Ars epistolandi Francisci nigri veneti doctoris clarissimi.

N. Lat. 229

N. Lat. 220 (Ink.)

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

¶ Ars elegãtissima scribendi epl'as Francisci nigri eiusdẽ fa̅iliarib⁹ epl'is lucidissime declarata maxime in gñibus viginti in fine ꝑ modum tabule subsig̃ta Ad q̃ tñ singulis q̃b⁹ nunc vtimur spẽs reducuntur.

Opusculũ scribendi Epl'as Francisci nigri incipit feliciter

Franciscus Niger Uenet⁹ doctor clarissimo viro Jacobo geroldo Styro Knitelfeldensi Patauini Gymnasij Moderatori excellẽtissimo ac vtriusq; v̄tutis cultori Felicitatem.

Uma Põpilius. q̃ post Romulũ scd̃s Rhomani regni Monarchiã Regioq; fasces felici sedere ꝯsecutus ẽ. licet cũ in sabinis essꝫ solitudinem tm̃. vniusq; regie sue. ceteris spretis ꝯfabulatõnib⁹ delegisset. nec vnq̃ populari se instituto miscere voluisset. ad summũ tñ regni apicem deuect⁹: q̃d vnicuiq; gentis sue ordini nccãriũ foret. summa sꝑ vigilantia exeq̃ curauit Uñ ⁊ Rhomani moris ⁊ vetustatis instaurator ẽ appellat⁹. ⁊ post mortẽ diuino (vt credit̃) stẽmate donatus. Hoc tu ꝯsiderãs Jacobe gerolde vir clarissime. lꝫ supiorib⁹ annis dũ p̄uatam vitã ageres tue tm̃ vtilitati p̄mũ insudans: vt stoicũ viꝝ decebat. bonaꝝ oĩm artiuꝫ studio indulgeres. ne alienis in negocijs impeditũ esse. delectaret. nec odiosus videreris alioꝝ censor fieri velle. Cum tñ ad hõratam istã moderatiõem tuã p̄mũ ascendisti. in q̃ ñ tm̃ videbas tibi iuris vtriusq; moderamina suscipiẽda esse. q̃ te duce facilius ad e⁹ apicẽ possent viri studiosi ꝑtingere. Sed cũ etiã multi occurrerent q̃ h̃ in humili dicendi gñe qd̃ familiare dicim⁹ tanq̃ arduũ qd̃dã munus aggressuri: difficiles videbant̃ posse ꝓficere. Tu sane illoꝝ laborẽ miseratus q̃b⁹ maxime nccãriũ fore videbas. si ad iuris tã diuini q̃ humãi anfractus ꝯtenderent. nõ solũ oratoriã illã sublimẽq; facundiaꝫ haurire. sꝫ hanc q̃ꝫ inferiorẽ ex c⁹ vestigio ad illã facilior sit ꝯscensus Me rogasti: vt q̃ hoc in gymnasio tuo publicas

hũanitatis lcõnes ꝓfiterer. humanũ etiã hoc negociuꝫ tuo amore suscipem q̃ ꝛ tibi g̃tificarer. ꝛ ad h̃ familiare scribẽdi genus aspirãtibꝫ meo labore ꝓdessem. Ego ãt q̃ tuis in me plurimis maximisq̃ bñficijs tibi adeo deuinctꝰ sum vt si vitã etiã ꝓ tua dignitate effundã vel minimã adhuc nõ videar meritoꝝ tuoꝝ ꝑtẽ assecutus: vt tue morẽ gererẽ voluntati. studiosisq̃ iuuenibꝫ meo labore aliq̃d emolimenti afferrẽ familiarẽ q̃dã scribẽdi artẽ reperire conatꝰ sum. lõge siq̃dem ab illa forẽsi ꝛ graui semotã. quã cũ in vnũ corpꝰ redigissem ad te vir integerrime bonis auibꝫ mittere decreui. q̃ cum sꝑ bonaꝝ artium studiosus extiteris. q̃bꝫ nõ minus ip̃e splendoris reddere studuisti: q̃ ille tibi. cumq̃ sꝑ doctos viros adeo excolueris ac pientissime ꝯplexus sis vt te vtriusq̃ ꝟtutis parentẽ oĩs merito academia iã appellare nõ dubitet mihi dignꝰ visus es. cui opusculũ h̃ nr̃m ꝯmendaret: vt illud a maliuoloꝝ morsibꝫ tuereris. Ad te igit̃ venientẽ suscipe libellum. ꝛ inter reliq̃s codices tuos q̃s ꝛ pl̃imos ꝛ doctissimos in celeberrimã bibliothecã tuã vndiq̃ collegisti. hũc q̃ꝫ nr̃m tanq̃ illoꝝ seruulũ collocato. Nõ em̃ ĩdignum erit inter tot sapiẽtissimos viros. q̃ꝝ monumẽta splẽdidissimo pluteo tuo seruantur. famulantem quoq̃ nr̃m accedere codicillũ: cui scio vtrãq̃ felicem seruitutẽ futurã Opꝰ ãt ip̃ꝫ facile ꝯseq̃mur. si p̃mo epl̃aꝝ gñadeclarabimꝰ. ad q̃ singule: q̃bꝫ nũc potissimũ vtimur spẽs deducunt̃. Scd̃o si clausulaꝝ ad tales epl̃as facientiũ. elegantiã breuiter exponaꝰ. Postremo si vnicuiq̃ viroꝝ ordini accõmodatos titulos: vnico tanq̃ axiomate absoluemus. Sed iã bonis auibus suscepte ꝓuincie. nr̃iq̃ instituti sumat̃ exordium

¶ In laudem cõpositoris hexastichon.

Franciscus Niger hic que carpsit numĩe diuo
Palladis ex adito. ꝑspice quisquis ades.
Solus nã ip̃e quã promisere priores
Artem scribendi. cum breuibus titulis
Grates cui dignas fac reddas cãdide lector.
Tantis pro meritis. ex pietate datis

¶ Francisci Nigri Veneti doctoris. ꝑ nouitioꝝ adolescẽtium ad pedestrem orõez aspirãtium vtilitate Clarissimo viro Jacobo geroldo Styro Knitelfeldẽsi: patauini gymnasij moderatori excellentissimo: ac vtriusqꝫ virtutis cultori. ischnos dicendi modus pientissime sacratus: inchoat

Prefatio

Cribendaꝝ epl'aꝝ initiũ licet multi varijs causis asscribãt. illud ego tũ verius existimauerim. qđ in turpilianis fabulis vetustissimꝫ memorie traditũ accipimus nõ alia scꝫ de causa epl'am fuisse reptaꝫ. nisi vt absentes amicos hoc tm̃ remedio pñtes redderemus. eorũqꝫ lrãs intuentes. interuallo locoꝝ ac temporꝝ interpolatã aliquãtisper amiciciã instauraremus sque cũ potissimuꝫ in diuturna cõsuetudine fundamenta iacere soleat ea ꝑtermissa. nõ parum quidem labefactari videtur Diuinã igit̃ ñ immerito epl'am appellauerim. que diuino fungens officio diuinum quoqꝫ in nobis opus efficiat

Epistole definitio. genera ac spẽs. cum suis regulis et exemplis Libellus Primus.

Pistola est oratio pedestris. q̃ absentes amicos presentes facit. tam ad voluptatez q̃ꝫ ad vtilitatez tuꝫ publicã. tuꝫ ꝑuatã. diuinitus excogitata Epistolaꝝ autem genera sunt viginti. ꝑmum scilicet cõmendaticiũ. scđm petitoriũ. tercium munificũ. quartum demõstratiuũ. quintũ eucharistium. sextum amatorium. septimũ lamentatoriuꝫ octauum cõsolatorium. nonum expositiuum. decimum gratulatorium. vndecimũ exhortatorium. duodecimũ dissuasorium. terciumdecimum inuectiuum. quartumdecimum expugatiuum. quintũdecimũ domesticuꝫ. sextumdecimũ cõmune. decimũseptimũ iocosum. decimũoctauũ cõmissiuũ. decimũnonũ regiũ. vigesimũ ⁊ vltimũ mixtum

¶ Cõmendaticiũ genus Caput ꝑmũ

Ommendaticiũ genꝰ est illđ qđ fit in alicꝰ certe ꝑso-

ne cōmendationē. ad demōstratiuā vel iudicialē cām accō-
modatum. Huius aūt generis spēs sunt due Una scz epē
tica Altera vero diceanica

Epentica { Cōmendaticia / Ciuilis } Diceanica.

¶ Epētica epl'a ꝯmēdaticia ē illa q̄ scribit in alic⁹ certe ꝑso-
ne cōmendatōem. ꝑ aliq̄ dignitate ꝯsequenda Cui⁹ epl'e ta
lis est regula ¶ Regula

¶ Si cōmendaticiā epl'am q̄ epētica dr̄ scribere voluerim⁹
illā in ꝑtes q̄ttuor diuidem⁹ In q̄ꝝ ꝑma ab ea ꝑsona beīuo
lentiā captabim⁹ ad quā scribimus. laudātes illā vl'a libe-
ralitate siue munificētia q̄ in om̄s vtit. vñ nob maxīa exori-
atur fiducia ad ipam veiendi cū spe id facile obtinēdi qd cu
pim⁹. vl' etiā ab alia ꝟtute ⁊ maxīe ab illa. cui⁹ est is plenus
quē ꝯmēdare volum⁹. dicētes eā ꝑsonā sꝑ fuisse assuetā tali
bus viris fauere. cū ipa ex eoꝝ nūero sit In scda ꝟo beīuolē
tiā captabim⁹ ab ea ꝑsona quā cōmendare ītendim⁹. ipam
maxīe laudātes. dicētes q̄z ipaz ꝑ ꝟtutes suas oībꝫ eē ḡtissi
mā ⁊ nob ꝑcipue. q̄ ei⁹ ꝯsuetudīe diuti⁹ vsi fuerim⁹. In ter
cia āt rem ipaz exponem⁹ quā īpetrare cupim⁹. illā eē iustā
honestā ⁊ facilē arguentes. ⁊ ex q̄ maximū sit bonorē ꝯsecu
turus ille ad quē scribimus. si voluerit illi amico nrō faue-
re quē ꝯmēdamus In vltīa ꝟo ꝑte vl' aliqd ꝑmiū pollicebi
mur. vl' poti⁹ ꝑpetuā seruitutē nrām offerem⁹ si qd petim⁹
cōsequi poterimus. dicentes q̄ quicq̄d in ip̄m amicū factū
fuerit tanq̄z in nosip̄os factū existat.

¶ Propositio

Cōmēdet cesari Sempronī⁹. ꝑ eq̄stri dignitate conseq̄nda

i Pars Exemplum

¶ Nō auderē īuictissime cesar tā familiarit' ad maiestatez tuā
scribere ne temeritatis vicio notādus essem. nisi te oīm hu
manissimū oīmq̄z adeo benignissimū esse ꝑspicerem. vt eos
etiā q̄s nūq̄z videris. nō cesses indies tua tibi bñficētia de-
uenire vñ sit. vt ego q̄q̄z ad te veire nō dubitem. cū summa
spe id obtinēdi. qd abs te potissimū īpetrare cupio. ij

¶ Sempronio nāq̄z viro st. ēnuissimo multos annos vtor

vale familiariter. q̃ z suo splẽdore z vtriusq; virtutis insigni
bus. oi ꝓlo modo adeo gratus est. vt quem illi ꝓferãt ba/
beãt ꝓfecto neminem iiij ¶Ie enim cũ annis exact; hac
ꝓpeditõe tua pãnonia. multa q̃dem atq; ꝑclara de se strate/
gemata ꝓstiterit. q̃bo apd oẽs milites tuos maxiaz sibi glo
riã cõpauit. emeritus nũc miles in patriã q̃etem reuerti cu
piens. vellet meritam militie sue laureã cõseq̃. piũ me exora
uit. vt eũ tue maiestati cõmendarem iiij ¶Ego igit
qui eius petitionem iustam esse z honestam video. vt is scz
digno laborum suorum premio cõdonetur. quo reliqui ma
gis ad virtutem accendant. tue illum inuictissime maiesta/
ti summope cõmendo. vt cum eum militari stemmate deco
raueris. z meam intelligat cõmendationem non fuisse vul/
garem. z tibi immortalem gratiam sit habiturus Vale.

¶Diceanica ciuilis.

¶Diceanica epistola cõmendaticia est illa que scribitur ꝓ
alicuius certe persone cõmendationem pro aliquo negocio
expediendo Huius autem epist ole species sunt due. Una
scz ciuilis. z altera criminalis.

¶Diceanica epl'a cõmendaticia q̃ ciuilis dr est illa. q̃ scribi
tur in alicuius certe ꝓsone cõmendationem. p aliq̃ forensi
causa expedienda. Cuius epl'e talis est regula

¶Regula.

¶Si cõmendaticiã epl'am diceanicã. q̃ ciuil' dr scribere vo
luerimus. illã sil'r i ꝓtes q̃ tuor diuidemus In q̃z ꝑma be/
niuolentiã captabimus ab ea ꝓsona ad quã scribimus. lau
dãtes ipam a summa iusticia z eq̃tate. dicẽtesq; iñ nob ma
ximã spem fuisse exortam. q̃ amici nostri cãm cõmendataz
suscipiet. In secũda ꝓo beniuolentiam captabimus ab ea
persona. quã cõmendare volumus laudantes ipam ab omni
virtute quã ei poterimus tribuere z dicentes. q̃ ꝓpt' tales ꝓ
tutes suas nõ solũ nob. seo etiã omni ꝓlo sit gtissimus. In t
cia aũt beniuolentiã captabimus ab ipa re. de q̃ scpturi su/
mus. laudãtes ipam a iusticia z eq̃tate. a facilitate z ãplitu
dine. z ab vtilitate dicẽtes maximũ iudici futuz honorẽ. si
eã suscepit expediendã. In vlria ꝓo pte petemus quod im/
petrare intendimus. dicentes ꝑmo amicuz nostrum maxi/

mam spem habere. quod ꝓpter amorez nostrum sit ei ꝯmē
datus. deiñ rogabimus vt hec spes eū nō fallat. ꝓmittētes
aliqđ premiū. vt in p̄cedēti epl'a tactum est.

¶ Propositio

¶ Commendetur iudici Pomponius. pro forensi negocio
suo expediendo

i Pars Exemplum

¶ Tāta est iusticia ⁊ eq̄tas tua excellētissime iudex. q̄ ñ mi-
hi solū. sed oībꝫ etiā ciuibꝫ istis notissima ē vt sine alterius
prōcinio viri. possit q̄sq̄ ītrepidus ad te ꝯfugere. cū sūma
ac certissima spe etiā ꝯ acerrimos aduersarios suos victori
am obtinēdi. vñ pret' amorē ac beīuolētiā illā. q̄ int' nos vt-
q̄ nr̄z deuīctus ē. ñ mediocris etiā mihi fiducia suggeritur
qđ si aliquē tibi lr̄is meis ꝯmēdauero q̄ īiuste ab aduersa-
rio opp̄mat'. eq̄ssimū illi fauorē tuū p̄stab'. ij ¶ Cū igit'
pōponio viro optīo ꝑ mlt'os annos vtar faīliarissime. q̄ sin
gulari ꝟtute sua oībꝫ q̄ꝫ g̃tissimus ē. cuius ꝟtus ñ obscuro
nec vario ſmoē. sz ⁊ clarissima. ⁊ vna oīz uoce p̄dicat' iij.
¶ Cūq̄ is mag̃ q̄dā negocia ⁊ āpla expedita hēat corā ex-
cellētia tua ꝑagēda. ⁊ ex q̄bꝫ mg̃nū possz ⁊ hōrē ⁊ decus cō
seq̄ me rogauit. ut eius tibi h̄ negocia vellem ꝑ lr̄ās ꝯmēda
re Cōfidēs se lr̄is istis apud te g̃tiosum fore iiij ¶ Ego
igit' qui talē viꝝ maxīe diligo. tum ꝓpt' eius ꝟtutē. tum ma
ximā ꝓbitatē eius cās tibi sūmope ꝯmendo. rogoq̄ vt oībꝫ
in rebꝫ eū ita tractes. vt intelligat amiciciā nr̄ām int' nos ali
quid valuisse. cui ip̄a ꝑpetua erit seruitute deuinctus Vale

¶ Diceanica criminalis

¶ Diceanica epl'a cōmendaticia q̄ criminal' đr. est illa q̄ scri
bit' in alicuius certe ꝑsone ꝯmendatōez ꝓ aliq̄ criminali cā
expedienda. cuius epistole talis est regula.

¶ Regula

¶ Si ꝯmēdaticiā epl'am diceanicā q̄ criminal' đr scribere
voluerimus. illā sil'r in ꝑtes q̄ttuor diuidemus. In q̄ꝝ pri
ma nō amplius aꝑte. sed occulte beniuolētiā captabimus
per insinuationem. laudātes p̄mo ꝑsonā illam ad quā scri-
bimus. dicētesq̄ illā penitus abhorrere ab alio vicio. cuius
fuerit notatus ille. quē ꝯmendare volumus. deiñ dicētes.

nobis summope displicere qd tali viro obiicit. aggrauan/
tes illū quātū poterim⁹ In scā ꝓo dicemus q̃ licet sā
per hac re deliberauissemus. nihil penitus scribere tamen
considerātes bonū aliqd vel vtilitatē publicā seu ꝑuatā. q̃
possit ex tali viro ꝓcedere cū excepto ꝗ vicio cui⁹ isimulat⁹
est. alias sit bon⁹ ⁊ honest⁹. conabimur ipm paulati lauda
re. ꝓcludētes q̃ hō: nō res sit inspiciēda. In tercia āt cū oib⁹
viribꝫ nris talē vix ꝓmēdabimus. exponētes q̃nta sit inde
vtilitas secutura In vltīa ꝓo offerem⁹ ipm nō amplius esse
talia factux. sed potius sp virtutib⁹ ⁊ bonis opib⁹ vacaturū
offerentes similiter ⁊ opam nostrā ⁊ talis viri nunq̃ illi ad
quē scribimus. esse defuturam

¶ Propositio

¶ Cōmēdet cesari milo. q̃ q̃ruis clodium interimit a capi/
tis tamen mulcta liberetur

i Pars Exemplum

¶ Noui Cesar inuictissime. quātum sp ab iuēte etate ab
omni penitus scelesto facinore fueris alien⁹. ita vt nullū vn/
q̃ volueris flagiciosum vix in hac tua ciuitate coalescere. ⁊
illū ꝓcipue. q̃ ab omni pietate semot⁹. in ꝓprios conciues su/
os parricidiū ꝓmittere ausus fuerit. ij ¶ Ūn ⁊ ego
quoq̃ non solū homicidas a me penit⁹ alienos feci: sed eos
tāto magis abhorrui. quāto crudeliores sunt in ꝓturbāda
hoīm societate. q̃ semp ab oibus mirifice tutāda ē. hinc esse
ctū erat vt nullo pacto vellē. etiā rogat⁹. in miloīs fauorez
ad tuā maiestatē scribere nisi me cetere ei⁹ virtutes coegissent
que tot ⁊ tāte sunt. vt eas vix numerare audeam iij.
¶ Is em excepto ꝗ facinore qd etiā inuitus patrauit. tanta
sp fide in rē pu. nrām vsus ē vt sepissime ꝓ eius salute seruā
da. nō opes solū: sed ⁊ ꝓprīū sanguinē exponere nō dubita/
rit iiij ¶ Qd cū mecū ipe ꝓsidero. nō mihi videt ꝗ ca
sualē facinus tātax virtutū premia abolere debere. tuaz piā
maiestatem exoro. vt nō rem sed hoīem ipm inspicēs tanto
viro dignet veniā ꝑbere q̃ ⁊ nunq̃ deinceps in tale facinus
est lapsurus. ⁊ ꝓ te. vt semp antea fecit. aiam ipam. si opus
fuerit est libētissime expositurus Vale

¶ Petitoriū genus Caput secūdū

Etitoriũ genus est illud qđ fit ꝓ alicuius certe rei ĩpe
tratione q̃ vel in aliq̃ grã ꝯsequenda. l' in aliq̃ munere
obtinendo ꝯstituta est. Huius igit' gñis spẽs sunt due. vna
scz grẽ. altera vero rei ¶ Petitoria

Gratie Rei.

Petitoria epl'a grẽ est illa q̃ ad aliquem amicũ scribit' ꝑ ali-
cuius rei incorporee impetratione. cuius epl'e talis est regl'a

¶ Regula

Si petitoriã epl'am grẽ ad amicũ aliquem scribere volueri-
mus vel in doctrina l' in ꝯsilio seu in aliq̃ prõcinio impetran
do. in q̃nq; ꝑtes talẽ epl'am diuidere debemus. In q̃ꝝ ꝑma
oportebit nos dãtis facultatem declarare. ne forte se excusa
re possit qđ si q̃ret id faceret. In scđa vero petitionis nrẽ ho
nestatem ⁊ iusticiã oñdemus: ne forte si excusans amicus il-
le ad quem scribimus. diceret se factuꝝ si equũ esset. In ter-
cia ãt' rei petite modũ ⁊ facilitatem aꝑiemus vt eo libentius
eã ꝯseq̃mur q̃ facilius fieri poterit. In q̃rta vero ꝑmiuz pol
licebimur vl' in aliq̃ ꝑcio ꝯstitutũ: si merceuaria fuerit ꝑsona
vel potius in seruitute ꝑpetua offerenda vt bonũ viꝝ decet.
Propõ ãt q̃ quinta ꝑs est. his suꝑioribꝫ interijciet' vbi apti-
or esse videbitur ¶ Propositio

Petat' a Cicerone prõcinium. in cã Ualerij quã coram iu-
dicibꝫ acturus est i Pars Exemplũ

¶ Incredibil' illa facundia tua Marce Tulli. q̃ in oĩm ocu
lis mirifice elucescit. ita vt nullũ ꝑter te censeat ciuitas nr̃a.
oratorem hr̃e: q̃ in forensibꝫ causis sapĩa iusticia ⁊ eq̃tate vta
tur ⁊ in ceteris rebꝫ ꝑagendis. ñ minus sibi apud oẽs splen-
doris ⁊ gl'e adijciat. me nũc potissimũ ad te venire ꝯpellit cũ
summa fiducia id ꝯñdi qđ animus meus exoptat ij

¶ Est nãq; mihi cũ aduersario meo iustissima q̃dã ꝯtrouer-
sia. qđ cũ ab eo hereditate spoliatus sum: peto vt in eã volen
te sic iusticia reducar. ille ãt neq̃ssimo in me aĩo ꝑturbat⁹ su-
is studet cauillationibꝫ me ab illa remouere iij ¶ Tuã
igit' in hoc casu sapĩam req̃ro q̃ in senatu corã iudicibꝫ orõez
hĩtura. non solũ me ab his aduersarij calliditatibꝫ absoluat
sed etiã in optatã hereditatem inducat iiij Qđ ꝓfecto
tibi facile factuꝝ est si ad pr̃is mei testamentuz aduerteris. q̃

ꝑter oēs me vnicū sibi heredē instituit. q̄uis patrui mei cal-
liditate vrgēte videar ab hac penit⁹ hereditate alien⁹ v
¶ Qd̄ si feceris (vt spero ⁊ opto) post legitimā mercedez tuā
q̄ tibi a me liberaliter exponet. me sp̄ hēbis. cui tanq̄ minīo
seruo posses in oīb⁹ tuis votis ac desiderijs iubere Uale

¶ Petitoria rei

Petitoria epl'a rei est illa q̄ ad aliquē amicū scribit ꝓ alicui⁹
rei corporee īpetratōe. c⁹ epl'e talis est regula Regula
Si petitoriā epl'am rei ad amicum aliquem scribere volueri
mus ꝓ aliq̄ munere īpetrando. istaz sil'r epl'am in ꝑtes q̄nq̄
diuidemus. In q̄ꝝ ꝑma bñuolentiā captabimus ab ea ꝑso-
na ad quā scribimus laudātes ipsam ꝑus a liberalitate. dei
de potissimū ab autoritate illius rei ꝯcedende quā petimus
In scd̄a vero demrābimus petitionis nrē honestatez vna cū
summa ipsius rei petite necitate sine q̄ vix facere possimus.
In tercia āt oñdemus tali viro facile esse nobis illud tribue-
re qd̄ petimus. ⁊ in h̄ loco apiemus ipsius viri facultatē. nō
solū in tali re sz etiam in maiore multo erogāda. In q̄rta pre
terea p̄mium aliqd̄ pollicebimur. vel in p̄cio ꝯstitutū l' poti
us in aliq̄ seruitute q̄ aīm nr̄m gratum oñdat. Ipsam demū
ꝓpōem inter ꝑtes istas ꝓut nobis melius videbit interpone
mus sicut in supiore p̄ceptum est ¶ Propō.
Petamus a Titio digestoꝝ opus. qd̄ nobis maxime affecta
mus i Pars Exemplū.
¶ Noui sp̄ Titi eā esse ingenij tui ꝯditōem vt ad virtutē as-
pirantib⁹ viris nō opib⁹ solum: sz etiaz sanguine ipso (si op⁹
foret) benignissime subuenires. hacq̄ de cā non mediocre ti
bi apud oēs nomeꝝ ꝯparasse. nec minorem q̄z a dijs grām ꝯ
stitutam. q̄ te tot tantisq̄ opib⁹ stipauerunt: vt facile etiaz p̄
ter hanc bñficentiam tuā. possis oīb⁹ suꝑpetias ferre ij.
¶ Hinc est q̄ ꝑ multos annos iuri cesareo opam p̄stem. ac nō
possim ꝓpter libroꝝ inopiam ad eius apicem ꝑuenire. statue
rim ad tuā opem ꝯfugere. sine q̄ aut nihil penitus h̄ in gym
nasio ꝯsequi potero. aut tandē inceptam ꝓuinciā deserere co
gar iij ¶ Cum igit tibi bonis viris ⁊ ad virtutem an
helantib⁹ tam facile sit opem subministrare q̄z velle ⁊ posse.
cum p̄sertim etiā multos tue fidei ꝯmendatos e limo (vt ita

dixerim) ad celũ vsq; sustuleris iiij ¶ Tuã pinde bñ
ficentiã exoratã velim vt mihi digestũ vnũ dignet elargiri.
quo inceptũ studiũ pficere possim. ⁊ tibi nõ mediocrẽ glori
am acq̃rere v ¶ Qd si feceris (vt spero ⁊ opto) tãti in
me bñficij tui memoriã nulla vnq̃ delebit obliuio. sed tibi
poti⁹ si debitas grãs agere vl' referre nõ potero. sum tamen
immortales habiturus. Uale

¶ Munificũ gen⁹ Caput terciũ

Unificũ gen⁹ est illd qd fit p alic⁹ certe rei erogati-
one. q̃ vl' in aliq̃ grã elargiẽda vl' in aliq̃ munere cõ-
donãdo ꝯstituta ẽ. H⁹ igit gñis spẽs sil'r sunt due. Una scz
grẽ Altera vero rei. ¶ Munifica.

Gratie Rei

¶ Munifica epl'a grẽ. est illa q̃ ad aliquẽ amicũ scribit p a-
licuius rei incorporee erogatione Cui⁹ epl'e tal' est regula.

¶ Regula

¶ Si munificã epl'am grẽ ad amicũ aliquẽ scribere volue-
rimus. vl' i doctrĩa. vl' ꝯsilio seu i aliq̃ prõcinio erogãdo illã
in tres ptes diuidem⁹ In quaꝝ p̃ma captabim⁹ beniuolen
tiã ab ea psona. ad quã scribim⁹. demõstrãtes q̃ ꝓpter amo
rẽ ⁊ beniuolẽtiã. q̃ in eã sum⁹ affecti. deliberauimus talem
grãm ei ꝯferre. q̃lẽ ipe p lrãs suas petiuerit. vl' qualem nos
scim⁹ ipi eẽ nccãriã. In scda ꝟo exponem⁹ munus nrm̃ qd
ipi amico volum⁹ erogare. ipm q̃nto honesti⁹ poterim⁹ lau
dãtes. ad h vt ipi gratũ sit ⁊ ab ipa re videamur beniuolẽti
am nob ꝯstituere In tcia ãt ⁊ vltĩa offerem⁹ eidẽ amico ope
rã nrãm. i ceteris reb q̃ libẽtissime accõmodataz dũmodo
possum⁹ ei rẽ gratã facere. declarãtes h esse amici officium.
vt in reb oĩb debeat alteri amico operã suã p̃bere.

¶ Propositio

¶ Polliceat Cicero patrociniũ suũ Ualerio. in causa forẽ
si quã coram iudicib acturus est

i Pars Exemplum

¶ Accepi tuas lrãs Ualeri charissime. ex q̃b itellexi q̃nto
desiderio effeceris: vt tibi in ꝯtrouersia tua prõciniũ meuz
prestare velĩ. qd pfcõ me facere cogit ñ solũ cãe tue iusticia
et eq̃tas (q̃ oĩm viroꝝ bonoꝝ fauorẽ merito ꝯseq̃ debet) sed

etiã amor ille ⁊ beniuolẽtia singularis. q̃ sp̃ ab ineũte etate in oẽs tuos. ĩ teq̃ p̃cipue affect⁹ sum ij ¶ Tibi p̃iñ nõ solũ p̃rõciniũ meũ ĩ hac tua cã polliceor. ver̃ etiã oẽ3 offero fauorẽ. quẽ amicissim⁹ q̃sq̃ alteri d3 amico cõicare. ita vt nullũ penit⁹ laborẽ recusatur⁹ sum. dũ tibi g̃tificari possim. qd̃ adeo libẽter exeq̃ conabor. vt si res mea p̃pria ageret sed h̃ meli⁹ fieri. q̃ scribi aut dici volo iij ¶ In ceteris ãt rebꝫ q̃ p̃ tua grã effici poterũt. offero me tibi ĩ oĩbꝫ adeo deuotũ. vt scias me nihil g̃ti⁹ exeq̃ posse q̃ qd̃ tue sensero gratu3 eẽ volũtati. cui oẽm opam meã ĩ oĩbꝫ optatis tuis q̃ libẽtissime p̃atã offero Uale ¶ Munifica rei

¶ Munifica epl'a rei ẽ illa q̃ ad aliquẽ amicũ scribit̃ p̃ alic⁹ rei corp̃ee erogatõe. cui⁹ epl'e tal' ẽ regula ¶ Regula.

¶ Si munificã epl'am rei ad amicũ aliquẽ scribere volueri m⁹ p̃ aliq̃ munere erogãdo. istã sil'r epl'a3 ĩ p̃tes tres dĩdem⁹ In q̃r̃ p̃ma captabim⁹ sil'r beniuolẽtiã a p̃sona ad quã scribim⁹. declarãtes q̃ p̃pt̃ amorẽ ⁊ beniuolẽtiã q̃ ĩ ip̃am sim⁹ affecti. deliberauerim⁹ ei tale mun⁹ facere. q̃le ip̃e a nob̃ per lr̃ãs petiuerĩt. q3 maxĩe scimus ip̃m tale donũ nõ solũ ei gratissimũ futur̃. s3 etiã maxĩe accõmodatũ. In scd̃a ꝟ̃d conabimur oĩbꝫ viribꝫ nr̃is ip̃m munus nr̃m̃ ꝯmẽdare. cũ oĩ tñ modestia ⁊ sapĩa. ne videamur ip̃m laudãtes de nob̃ iactãt̃ loq̃. ⁊ sil'r in h̃ loco conabimus oñdere. q̃ h̃ tm̃ fecerimus ea de cã. q3 sumus valde incl̃iati ad oĩa faciẽda. q̃ scimus tali amico nr̃õ eẽ vtilia ⁊ g̃ta In t̃cia ꝟ̃o ⁊ vltĩa offeremus sil'r in ceteris rebꝫ oẽm opam nr̃ãm amico accõmodatã. dũmõ sciamus illi g̃tificari. ⁊ aliq̃d emolumẽti afferre.

¶ Propositio.

¶ Mittat titius digestor̃ opus arcadio. q̃ ip̃e ab eo p̃ lr̃ãs exposceret i Pars Exemplum

¶ Lr̃ẽ tue q̃s p̃ximis diebꝫ accepi. me adeo oblectarũt arcadi charissime. vt int̃ ceteras molestias meas. h̃ mihi maxĩa p̃fecto ꝯsolatio fuerit. Cũ p̃cipue nihil aliõ affecto q̃ vt tibi me g̃tificari sentiã ⁊ maxĩe cũ video iã diu te lr̃is ⁊ bonarũ artiũ studio adeo deditũ esse. vt quẽ tibi p̃ferã habeã p̃fecto neminẽ. qd̃ mihi tãto g̃tius ẽ q̃nto maior ẽ amor ⁊ beniuolẽtia. q̃ ĩ te afficior q̃ te etiã ĩdies exoptat in maiorẽ viru3

euadere. ij ¶Quapꝓcũ a me p lrãs easdẽ petieris dige
stoꝝ op⁹ vt eo facili⁹ possis ĩceptũ studiũ pficere. q̃ maior ti
bi dabit ꝓmoditas studẽdi. deliberaui eq̃dez desiderio tuo
satisfacere. Vñ expedito subito ꝶ nũcio. cui ad te lrãs istas
dedi. misi lib ẽtissime tibi op⁹. qd tãtope cupiebas. vt eo in
tuis studijs adeo familiarit vti possis. qd ⁊ tibi vtilitatẽ maxi
mã ⁊ mihi nõ minorẽ leticiã adiũgat. nã pfecõ q̃nto magis te
diligo. tãto maiore afficior cupiditate. te aliq̃ in huiusce
mõi artiũ nrãꝝ palestra victorẽ videdi. iij ¶Si q̃d est
pterea. qd tibi gratũ efficere possim ⁊ piucũdũ tuũ ẽ pcipe
meũ ãt exhilari frõte mãdata tua exeq̃. cui etiã oẽm opaz me
am offero. in oĩbꝫ optatis tuis q̃lib ẽtissime accõmodatam
Vale. ¶Demõstratiũ gen⁹ Caput q̃rtum.

Emõstratiũ gen⁹ ẽ illd qd fit in alic⁹ certe psone laudez
vl vituperiũ. Huius igit gñis spẽs sunt due Una scilicz
laudis. Altera vituperij ¶Demõstratiua.

Laudis Uituperij.

¶Demõstratiua epla laudis ẽ illa q̃ ad aliũ amicũ scribit.
pro alicuius psone ꝓmẽdatõe. cui⁹ eple tal est regula

¶Regula

¶Si demõstratiuã epłam laudis ad aliquẽ amicũ scribe
re voluerim⁹. vl ei⁹ laudẽ ad quẽ scribim⁹. vl alti⁹ psone d
qua mentõem facere volum⁹. illã ĩ ptes tres dĩdem⁹ Jn q̃ꝝ
prima declarabim⁹ q̃ ⁊ vires nrẽ nõ sint sufficiẽtes ad lau
dandũ tm̃ viꝝ. qz ei⁹ ꝓditões superãt oẽm modũ scribendi.
tm̃ vt faciam⁹ officiũ nr̃m nõ possum⁹ nõ aliq̃d scribere. ⁊ in
hoc loco accipiem⁹ illã excusatõez. circa talẽ audaciã scribẽ
di q̃ nob videbit eẽ pucientior Jn secda ꝓo icipiemus ipam
psonã laudare ab aliq̃ ꝓtute vl disciplĩa q̃ laudabilior sit ĩ
tali viro quẽ laudam⁹. ⁊ etiã vl ibꝫ clausul vtemur. dicẽdo
eius ꝓditões tales ⁊ tãtas eẽ. q̃ non facile possim⁹ tali stilo
scribẽdi illas ꝓplecti Jn tcia ãt ⁊ vltia dicem⁹ nos voluisse
hec pauca dicere q̃ q̃si nulla st̃. respcũ illoꝝ q̃ dici pũt. silz
declarabimus oia ꝶ dixisse. nõ assentatõis. sz ꝓitatis cã in
citatos. ⁊ vt aliq̃ntulũ gtũ aiz oñderim⁹. erga talẽ viꝝ quẽ
cõmendauim⁹. offerẽdo silr oẽm opam nrãm ipi amico pe
nit⁹ in oĩbꝫ suis optatis pata ¶Propositio

¶ Laudet Callimachus vates apud illustrissimum ducez ac senatum venetum

i Pars Exemplum

¶ Licet on⁹ lōge meis viribꝫ impar hodie suscepim. Serenissime pnceps vosqꝫ nobilissimi patricij. ut p lrās meas vobis Callimachi vrī laudes exponerē. q̄ tot ⁊ tāte st. vt pfecto nesciā a q̄bꝫ potissimū initiū suscepturus sim q̄ ve facile oēm dicēdi scribēdiqꝫ facultatē superāt. Est tñ officiū meū qui eiusdē militie disciplīa teneor. hūc strēnuissimū sapientissimūqꝫ militē summꝫ laudibꝫ extollere. q̄ etiā ībecille huic epl'e mee facile poterit ꝯueiens argumentū p̄stare ij

Est pfcō tale tātūqꝫ Callimachi mei īgeniū. tal' doctrīa ac rerꝫ pene oēm expiētia. vt pares admodū sibi paucos nr̄a viderit etas q̄ tā ī publicꝫ q̄ꝫ p̄uatꝫ lcōnibꝫ suis tāte ē huic gymnasio vrō vtilitati tāto splēdori ⁊ ornamēto vt facile eo īstituēte cetera italie gymnasia. q̄ hūanā disciplinā pfiteant. ⁊ supet ⁊ excellat iij Sꝫ nollē diu ī tāti viri laudibꝫ exponēdis īmorādo. epl'e modū nesci⁹ excedere. piñ ī aliđ tps reliq̄ ñ scribēda. sꝫ poti⁹ dicēda reseruabo. q̄ ⁊ fidei ⁊ v̄itati ī seruiā ⁊ vob tātū virꝫ meli⁹ intelligendū noscendūqꝫ prestē. cui etiā vt ceteris laude dignis facere soletis. ⁊ grāꝫ ⁊ fauorē vestꝫ benignissime tribuatis. Ualete

Demōstratiua vituperij

¶ Demōstratiua epistola vituperij ē illa que ad aliquē amicū scribit. p alic⁹ certe psone vitupatōe. Cuius epl'e tal' est regula ¶ Regula

¶ Si demrātiuā epl'am vituperij ad aliquē amicū scribere voluerim⁹. in alic⁹ certe psone vitupatōem. illā sil'r in tres ptes diuidemus. In quaꝫ p̄ma beniuolentiam captabim⁹ a psona nrā demōstrātes. q̄ nō velimus scribere ꝯtra talem personā eo q̄ natural'r nō delectemur alijs detrahere. sꝫ assig̃bim⁹ aliquā rōnabilem cām. ꝓpt' quā simus īcitati ad talia scribenda In scđa v̄o vitupabimus ip̄aꝫ psonā ꝯtra quā scribere ītēdimus cū oī modestia ⁊ hōestate. vt ñ videamur hoc facere ꝓpt' odiū vl' malignitatem. sed potius ꝓpt' v̄itatez tutandā. ul' qꝛ ip̄a in supbiam eleuatur. ⁊ neminez vult apđ se pati. potius digna est tali vituperatione. vt deinceps

desistat ab ip̄a sup̄bia. In t̄cia aūt ⁊ vltīa excusatōem capie
mus cū ea p̄sona ad quā scribimus. si fortasse cū tali scripta
aures suas offenderimus. dicētes nos iō hec ad eā scripsisse
q̄ ītelligimus eius ītegritatē. ⁊ iō volumus sup̄ his oībus
eā iudicē ꝯstituere. offerēdo nosip̄os ⁊ oīa nrā ip̄i amico ac
cōmodate. ¶ Propositio.

¶ Uituperet̄ Catilina apd̄ Ciceronē. q̄ ip̄e in patriā con-
iurauerit i Pars Exemplum

¶ Nō est cōsuetudīs mee Cicero charissime. vt alijs detra
hēdo (qd̄ plerīq̄ facere ꝯsueuerūt) mihi famā gl'amq̄ ꝯp̄aē
studeā. ⁊ his p̄cipue q̄ꝝ scelestia facinora mihi minus nocē
p̄nt īmo ⁊ sepius ab īimicis meis lacessitus. ad vltimū vs-
q̄ p̄pessus sum. Sz cū videā scelestissimū Catilinaz. q̄ sibi
oēs ciues nrōs p̄petua quadā seruitute deuictos existimat
nō solū in p̄uatū bonū. sz et̄ in publicū scelestissime ꝯiuras-
se. nō possum me peītus ꝯtinere. q̄n eius tibi scelera ap̄iam
ne fortasse diu occulta magis nocerēt ij ¶ Scias p̄
inde Cicero charissime p̄ter re' iq̄ huiusce nebuloīs vicia. q̄
omnib̄ p̄fcō notissima st̄. h̄ q̄q̄ deterrimū adiungi. qd̄ die
noctuq̄ scelestissimus iste carnifex oēs nefarios viros am-
bit. vt eos in bonoꝝ viroꝝ p̄niciē īducat. h̄ em̄ oīb̄ ciuib̄
nrīs adeo manifestū ē. vt sole clarius elucescat. cū p̄sertī et̄
publicis minis multos affecerit. q̄ eū tanq̄ venenosum ser
pentē effugiūt. p̄inde eradicādū eēt h̄ malū mi Cicero. ne ḡ
uius inualescēs offēderet iij ¶ Nō scripsi h̄ p̄fecto. vt
aliq̄ in eū odio vl' maliuolētie mee satisfacerē (quā penitus
sp̄ abhorrui) sed vt te his reb̄ tanq̄ seueꝝ iudicē ꝯstituēs.
inducerē tādē ad pestē istā ex nrā ciuitate tollendā. tibi in oī
bus etiā op̄am meā offerēs q̄ libētissime p̄atā. Uale

¶ Eucharisticū genus Caput q̄ntum

Ucharisticū genus ē illud qd̄ scribit̄ ad aliquē ami-
cū in grāꝝ actōib̄ referēdis. p̄ aliq̄ bñficio suscepto
et huius gñis spēs due st̄. Una scz p̄ munere. Alterā vero
pro beneficio ¶ Eucharistia

Pro munere Pro beneficio.

¶ Eucharistica epl'a p̄ munere ē illa. q̄ ad aliquē amicū scri
bitur in grāꝝ actionib̄ p̄ aliq̄ re corporea elargita. Cuius

epl'e talis est regula ¶ Regula.

¶ Si eucharistiã epl'am ꝑ munere ad aliquẽ amicũ scribe-
re voluerim⁹. vt ⁊ grãs meritas agam⁹ Illã in ꝑtes tres ꝑn
cipal'r diuidem⁹. In quaꝝ ꝑma beniuolentiã captabim⁹ a
re ipa. quã ab amico susceperimus. dicẽtes ipam eẽ tãti pre
cij. ꝙ nõ facile possim⁹ ei debitas grãs agere. In scda ꝟo be
niuolẽtiam sil'r ꝯstituem⁹ a ꝑsona nrã. declarantes ꝙ vires
nrẽ nõ sint sufficiẽtes ad correspõdendũ humanitati ei⁹ viri
ad quem scribere ĩtendimus. cũ ipa superet oẽm modũ dicẽ
di siue scribẽdi. In tercia ãt ⁊ vltia. tales grãs referem⁹. q̃-
les poterũt vires nrẽ. offerẽtes sil'r oẽm opam nrãm tali ami
co in om̃ibus suis votis paratã ¶ Propositio.

Grãs agat titio Arcadi⁹ ꝑ digestoꝝ ope sibi ab eo elargito.

i Pars Exemplum

¶ Cũ tui in me mũeris mg̃nificentiã ⁊ liberalitatẽ cõsidero
titi charissime. video quãte sint a me tibi grẽ nõ solũ agẽde.
veꝝ etiã referende. sed nõ pñt exigui ingenioli mei vires hoc
op⁹ ꝑficẽ qd̃ nõ solũ ipas exsupat. sed etiã facile oẽm dicẽdi
scribẽdi vl' materiã vicit. vñ q̃d mihi potissimũ faciundũ sit
penit⁹ ignoro. si em̃ a tali grãꝝ actõe discedã. ing̃titudi mi-
bi maxie asscribendũ erit. si ꝟo grãs egere tẽtauero nec men
tem ꝟba sequent̃. nõ mĩori vicio fortasse tribuendũ qd̃ nõ
possit animus me⁹ sui g̃titudinẽ ꝑ se ferre ij ¶ Cum
igit̃ id asseq̃ nequeã. qd̃ cupio. ne ab officio meo penit⁹ dis-
cessisse videar. illud saltẽ ad animi mei gratitudĩem demõ-
strandã. ingenue ꝓfitebor me ñ hr̃e quo pacto ꝑ tãto in me
beneficio tuo. tibi meritas grãs agã iij ¶ Dabo tñ
opam. vt si q̃ in re tibi ꝓdesse possim. nũq̃ laboribꝫ vl' vigi
lijs ꝑcã. sꝫ poti⁹ tãto libẽtius oẽm tibi seruitutẽ meã deuo-
ueã. quanto in me fueris beneficior Vale

¶ Eucharistica ꝑ beneficio.

¶ Eucharistica epl'a ꝑ bñficio est illa q̃ ad aliquẽ amicum
scribit̃. in grãꝝ actõibꝫ. ꝑ aliq̃ re incorporea elargita. Cui⁹
epl'e tal'est regula ¶ Regula.

¶ Si eucharistiã epl'am ꝑ bñficio ad aliquẽ amicũ scribe-
re voluerim⁹. vt ei meritas grãs agamus. vl' ꝑ ꝯsilio aut do
ctrina. seu prõcinio dato. illã sil'r in ꝑtes tres dĩdemus. In

quaꝝ ꝑma beniuolentiã captabim⁹ a nobis ip̄is demrãntes
ꝙ nesciam⁹. a q̄bꝫ ꝟbis potissimũ debeam⁹ icipe. vt ꝓ tãto
suscepto bñficio grãs agamus. qꝛ ĩgenij nri vires non sunt
sufficiẽtes ad id ꝑagendũ In scd̄a ꝟo beniuolentiã ꝯstitue-
mus ab ip̄a re. laudãtes eẽ. q̄ntũ poterimus. ⁊ dicẽtes ip̄aꝫ
nob̄ maxĩe fuisse nccãriã. ⁊ iõ accidisse g̃tissimã In t̃cia aũt
grãs agem⁹ q̄les poterimus. demõstrãtes aĩm nrm̄ valde
esse inclinatum ad oẽm gratitudĩem demõstrandã. ⁊ in h̄ io
co sil̄r offeremus oẽm oꝑam nrãm huic tali amico q̄ꝫ liben
tissime accõmodatã ¶ Propositio

¶ Gratias agat Ciceroni Ualerius ꝓ patrocinio impenso
in eius causa coram iudicibus

i Pars Exemplum.

¶ Incertũ est mihi ꝓfecto Cicero. a q̄bꝫ potissimũ ꝟbis ti-
bi grãs agã. ꝓ tãto in me bñficio tuo. q̄ nõ solũ cãm meam
benignissime tutandã suscepisti. sed etiã illã facilima q̄dẽ at
q̄ꝫ citissima victoria expediuisti. cũ em̄ h̄ tuũ in me meritu ꝫ
cõsidero. deficiũt sane vires. q̄ se vidẽt a tãta bñficentia tua
suꝑari ij ¶ Sicut em̄ mihi nccãriũ erat h̄ officiũ tu
um. qd̄ me a multis q̄dẽ curis liberauit. ita ⁊ g̃tissimũ acci
dit ⁊ ꝑiucundũ. vñ eff cit̄. vt maxĩe cupiam. pares tibi grãs
referre. sed cũ hoc nostri nõ sit opis. cuius ꝑegrinũ est ĩgeni
um. illud tñ ad animi g̃titudĩem aperiendã absoluã iij
¶ Qd̄ cum immortale sit futuꝝ in me h̄ bñficiũ tuũ. ĩmor-
tales q̄q̄ꝫ tibi grãs me cogat habere. nã ꝓfecto nõ solũ refer
re. sed nec agere q̄dem audeo satis dignas. dedãq̄ꝫ tibi ꝑte-
rea oẽm facultatem meã. oẽm oꝑam. meq̄ꝫ ip̄m totũ cui⁹ ser
uitutem volo tibi ꝑpetuo esse dicatã Uale

¶ Amatoriũ genus Caput sextum

Amatoriũ gen⁹ est illd̄. qd̄ fit in amoris nri demõstratõe
ad aliquẽ amicũ. quẽ amare cogimur. ⁊ hui⁹ g̃nis spẽs
sunt due Una scꝫ honesta. altera vero turpis

Amatoria

Honesta Turpis

¶ Amatoria epl̄a. q̄ honesta d̄r. est illa q̄ ad aliquẽ amicum
scribit̄ ꝓ amoris nri declaratõe. q̄ honeste in ip̄m fuerimus
affecti Cuius epl̄e talis est regula ¶ Regula.

¶ Si amatoriā epl'am. q̄ honesta nuncupat. ad aliquā ꝓsonā scribere voluerimus. illā ꝑncipal'r in tres ꝑtes diuidam⁹ In q̄ꝝ ꝑma beniuolentiā captabimus ab ea ꝓsona ad quaꝫ scribim⁹. laudātes ꝯtutes vl' ꝓbitatē suā. ꝓter quā dicem⁹ omīs esse inclinatos. ad illū nō solum amandū. sed etiā obseruandū. In secūda vero declarabimus. q̄ etiam nos ꝓ talem illius viri ꝯtutem. ⁊ optīas ꝓditōes sim⁹ incitati ad ipm diligendū. In tercia aūt q̄nto aptius poterimus exponemus amorē ⁊ beniuolentiā nrām erga talem vir. ⁊ sil'r in hoc loco ei offeremus oēm aīm nrm. in omīb⁹ suis votis q̄ꝝ libentissime gratum Rogabimusq̄ vt ipe etiā velit esse talis animi erga nos statuerimus penitus amicicia ūtam ꝑpetuam fore quā etiā volumus. assidua cōsuetudine. ⁊ meritorum alternatione confirmari

¶ Propositio.

¶ Exponat Curio amorē suū erga Ciceronē. quē sūmope diligit

i Pars Exemplū

¶ Tot ⁊ tāte st' ꝯtutes tue Marce tulli. q̄ passiꝫ clarissima oīm voce ꝓdicant vt oīm indicio. tāq̄ fulgētissimū sid⁹. in nrē ibecillitatis tenebras. mirabil'r elucescas Hā vt cetera omittā. q̄ in oīm ocul' ꝓpl'oꝝ te mirabilē eff. ciūt. null⁹ est q̄ nesciat. quāta cloq̄nta q̄ntaq̄ dicēdi facūdia valeas. ita vt pares admodū tibi paucos nrīs tpib⁹ ꝓsecutus sis Taceo suāꝝ ꝗuitatē. illāq̄ icredibilē aīmi tui sapīam. q̄ tibi īmortalitatē iā debitā ꝓpauit Taceo phiam vtrāq̄. q̄ nomē tuū adeo celebre reddidit. vt nullus sit. q̄ Ciceronē vt'usq̄ ꝯtutis floribⁿ vallatū: nō amet nō veneret: nō obseruet ij

¶ Jn effectū et. vt ego q̄q̄ q̄ ab ab incūte etate ꝯtute sp iuiga iui sim maxīe ad te amādū icitatus ⁊ ꝫ tāti viri aicicia ꝫ bze ab huc mīme pmeritus sū cupio tn ꝗ mihi a dīs īmortalib⁹ porrīgīmū pīstari. vt quē oēs amāt colūt admirāt illius ego talē beniuolētiā acq̄rā q̄lem si mihi cuenire sensero: habeo pfcō ñ mediocres ipis superis grās ij ¶ Tibi igit pīmū cordis huius ardorē offero: quez tu in omīb⁹ optatis tuis senties pfectō gratissimū: offero amicicia: q̄ nrā faciente ꝓsuetudine sit ꝑpetuis tpib⁹ ꝓseruāda: ac mutuoꝝ bnficiorū alternatōe confirmanda quā si tu (vt spero) benigno

corde susceperis. dabo sane operam vt mīme ingratā tibi sentias:
Vale. ¶ Amatoria turpis
¶ Amatoria epl'a. q̄ turpis appellat̄. ē illa q̄ ad aliquā ami-
cā vl' pulchrā scribit̄ ab amatore suo. p amoris sui declarati
one Cuius epl'e tal' ē regula ¶ Regula
¶ Si amatoriā epl'am q̄ turpis d'r ad aliquā puellā scribe-
re voluerimus illā potissimū ī ptes q̄ttuor dīdemus. In q̄
rū p̄ma beīuolētiā captabimus ab ea psona. ad quā scribi-
mus. laudātes ipam t'plici laude. p̄mo. s. a v̄tute l' morali vl'
lr̄ali. si lr̄is fuerit ībuta. scd'o a gn̄e si fuerit gn̄osa. l'a fortūa
et dītijs. si ex hūili gn̄e nata fuerit. t'cio a puichritudīe. que
maiorē hz ꝯm̄datōez ⁊ efficaciā ī amore In scd'a v̄o beīuolē
tiā captabimus a psoā nrā. demrāntes prīo sine aliq̄ arrogā
tia ꝯditōez nr̄az ꝓpt' quā et' ipa puella īcitet̄ ad amorē nrm̄
deīn̄ ei. q̄tū hoēste poterimus declarātes amorē et beīuolē
tiā. q̄ ī ipaz afficiamur. In t'cia āt rogabimus ipaz vt peni-
tus velit acq̄escere p̄cibꝫ nr̄is. ⁊ nos sil'r amare quēadmodū
amamus. laudātes hūc amorē. ⁊ dicētes. ipam eē rē potius
diuinā q̄ hūanā. sil'q̄ adducētes aliqd' exēplū aliaꝝ puella
rū. q̄ ī amore posite. felicē vitā st' ꝯsecute. In q̄rta v̄o ⁊ vlti
ma. adducemus ipaz puellā ī tīorez alicuius dāni. si no'ue
rit talē amorē seq̄: ⁊ sil' ꝯfirmabimus p exēpla aliq̄ꝝ feīaꝝ.
que nolētes amorē adherere crudelit' vitā finierūt. deducen
tes ipam amicā nrām ī talē tīorē. ⁊ ꝯclusiue īducētes ipam
ad amorē. ne aliq̄d mali ei ꝯtīgat. cui etiā offeremus om̄ez
opam nrām. cū om̄i honestate ei paratā ¶ Propositio.
¶ Scribat ad tysben pryamus. pro amoris sui declaratōe
vt illam in amorem inducat
i Pars Exemplum
¶ Nō sine cā effcm̄ ē suauissima tysbe. vt oēs ī te ꝓpl'i nr̄i cō-
iūctos oculos habeāt te amēt. te mirent̄. te obseruēt. Cuz
em̄ ex vna pte ꝯsiderāt duplicē illā v̄tutē tuā. q̄ te sp adeo il-
lustrauit. vt nullus sit qui p̄stantiorem doctrinā ꝓfiteatur.
nec suauiores morū institutōes pre se ferat. Tum diuitias
secūdamq̄ semp ac facilem fortunā admirant̄. que tibi ⁊ ge
neris nobilitatem. ⁊ nobilitatis ornamēta subiecit. Ex al-
tera subito pte occurrit singularis illa ⁊ diuīa potius q̄ hu

mana formositas. q̃ te merito nõ in hoc seculo natã. sz de celo ꝓlapsam testat̃. Cõspiciunt em̃ faciẽ tuã illã serenissimã. que etiã nubilosum posset illustrare celũ. Cõspiciũt sidere os illos oculos tuos. q̃ oẽm penitus intuẽdo pñt amouere dolorẽ. ac luctuosos aĩos in summũ gaudiũ traducere. Cõspiciũt deniq; cãdida colla. parios lapillos facile superãtia Mirant̃ castigatã frontẽ. purpureũ iuuẽte lumẽ. flauos crines oĩaq; penitus mẽbra decora: que cõspiciẽdo nõ pñt nõ laudare. laudãdo nõ amare. amãdo deniq; nõ obseruare

ij ¶ Hinc ergo inter ceteros equales meos satis fortunatus adolescẽs. ⁊ fortasse etiã fortunatissimus futurus si amorẽ tuũ ꝯsequi meritus fuero. cũ tales cõditiones tuas animo cõplector. nõ solũ ad te amandã. colẽdam. ⁊ obseruandã impellor. sz ꝓ te etiã emori cogor. nec vigilãs nec dormiẽs q̃escere possum. ita vt cum ex vna ꝑte me socij felicẽ appellant. qꝛ cũ fatis honesta ꝟtute nõ mediocris q̃q; accessit ⁊ fortuna. Ego tñ potius me infelicẽ existimẽ. cũ tibi placere nõ possum. in qua solũ oẽs spes meas cõstitutas esse volui.

iij ¶ Uerte igit̃ aliquãtulũ benignissimos in me oculos tuos ꝟgo pudicissima. ⁊ hũc tibi seruulũ ab ineũte etate dicatũ piẽtissima suscipias. nõ em̃ humana res sz diuina potius ẽ amor. ne tibi paꝝ videat̃ amori parcere. cui ñ solũ humani ꝑncipes sed ⁊ diuĩa q̃q; colla subiecere

iiij ¶ Et caue ne fortasse amorẽ despiciẽs tui mala cã sis. memẽto daphnes. memẽto siringis. quaꝝ altera phebi altera ꝟo panis amorẽ sꝑnens crudelit̃ vitã finiuere. tu aũt tales fugiens. penelopẽ imitare. q̃ amoris sui cõstantiã viro seruans felicissimos dies vixit mihiq; adhereas quem tibi sentias ĩ oĩbꝫ q̃ libẽtissime paratũ. q̃ ad honorẽ ⁊ pudiciciã tuã facere videant̃. dũ fuerit hec mihi vita suꝑstes. Uale

¶ Lamẽtatoriũ genus Caput septimũ

Amẽtatorium genus est illud qđ fit ꝓ alicuius mali nrĩ demõstratõe. apud aliquem amicũ apđ quẽ lam̃tãtes speramus recipe cõsolationẽ. Et huius gñis spẽs st̃ tres Una scz ꝓ iniuria. Altera ꝓ re ꝑdita. t̃cia ꝟo ꝓ exilio

¶ Lamentatoria:

Pro iniuria ꝓ re ꝑdita pro exilio

¶ Lamentatoria epl'a ꝑ iiuria suscepta. est illa q̃ ad aliquẽ amicũ scribit. apd̃ quẽ lamẽtamur de ꝯtumelia nob̃ illata vt ipe sit iudex. l'forte r̃mediũ iueiat. Cuius epl'e talis est regula

¶ Regula

¶ Si lamentatoriã epl'am ꝑ iiuria suscepta ad aliquẽ amicũ scribere voluerimus. a q̃ r̃mediũ sꝑamus. illã in t's ꝑtes dĩdemus In q̃ꝝ ꝑma beniuolentiã captabimus ab ea ꝑsona. ad quã scribimus. ꝯmeõrãtes amiciciã ⁊ beniuolentiã nrãm ꝓpt' quã simus ĩcitati de reb⁹ nr̃is tã ꝑsꝑis q̃ꝫ aduersis ip̃m facere certiorem. sperãtes. ꝙ scd̃m veri amici officium. ipe existimabit fortunã nrãm sibi esse cõem. In secũda v̄o beniuolentiã nobis cõstituemus a ꝑsona aduersarij deducẽdo ip̃am quãtum possumus in odium illius ad quem scribimus. ⁊ narrãdo ꝑmo quãta ⁊ q̃t bñficia in ꝑmũ intulerimus. ⁊ tamẽ recitãdo ip̃ius ingratitudinẽ erga nos. simulq̃ꝫ explicãdo illã iniuriã quã a tali inimico fuerimus affecti In tercia aũt aut petemus auxilium vel cõsilium sup̃ tali re ab ea persona ad quã scribim⁹. aut ip̃am cõstituemus iudicem sup̃ ingratitudine inimici nostri. querendo ab ea responsionem cõsolatoriam. vt talem iniuriam equo animo ferre possimus. simulq̃ꝫ offeremus illi oẽm opam nrãm q̃ꝫ libentissime paratam

¶ Propositio.

¶ Lamentetur appius apud Cesarem. ꝙ a Cicerone fuerit iniuria affectus

i Pars Exemplum

¶ Amor ⁊ beniuolentia singularis. qua in me afficeris Cesar amãtissime. hoc potissimũ tꝑe. ad te vt scribã me ĩpellit. pro aliqua cõsolatõe captãda in his potissimũ reb⁹. quib⁹ aduersam mihi sentio esse fortunã. nam amici officium esse scio. vt tã in ꝑsꝑis q̃ꝫ aduersis. sꝑ cõem iudicet eẽ casuꝫ Cũ igit' dieb⁹ istis a cicerone g̃ui fuerĩ ꝯtumelia affectus. statui rem oẽꝫ ad te scribere. vt ꝑ lrãs tuas hũc dolorẽ aliq̃ꝫtulũ leuare possis ij ¶ Scis cesar charissime. q̃ntũ sꝑ supioribꝫ tꝑib⁹ elaborauerim. vt huic nebuloni nõ solũ honorez sed etiã vtilitatem afferrem. cũ ꝑcipue me faciente. ad ꝑturã ꝑmum. deiñ cũ summo suoꝝ ornamento. ad ꝯsulatũ euectus fuerit Sꝫ neq̃ꝫ bonoꝝ istoꝝ memor ĩgratus hõ nec bo

ni viri officiū sectatus. cū mihi esset causa forensis in ꝓtro
uersia coram senatu ꝓl'oqꝫ rhomano vt iniq̃tatez suā oib̃ a//
periret ñ solū mihi opam suā negauit (quē solz oib̃ et̃ igno
tis elargiri) sz acrit̃ in me inuectus est ꝑ aduersario meo di//
cens ita vt deducta re ī psuasionem. a cā peitus deciderim.
Hec ego passus suz mi Cesar. tāq̃ laboꝫ meoꝫ p̃mia q̃s
p̃ ī gratissimo viro isto diecꝫ noctucꝫ suscepi iij Sed
qz adhuc ī est aīmus. ab ista snīa iniq̃ z iniusta appellare. h̄
ī ad te scp̃si. vt p̃ter lrāꝫ tuaꝫ ꝓsolatōez quā expecto. ip̃m
etiā ciceronez moneas. vt si mihi opaz suā p̃stare ñ intendit
(q̃uis id sacere debitus sit) mihi tñ nolit esse impedimento
qd̄ facile faciet si tibi id placere senserit. cui me totū trado z
dēdo. Uale ¶ Lamentatoria ꝑ re pdita

¶ Lamentatoria epl'a ꝑ re pdita est illa q̃ ad aliquez amicū
scribit̃. apd̄ quez lam̃tari volumus l'd̄ amissiōe, sube. vl' de
amissiōe alicuius psone q̃ mortua sit. vl' de pditōe honoris
aut dignitatis. cuius epl'e tal' est regula. ¶ Regula.

¶ Si lam̃tatoriā epl'az ꝑ re amissa ad aliquez amicū scri//
bere voluerim⁹ cui narrare ī tendimus vl' amissionem sube
aut dignitat̃ nr̄e. ad h̄ vt ab eo aliqd̄ auxiliū recipiamus l'
pditōez alicuius psone q̃ fuerit extincta. vt ꝑ lrās amici ꝓso
latōez recipiamus. ip̃az epl'az sil'r in ꝑtes tres diuidemus.
In q̃ꝫ p̃ma beniuolentiā captabimus ab ea psona ad quaz
scribimus. declarātes. q̃ ꝓpter amorez z beniuolentiā eius
in nos. velimus ei narrare casum fortune nr̄e. vt possimus
ab ea vl' auxiliū. vl' ꝓsolatōem recipe. In scda exponemus
aduersitatem nrām q̃ nob̄ acciderit. deducendo q̃ntū possu
mus rem ip̃am in ꝓmiseratōem. In tcia ꝓo z vltima. pete//
mus vl' auxiliū. vl' ꝓsolatōez ī reb̄ nr̄is. dicentes nos mlt̃ū
sperare in ip̃o amico. z rogātes q̃ tl'is spes nō decipiat nos
sil'q̃ offerentes eidem amico om̃em opam nrām libenter ac
cōmodatam ¶ Propositio

¶ Lamentetur Licero apud Seruium sulpitiū de morte
tullie filie sue

i Pars Exemplum

¶ Uellē seruī charissime. vt ī acerbo ac g̃ui casu q̃ me dieb⁹
istis afflixit. tu etiā int̃ ceteros amicos mihi affuisses sum

essi certissimus. q̄ nō solū eq̄ doluisses. sed etiam in leuādo dolore meo nō modicū ꝓfuisses Qd̄ qr locoꝝ ac tp̄m interuallo impediēte. effici nō potuit. dabo tñ opam. vt saltez ꝑ lrās illd̄ tibi significare possim. qd̄ me diebꝫ istis male habet. in eo amore atq̄ beniuolētia nrā ꝯfidens. q̄ a tenerꝫ annis vna cū etate creuit. q̄ sortem istā meā (vt bonū amicum decet) tibi iudicabis esse cōem ij ¶ Scis serui amātissime. in hac reipublice oppressione q̄t ⁊ quātis calamitatibꝫ fuerimus affecti. ita vt ꝑ btōs illos existimare soliti sumus. q̄ sine aliq̄ magno malo. vitā cuꝫ morte ꝯmutauere. sed tñ in oībꝫ his miserijs. vnā tm̄ ꝯsolatōem capiebā. q̄ mihi relicta erat. filie scꝫ mee dulcissime ꝯfabulatōem. q̄ facile om̄s a me curas penitus amouebat. sed nūc ego magis ī lachrymis ⁊ luctu tabesco. q̄ crudelior in me fuit īuida mors que tali me oblectatōe ꝑuauit. mortua est spes mea. ꝯsolatio mea. vita mea. in q̄ om̄s alios merores facile deponebā nec scio quā debeā in hoc miserādo casu cōsolatōem recipe nisi ad te ꝯfugiā. q̄ oīm doloꝝ meoꝝ leuamē existis. iij.

¶ Hec igr̄ ad te scribo ñ tātū vt mecū doleas (qd̄ bonū amicū decet) sed vt ꝑ lrās studeas hūc dolorē meū (si nō penitꝰ tollere) aliquātulū saltem leuare. cū p̄cipue hoc a te solū expectez. q̄ etiā ceteras calamitates meas tua soles prudētia remouere. cui ego me totū trado ⁊ dedo Uale

¶ Lamentatoria ꝓ exilio.

¶ Lamentatoria epl'a ꝓ exilio est illa q̄ ad aliquem amicū scribit̄. apd̄ quem lamentari volumus de exilio nrō Cuius epl'e tal' est regula ¶ Regula.

¶ Si lamentatoriā epl'am ꝓ exilio ad aliquem amicū scribere voluerimus. a q̄ speramus ꝯseq̄ aut auxiliū in restitutione nrā. aut ꝯsiliū. vl' ꝯsolatōem. ip̄am epl'am sil'r in ꝑtes tres diuidemus. In quaꝝ p̄ma eodem mō beniuolentiā captabimus ab ea ꝑsona ad quā scribimus demōstrantes q̄ maxīe ꝯfidamus ī amore ac beniuolentia sua. q̄ oēm istaꝫ fortunā existīabit sibi esse cōem. In scd̄a ꝑ̄o p̄mū demōstrabimus bñficia q̄ ītulerimus in patriā. vl' boītatem nrām sine arrogātia vt ītelligat amicus. nō nrā culpa venisse in exiliū. oñdemus deiñ cuius culpa factū sit. vt tale exilium pa

tiamur. deducẽdo rem oẽm in aliq̃s aduersarios. q̃s ĩ odiũ conabimur adducẽ. demrãntes eoꝝ ingr̃titudĩem ⁊ iniq̃tatẽ demũ oñdemus nos ĩ iusticia ⁊ eq̃tate ꝯfidere. ꝙ aliq̃n etiã in patriã restituemur. fracta neq̃cia aduersarioꝝ nr̃oꝝ. In t̃cia ãt ⁊ vltĩa. petem⁹ illd̃ auxiliũ. vl' ꝯsiliũ. aut ꝯsolatõnem quã petere intẽdimus ꝯmẽdãtes nosmetip̃os ip̃i amico ad quẽ scribim⁹ cui etiã nos ⁊ oĩa bona nr̃ã q̃z libẽtissime offeremus

¶ Propositio.

¶ Lamentetur Cicero apud Lentulũ de exilio suo. quod ꝓpter odium Clodij patitur

i Pars Exemplum.

¶ In om̃ib⁹ calamitatib⁹ meis sp̃ solit⁹ suz mi Lẽtule ad amicos meos ꝯfugere. q̃ꝝ vl' opa vl' ꝯsolatõe subleuar⁹. possim aliq̃ntulũ respirare. ꝙ cũ te ñ amicũ mihi solũ existimẽ sed etiã amicissimũ q̃ sp̃ vtrãq̃z fortunã meã tibi iudicasti eẽ cõem. statui per has ad te lr̃as. q̃d mihi dieb⁹ istis euenerit scribere. vt ꝯsilio ⁊ opa tua adiut⁹. ⁊ ꝯsolatõem ⁊ remediũ etiã in tãtis mal' inueniã ij Scis Lẽtule charissime. quãtũ sp̃ ꝓ reipublice dignitate seruãda elaborauerim. ita vt nõ opes solũ libẽter exposuerĩ. sz ⁊ sanguĩem ip̃m. dũ ei possem aliq̃d vtilitatis afferre. nec minus etiã ab ea suz adiutus. eleuat⁹. ꝯseruat⁹ Sz maliuoloꝝ neq̃cia (q̃ nullũ p̃t bonũ sustĩere) me adeo ĩpetiuit. vt q̃cq̃d in rẽpublicã ꝯtulerim. illd̃ totũ vnico die ꝑdiderĩ Insurrexit in me Clodi⁹ vir iniq̃ssim⁹. q̃ lz ml'ta a me q̃ndã bñficia suscepit. ingr̃titudine tñ cec⁹ meritoꝝ oblit⁹. vt me penitus pessundarz: pl'ima est figmẽta mathinat⁹. q̃ apd̃ ꝓpl'm ꝓ cõtione deducẽs. illisq̃z deductis nefarijs q̃busdã testib⁹ fidẽ faciẽs me miseꝝ atq̃z ĩnocentẽ ciuẽ ex patria pepulit. q̃d̃ me tãto dolore affecit. vt peĩtus vitã mihi acerbã putẽ Et ꝓfecto dolori succũbere cogerer. nisi h̃ vna spes me solaret̃q̃z spero q̃ñq̃z futuꝝ vt ĩfrĩgat̃ maloꝝ iniq̃tas ⁊ ego a tãtis tãdẽ mal' emergere possim.

iij Qd̃ vt facili⁹ ⁊ citius eueĩat. peto a te ꝯsiliũ auxiliũ et opẽ. tu em̃ potes mihi adeo opitulari: vt mihi nihil sit p̃terea req̃rendũ. cui ego oĩa mea bona. donũ familiaz. meq̃z imprimis ip̃m cõmendo. trado ⁊ dedo. Uale.

¶ Cõsolatoriũ genus Caput octauũ.

Consolatoriũ genus est illud quod fit per alicuius mali solamine quod cũ amico per litras vel per nũciũ intellexerimus. cupimus ipsum cõsolari et huius gẽris spẽs sunt tres. Una scz per iniuria. Altera per re perdita. Tercia vero per exilio

Consolatoria

Pro iniuria Pro re perdita Pro exilio

¶ Cõsolatoria epla per iniuria suscepta ẽ illa. q̃ ad aliquẽ amicũ scribit. quẽ consolari volumus per iniuria. quã ab aliq̃ passus sit deducẽtes ipm i vindicte vel remedij spẽ. et huius epistole talis est regula ¶ Regula

¶ Si consolatoriã epla m per iniuria suscepta. ad aliquẽ amicũ scribere voluerimus quẽ consolari intẽdimus per ea iniuria q̃ fuerit ab aliq̃ affectus. ipam in ptes tres diudemus Jn q̃ pma q̃ solz a nob epitas appellari. declarabimus quãtũ nob molestũ fuerit intellexisse iniuriã illã. q̃ iste amicus nr fuerit grauatus et sil declarabimus amorẽ et beniuolẽtiã q̃ in illũ afficiamur. pter quã sumus coacti ad oẽm fortunã cõem existiandã. Jn scda vero q̃ a nob catastrophe dr. demrãbimus quatenus ipse dolendũ cũ pcipue ipe fuerit offensus ab hoĩe nulli pcij. et in hoc loco beiuolentiã captabimus a psona aduersarij. deducendo ipm in odiũ et demrãndo iniqtatẽ eius. et dicendo q̃ huiusce modi virorũ iniurie nõ sint existimãde qr de facili postea superant. sil cz demõstrabimus in h loco quãtũ sit sperãdum: q̃ fracta isti aduersarij neqcia. tandẽ ipe amicus ad quez scribimus sit pstinã dignitatẽ psecuturus Jn tercia ãt et vltima conabimur ipm amicũ consolari. pmittẽtes ei opaz nrãz nũ cz defuturã. dũ ipe possit se in oẽm dignitatẽ suã vindicare.

¶ Propositio

¶ Cõsoletur appium Cesar. per iniuria q̃ fuit in senatu affectus a Cicerone i Pars Exemplum.

¶ Accepi tuas lrãs Appi charissime q̃ mihi pfecto tãtã mesticiã attulere. quãtã reqrebat amor singularis. et beiuolentia illa q̃ ab ineũte etate in te affectus sum ex ijs eñ intellexi. cz nequiter fueris a Cicerone ipetitus. ita vt in cã tua forensi que tibi erat cũ aduersario corã senatu agẽda. ptra oẽm iusticiã et eqtatẽ victoriã amiseris. q̃d cũ pmũ sentirẽ. nõ poterã hoc mihi psuadere. qr sp intellexeraz. te multa bũficia in

Ciceronē ꝯtulisse. ex q̄bꝫ ip̄e tibi oīm iudicio debitor erat. vñ nō cadebat in alicꝰ opīonem vt te offendere posset Sed postq̄ eius iniq̄tatem ex tuis lr̄is ꝑcepi. nō potui: nō sum mope dolere. tua p̄sertim cā. cuius ego existimo oēm fortunā esse cōem ij ¶ Cū āt ꝯsidero eius q̄ te offēdit malignitatē q̄ illi potiꝰ q̄ tibi. tādem ⁊ dedecori ⁊ damno futurā est. nō mediocrem in hoc dolore capio ꝯsolatōem ille em̄ cū p̄mū tāta in te cognitus fuerit vsus ingītitudīe in oīz cōspectu ꝓplorꝫ erit fabula nota. tu āt ꝑ tua eq̄tate ⁊ iusticia. (que diu oppressa esse nō p̄t) cū victoria gl'osum triūphū acquires iij ¶ Quem vt citiꝰ ꝯseq̄ possis. dabo p̄muꝫ opam vt in tuū (si potero) fauorē illū deducā. sin minꝰ fiet ñ tibi opibꝫ. studio. fauere. mēte deniq̄ vnq̄ deero. vt possis optatum tuū q̄ felicissime cōsequi cui me etiā ip̄m totū trado cōmendo ⁊ dedo. Uale..

¶ Cōsolatoria ꝑ re ꝑdita

¶ Cōsolatoria epl'a ꝑ re ꝑdita ē illa q̄ ad aliquē amicū scribit. quē ꝯsolari volumꝰ. aut ꝑ amissione substātie. aut ꝑ amissione alicuius ꝑsone. que mortua sit. vel ꝑ ꝑditione dignitatis Cuius epl'e tal' est regula ¶ Regula

¶ Si ꝯsolatoriā epl'aꝫ ꝑ re ꝑdita ad aliquē amicū scribere volueriꝰ. q̄ l' subam suā amiserit. vl' aliquā ꝑsonā ꝑdiderit. q̄ mortua sit. aut forte dignitatē suā ꝓpt' maliuolorꝫ īuidiam amiserit. illā silr̄ ī tres ꝑtes dīdemꝰ In q̄ꝫ p̄ma (q̄ silr̄ epitaf appellat) declarabimꝰ q̄ntū dolorē ꝑpessi fuerimus cū talez fortunā vl' casum ip̄ius amici intellexerimus. quē nr̄m ꝓprium existīauimus. ꝓpt' amorē ⁊ beniuolentiā q̄ in ip̄m afficimur ⁊ in h̄ loco conabimur ip̄m dolorē augere q̄ntū possimꝰ In scd̄a ꝑo (q̄ silr̄ catastrophe ē appellata) ꝯuertemꝰ oēz orōem nr̄ām ad ꝯsolationē: ostendendo duas. tres aut pl'es rōnes. ꝓpter q̄s ꝓbemus nō esse dolendū: ⁊ sic ꝯcludemus ip̄m amicū debere oēm mesticiā relinq̄re. ⁊ cōsolatōnem ex hac re capere In tercia aūt ⁊ vltīa conabimur deducere amicū ad quem scribimus ī aliquā spem q̄ scz oīa ista mala sint futura meliora simulq̄ illi offerremus oēm opam nr̄ām q̄ libentissime paratam. dum possimus ei esse cōsolationi et vtilitati ¶ Propositio

¶ Cõsoletur Seruius Sulpitius Ciceronem. qui in luctu cõstitutus est. ꝓpter obitũ tullie filie sue

i Pars Exemplum.

¶ Ingemui ꝓtin⁹ Marce tulli. ⁊ dolore affect⁹ lachrymas cõtinere neq̃ui. cũ ꝑmũ ex l̃ris tuis tristez de obitu filie tue nũciũ accepi. cogit em̃ me amicicia nr̃ã. mutuaq̃ beĩuolentia q̃ a tenell' ãnis cũ etate crescẽs. iã me edocuit amicorũ casus cões existĩare Jã em̃ cogitatõe ꝯcipe mihi videor. cuiusmodi gladi⁹ pr̃na viscera torq̃at. q̃b⁹ cogitatõnib⁹ ĩmature amisse filie desideriũ cor laceret atq̃ vexet vñ efficiat̃. vt nil' tibi reliquũ sit. nisi vt lachrym⁹ ⁊ luctu tabescas ij Sz qr nõ sp merendũ ẽ ac dolore succũbendũ. ꝑinde atq̃ nulla relicta sit rõ. q̃ molestiã ac merorẽ istũ leuare possit. ñ suz alienũ arbitrat⁹. si q̃d ad te scribere tẽtem. qñ corã loq̃ndi ñ datur copia cvt te ĩ tã acerbo luctu ꝟsantẽ. ⁊ p̃ dolore min⁹ viã rcãz ꝓspiciẽtẽ. ⁊ exhortari aliq̃ntulũ queã ⁊ eo vñ aberratũ est: reducã Quid q̃so ẽ. q̃d tãtope doleas. ⁊ merore afficiar⁹ filia tua mortua ẽ: qr mortal' erat. ea lege ĩ initio ꝓcreata et genita. nat̃a nãq̃ nata. nat̃a q̃z extĩcta ẽ nõ g̃ mir̃ tibi videri dz. si q̃d sel' natũ effloruit. rursuz id ip̃z defloruerit ⁊ int' mortuũ sit Dolorẽ itaq̃ tuũ mitiga. ⁊ bonis rõnib⁹ ĩnixus aliena. oñde te vir̃. explica prudẽtiã tuã ꝟtute nũc op⁹ ẽ Sic intelligãt ij. q̃ te nõ vider̃t. te talẽ eẽ quẽ nos. q̃ te nouim⁹ p̃dicamus Vidimus em̃ aliq̃ñ scd̃az te pulcherrĩe tulisse fortunã. fac q̃z ĩtelligamus. aduersam te q̃q̃z eq̃ ferre posse: ne ex oĩb⁹ ꝟtutib⁹ h̃ vna tibi deesse videat̃ Hec ad te scp̃si marce tulli. nõ q̃ ijs te egere existĩarẽ (noui em̃ modestiã tuã) sz feci cũ officij mei grã. tum ꝟo vt quãti te faciã facile intelligere posses. cui etiã oẽm opam meã offero. in oĩb⁹ votis tuis q̃z libẽtissime ꝑatã. dũ tibi ⁊ tuis ꝓdesse possim Vale

¶ Consolatoria pro exilio.

¶ Cõsolatoria epl'a ꝓ exilio est illa. q̃ ad aliquẽ amicũ scribit̃ quẽ ꝯsolari volumus ꝓ exilio suo ĩ q̃ ꝯstitutus sit. ꝓpt̃ ĩimicor̃ maliuolẽtiã Cuius epl'e tal' est regula ¶ Regula

¶ Si ꝯsolatoriã epl'az ꝓ exilio ad aliquẽ amicũ scribere voluerimus quẽ ꝯsolari ĩtẽdimus ꝓ exilio suo. in q̃ ꝯstitutus sit ꝓpt̃ iniq̃tatẽ ⁊ odio ĩimicor̃ suor̃. illã sil'r ĩ tres ꝑtes diui

demus In q̄ꝝ ꝑma q̄ sil'r epitaꝭ appellaꝭ. declarabim⁹ quā tū dolorē recepim⁹. cū ꝑmū intellexerim⁹ talē fortunā ip̄i⁹ amici ad quē scribimus. quā sil'r dicem⁹ existīare no b̄ eē cō munē ꝓpt̄ amorē ⁊ beīuolētiā. qua ī ip̄m amicū sum⁹ affecti In scd̄a ꝟo captabi⁹ ꝑmū beīuolētiā ab ea ꝑsona ad quam scribim⁹. laudātes ip̄am ab oī ꝓbitate ⁊ ꝟtute. deiñ capta bimus beīuolentiā a ꝑsona aduersarioꝝ. deducēdo ip̄os in odiū ⁊ declarādo q̄lit̄ iste amic⁹ nr̄ nō ꝓpt̄ suā culpā: sz tm̄ ꝓ pter inimicoꝝ inuidiā sit a sua patria depulsus In tercia āt ip̄m amicū deducem⁹ in spē. ꝙ sit aliqñ in patriā restituēd⁹ et ad h̄ pollicebimur ei. opam nrām minime defuturā. sz cū oībus viribꝫ nr̄is elaboraturos. vt possimus ei ꝓdesse ⁊ v tilitatem afferre ¶ Propositio.

¶ Cōsolet̄ Ciceronē Lentulus ꝓ exilio suo qd̄ ꝓpter Clo dij odiū ⁊ maliuolentiam patitur.

i Pars Exemplum.

¶ Nō possem tibi ꝑ lr̄ās exponē Cicero: q̄ntū dolorꝭ q̄ntū ve mesticie susceperī. cū ꝑmū ex tuis lr̄is itellexi. te ꝓpt̄ odi um ⁊ maliuolētiā iniq̄ssimi Clodij ex dulcissiā pat̄a pulsuz fuisse. nō eī solū intestīo crucior dolore ex h̄ acerbissimo ca su tuo. sz vix me a lachrymꝭ ꝯtineo. q̄tiēs ī eā cogitatōez ve nio. vt te illa potissimū pat̄a extorrē sentiā. ꝓ q̄ etiā ꝓp̄ū san guīez sepissiē exponere ñ dubitasti. qd̄ me is amor facere co git. q̄ ī te maxīe affcūs suz ij Et ꝓfcō vix possem mero rē istū sedare. nisi ꝑ⁹ īnocētiā tuā excogitarē. q̄ oībꝫ sꝑ hūa nus. oībꝫ beīgn⁹. nullū vnq̄ꝫ laborē recusasti. quē tā ad pu blicā q̄ꝫ ꝑuatā vtilitatē spectare sētires. sz poti⁹ ꝓ virili tua sꝑ īsudās vt oībꝫ ꝓdesses. nihil vnq̄ꝫ ñ laudabile ꝑegisti Et tñ maliuoli nebuloīs īuidia. ad hāc calaītatē solū deuenerꝭ ⁊ ñ tua culpa. q̄ cū int̄ oēs scelestos viros scelestissim⁹ existi met̄. q̄ꝫuis h̄ nūc in te factiose ꝯsecut⁹ fuerit. ñ tñ diu scel⁹ suū poterit tueri iij Euigila igit̄ aliq̄ntulū ab isto tuo merore: ⁊ spera h̄ aliqñ fore meliora. q̄ fut̄a eē breui q̄dē tē poris spacio ꝯgnosces. vt īfracto īpetu leuissimi hoīs. tuaz pristinā dignitatē ꝯseq̄ris. qd̄ vt facilius obtineas. ego tibi oēz opaz meā studiū. fauorē. mentē deniq̄z oēz polliceor. vt qd̄ tibi bonori ⁊ vsui eē ꝯgnoscā. ꝓ te exeq̄ ꝯtendā Uale.

¶ Expositiuum genus Caput nonũ

Xpositiuũ genus est illud qđ fit quotiẽscũq; ad aliquẽ amicũ nrm̃ scribẽtes. aliq̃d exponere volumus. qđ ip̃z lateat. ⁊ huius gñis spẽs sunt tres. Una scz testimonij Altera historie. Tercia vero noticie.

Expositiua.

Testimonij Historie Noticie

¶ Expositiua epl'a testimonij ẽ illa q̃ ad aliquẽ amicũ scribitur. apđ quẽ. vl' in loco publico: vl' p̃uato. volum⁹ sup̱ aliq̃ negocio testimoniũ exponere. cuius epl'e tal' est regula.

¶ Regula

¶ Si expositiuã epl'am testimonij ad aliquẽ amicũ scribere voluerim⁹ aut ꝓ testĩonio publico aut p̃uato. sup̱ aliq̃ cã reddẽdo. illã in tres ꝑtes potissimũ diuidem⁹. In q̃ꝝ p̃ma beniuolentiã captabim⁹ a ꝑsona nrã. declarãtes. ꝙ tã ꝓpter fauorẽ iusticie ⁊ eq̃tatis. quem nolumus aliq̃ pacto opprimi. ꝓpter ignorãtiã veritatis. q̃z etiã ꝓpter amorẽ ⁊ beniuolentiã q̃ afficimur in ip̃m amicũ ad quẽ scribimus. aut ꝓ q̃ scribimus. volumus declarare verꝝ testĩoniũ sup̱ ea re. sup̱ qua fuerim⁹ req̃siti. In scđa v̄o breuit' dilucide ⁊ accõmodate. explicabim⁹ ip̃m testĩoniũ nrm̃ nihil aberrãdo. si possumus a v̄itate. ⁊ tñ in ip̃a v̄itate dicẽda vbi erũt loca magꝭ faciẽtia ad fauorẽ amici nri. tũc in ill' maxĩe ꝑsistem⁹. ⁊ pl⁹ q̃z in alijs. ad h̄ vt amico ꝓdesse possim⁹ In t̄cia ãt ⁊ vltima dicemus ea v̄a eẽ q̃ scp̄serimus. sil'q̃z in h̄ loco offerem⁹ oẽm opaz nrãm. vl' ꝑsone publice vl' p̃uate q̃ h̄ a nob̄ testimoniũ petiuerit. dũmõ possimus ip̃i rẽ g̃tã ⁊ vtilem facere.

¶ Propositio.

¶ Exponat Cicero testimoniũ apud censores cõtra Clodium ꝙ die violatoꝝ sacroꝝ in vrbe fuerit

i Pars Exemplum.

¶ Req̃situs a vob̄ iudices. q̃d sup̱ ea cõtrouersia sentiã q̃ inter dignissimũ matronaꝝ ordinẽ ⁊ Appium Clodium v̄sat̄ de violatis bone dee sacris. an ne ip̃e eo die in ciuitate fuerit quo sacra dicũtur esse violata. an potius abfuerit Licet hec mea semper conditio fuerit. vt neminem vnq̃z offendere voluerim. ne tamen eq̃tas ip̃a atq̃z iusticia (quã semꝑ ama-

ui. ꝛ ꝑ qua etiã emori possum) veritatis abscõsione ledat̃.
oĩa vob̃ verissima fatebor. q̃ ad huiuscemodi cãe dilucida-
tionẽ attinere vident̃ ij ¶ Petitis a me iudices vob̃
significẽ. fuerit ne nudius tercius in vrbe Clodius q̃ potis
simũ die bone dee sacra violata esse ferunt̃. ego vt veꝝ fate-
ar Clodiũ vidi mane totũ apud duũ viros agere. demũ ab
octaua hora apud Pompeiũ cenasse Postea ꝟo ꝑ totũ q̃si
diẽ circa cesaris edes vagantẽ inspexi. postremo ad horã no
ctis terciã. cursu rapido se domũ ꝯferentẽ. qua ꝟo ex cã. illd̃
nõ ausim affirmare iij Hec sunt q̃ a me scire cupie-
batis. ꝛ q̃ ego vob̃ veraci sermone ꝓtuleri. nã poti⁹ vellem
mortẽ oppetere. quã ꝟitatẽ iusticiãq̃ ledere. siq̃d ꝑterea est.
qd̃ a me vobis cognoscetis gratissimũ futuruꝫ. iubete. ecce
me ad oĩa vota vrã q̃ libentissime ꝑatũ Valete

¶ Expositiua historie.

¶ Expositiua epl'a historie ẽ illa. q̃ ad aliquẽ amicũ scribit̃.
ꝑ admonitõe alic⁹ rei geste. de q̃ volumus ip̃m certiorẽ red
dere. Cuius epl'e talis est regula ¶ Regula.

¶ Si expositiuã epl'am historie ad aliquẽ amicuꝫ scribere
voluerim⁹. quẽ volumus certiorẽ reddere de aliq̃ re gesta ꝛ
noua. illã sil'r in tres ꝑtes dĩdem⁹ In q̃ꝝ ꝓma beĩuolẽtiã ca
ptabimus a ꝑsona nrã. declarãtes q̃ntũ simus inclinati ad
scribendũ ip̃i amico de rebꝫ nouis. q̃ vl' in rep. vl' ꝑuata acci
dũt cũ maxĩe ĩtelligamus ip̃m eẽ ꝑcupidũ haꝝ reꝝ intelli-
gendaꝝ. ꝛ ꝑcipue cũ hoc sit boni ciuis officiũ. vt velit sepi⁹
admoneri de rebꝫ ill' q̃ in republica vl' in ciuitate accidunt.
In scd̃a ꝟo breuiter dilucideq̃ narrabim⁹ ip̃am. de q̃ volu
mus ip̃m amicũ reddere certiorẽ. aut res illa sit publica. de
pace ul' bello. aut de rebꝫ in senatu gestis. aut sit ꝑuata de ne
gocijs ad alteꝝ nr̃m ꝑtinẽtibꝫ. vl' de salute ꝛ euẽtu reꝝ nrãꝝ
pro vt nobis videbit̃ esse scribendũ circa nouitatẽ ꝛ vicissi
tudinẽ reꝝ ac tꝑm. In tercia aũt dicemus hec fuisse q̃ ad ip
sum amicũ scribẽda esse videbãtur. ꝛ in hoc loco offerem⁹ ei
dem amico nõ ꝑtermittere laborem aliquem in scribendo.
de reliquis rebus que post hac euenient dũmodo possem⁹
ip̃i rem gratam facere. Cui etiam offeremus oꝑam nostraꝫ
in omnibus accõmodatam.

¶ Exponat Antonius bruto: bellũ indictũ parthis. cui p̄fectus sit designatus Cicero

i Pars Exemplum

¶ Scio Brute charissime. q̄ cupidus sis r̄s istas ītelligẽdi. q̄ hac in rep. nrã gerũt. c⁹ cũ optimũ mẽbr̄ te esse ꝯgnoscas ñ potes ab ip̄a diu abeẽ. qđ si fortasse etiã tibi abeẽ ꝯtigat. nõ p̄t cor tuũ aliq̄ pacto ꝯq̄escere: nisi p̄ amicor̄ tuor̄ lr̄as cerebro certior fias de eius statu. qđ cũ ego sic esse ītelligã. ut tibi g̃tificarer cui in p̄cipua q̄dã dilectõe ꝯiũctus sum deliberaui id ad te scribere. qđ porissimũ diebꝫ istis euenit

ij ¶ Dũ em̄ in senatu pulcherrĩe staremus. reddite sunt ex Antiochia lr̄e. q̄bꝫ significabat. parthos in agr̄ cilicũ incursionẽ fecisse. oĩaq̄ indies peitus deuastare qđ cum intellexisset senatus subito decreuit vt singuli snĩas rogarent Esset ne bellũ parthis indicendũ. an potius cũ eis pacẽ ineundũ. q̄ ñ sine mg̃no rep. dispendio videbat ill' posse obsisti. sup̄ q̄ re cũ multe varieq̄ eẽnt patr̄ snĩe tãdem deliberatũ est. vt parthis bellũ indiceret. eiq̄ rei (q̄ nemo videbat. nec grauior. nec fide maior. q̄ tãtã posset p̄uinciã sustinere) Marcus Cicero p̄fectus est Jã ei exercitus arma cõmeatus decretus. vñ expectamus intra paucos dies. eu patorem ip̄m ex vrbe ad expeditõem suã p̄fectur̄ Tu interim deos exora vt his faueãt inceptis. q̄ resp. nrã nõ solũ seruet. sed etiã mirifice augeat iij ¶ Hec sunt q̄ diebꝫ istis h̄ in senatu gesta sunt. de q̄bꝫ te putaui certiorẽ faciendũ si q̄d p̄terea acciderit qđ sit notatõe dignũ. faciã de te oĩbꝫ sepissime certiorem. cui etiã oẽm opam meã offero. in om̄ibꝫ tuis optatis q̄ libentissime patam Uale.

¶ Expositiua noticie.

¶ Expositiua epl'a noticie ẽ illa. q̄ ad aliquẽ amicũ scribit. quẽ certiorẽ reddere volum⁹ de ꝯditõe alic⁹ p̄sone quã ipse scire desiderat. cuius epl'e talis est regula

¶ Regula

¶ Si expositiuã epl'az noticie ad aliquẽ amicũ scribere voluerimus. cui cupimus declarare ꝯditõez alicuius p̄sone quã ip̄e scie đsiderat. illã sil'r ĩ t's p̄tes dĩdemus Jn q̄r̄ p̄ma beĩuolẽtiã captabimus. ab ea p̄soã ad quã scribimus decla

rātes ꝙ ex q̄ ex lr̄is eius ītellexerimus. ip̄m scire desiderare cōditōem tal' viri. fuerimus valde diligētes ī ea ꝑq̄rēda. et ꝙ tādē ītellexerimus oīa q̄cūq̄ circa negociū istd̄ ītelligenda erāt In scd̄a ꝟo breuit' ⁊ dilucide declarabimus ea q̄ scribere intēdimus. apiētes ꝑticularit' oēm ꝯditōez illius viri vl' etiā illius rei. cuius ip̄e amicus ad quē scribimus noticiam hr̄e voluerit. ꝙ si forte de nob ip̄is alicui noticiā dare voluerimus. p̄termissa p̄ma ꝑte capiemus beīuolētiā a nobꝭ ip̄is nos excusādo. si aliq̄d de nobis dixerimus. qd̄ tñ dicemus facere nō ex arrogātia. sꝫ solū vt ꝑsonā ignotā illi apiamus. q̄ eā scire desiderat. ⁊ tūc q̄nto modestius poterimus cōditōez nr̄ām narrabimus. vt ab amico noscamur In t̄cia aūt dicemus h̄ fuisse q̄ d̄ tali viro l'tl'i re intelligere potuerimus. ⁊ ꝙ si alia ꝑ ip̄o amico facere possimus. parati sum⁹ ad oīa eius optata cui etiā offeremus opam nr̄ām in om̄ib⁹ libentissime paratam ¶ Propositio

¶ Exponat Cicero cesari ꝯditōem appollonij rhodij. oratoris. cuius ip̄e noticiā habere cupit

i Pars Exemplum

¶ Nihil ē tā arduū tāq̄ difficile mi cesar. q̄n illd̄ libentissiā frōte subirē. vt tibi rē g̃tā facerē. qꝛ sic me cogit amor singl'aris ⁊ eximius. q̄ ī te affcūs svꝫ. sicq̄ me cogūt maxīa p̄clarissimaq̄ bñficia tua. q̄b⁹ ⁊ ātea sp̄ me emulasti. ⁊ in dies emulare nō desinis Petis a me vt oī diligētia exploratā. appollonij rhodij ꝯditōem ad te scribā. feci id sedulo. teq̄ de his. q̄ scire cupis. certiorē reddo ij Est em̄ is appollonius quē tu scire desideras. vir oīm iudicio singl'aris. q̄ ñ tm̄ in orātoria facultate (quā ip̄e maīfestissime ꝑfitet̄) sꝫ etꝫ in ph̄ia non mediocre sibi nomē ꝯpauit. ex rhodo nāq̄ eū ꝓximꝭ diebus istis iu h̄ atheniēse gymnasiū ꝯmig̃uit (qꝛ neminē repperit. q̄ rhetorica instituta diligēter enodaret) a ph̄ia ad istā pedestrē orōem se ꝯuertit. in q̄ tātā ꝑfcō studētib⁹ vtilitatē adiecit. vt videre facile videar. iteꝝ palladē ex cerebro iouis natā. in hāc vrbē descēdisse iij Plura de h̄ homine ad te scribere possem sꝫ ex alijs etiā pl'a intelligere poteris. h̄ vnū addo. qd̄ si talem oratorē in vrbē vocauerꝭ. nō p̄uate solum sed publice etiā vtilitati nō paꝝ ꝯsules Si q̄d est p̄terea qd̄

tibi obsequi cupis. iubeas. ecce me ad omnia penitus vota tua libentissime paratum Uale

¶ Gratulatoriũ genus Caput decimũ

Ratulatoriũ genus ẽ illd. qd fit quotiẽscũq; ad aliquẽ amicũ nrm̃ scribẽtes. volumus illi g̃tulari. ꝑ aliquo suo bono cõsecuto. ⁊ huius gñis spẽs sunt due. vna ꝑ fortuna. altera vero pro salute

Gratulatoria

Pro fortuna Pro salute

¶ Gratulatotia epl'a ꝑ fortuna est illa. q̃ ad aliquẽ amicum scribit cui volumus g̃tulari. ꝑ aliq̃ dignitate vl' ꝓsperitate cõsecuta. cuius epl'e tal' est regula ¶ Regula

¶ Si gratulatoriã epl'a; ꝑ fortuna ad aliquẽ amicũ scribẽ voluerimus. cui volumus ꝯgratulari. vl' ꝑ aliq̃ dignitate cõsecuta. vl' ꝑ aliq̃ gaudio seu leticia. quã ipe ꝓspa fortuna fuerit assecutus. illã i tres ꝑtes diuidemus. In quaꝝ ꝑma beniuolentiã captabimus ab ea ꝑsona. ad quã scribimus. ipam summope laudãtes. ⁊ oñdentes q̃ meritꝭ ⁊ ꝟtute sua fuerit cõsecuta talẽ dignitatẽ vel ꝓspitatem In scda ꝟo demõstrabimus quãtũ hoc nob fuerit gratũ. beniuolentiam captãtes a ꝑsona nrã ⁊ declarãtes ꝓpter amorẽ ⁊ beniuolentiã. q̃ in talem ꝑsonã afficimur. nos fortunã istam ꝓpriã existiare In tercia aũt deũ rogabimus. vt h̃ dignitas siue felicitas sit illi ꝑpetue laudi ac vtilitati futura simulq; in h̃ loco offeremus illi oẽm opam nrãm q̃ libẽtissime accõmodatam. dũmodo possimus. circa hãc dignitatẽ suam. ei aliqd vtilitatis afferre ¶ Propositio

¶ Cõgratuletur Curioni Cicero. ꝑ tribunitia potestate. quam merito consecutus est

i Pars Exemplum

¶ Nescio mihi potius. an tibi g̃tuler Cicero. ꝑ tribunitia ista ptãte tua. quã nuꝑ ꝟtutibꝫ tuis p̃clarissimisq; moꝝ institutis ꝯpasti. tibi em̃ nõ mediocrẽ video gl'iam accessisse cui tm̃ honoris g̃dum. iuuenili p̃sertim hac ĩ etate tua ascẽdere licuit. vt nõ minus oĩm de te opĩonem supauerꝭ q̃ eq̃ueris. nec id q̃dẽ immerito. tãtam nãq; tibi apd oẽs existiationem cõcitasti. vt laus tua nõ obscuro nec vario sermone

sed ⁊ clarissima. ⁊ vna oīm voce p̄dicet̄ Mihi āt nō paꝝ de coris ⁊ ornamēti adiūxisti. cui tali stēmate decoratū liceat amicū hr̄e. q̄ ⁊ suo splēdore hāc nō solū amiciciā illustrare possit. veꝝ ei maxīo sit futurus emolumēto ij ¶ Tibi igit̄ tueq̄ ꝟtuti g̃tulor. ꝑ hac dignitate tua. tā optīa q̄ bn̄ merita. quā lz nūq̄ ambiciose q̄siueris. vtriusq̄ tm̄ ꝟtutis tue splendore sp̄ ꝓmereri studuisti. mihi ꝟo gaudeo cui tm̄ laudis accesserit nec id quidē iniuria. oīa em̄ sunt amicorū (vt aiūt) cōia. quoꝝ etiā animi adeo dicunt̄ esse ꝯiuncti. vt vnus idemq̄ spūs duo corpa regat. ac idem sit in duob⁹ sē sus eademq̄ volūtas iij ¶ Dij quoq̄ te faustū feli/cemq̄ cōseruent. quoꝝ arbitrio oīa gubernātur ac ad meli/ora semp̄ dignioraq̄ (vt meritus es) ei ꝓuehāt vt ⁊ tibi ⁊ tu is gl'am immortalem acq̄ras. ⁊ reipu. tādem bonus ac ho/nestus ciuis euadas. quā cū diu felicissime gubernaueris ī eius tandem sinu faustissime quiescas

¶ Gratulatoria ꝑ salute

¶ Gratulatoria epl'a ꝑ salute est illa. q̄ ad aliquez amicum scribit̄. cui volumus g̃tulari. aut ꝑ salute. post egritudīem cōsecuta. aut qꝛ ex aliquo loco saluus redierit. Cuius epl'e tal' est regula ¶ Regula.

¶ Si g̃tuloriā epl'am ꝑ salute ad aliquem amicū scribere voluerimus. illā sil'r in ꝑtes tres dīdemus In q̄ꝝ p̄ma beī uolentiā captabimus a ꝑsona nrā. declarātes. quantū p̄us de amici egritudīe doluerimus. vl' de eius salute dubij fue rimus si a nob̄ fuerit sepatus In scd̄a ꝟo declarabimus q̄n to gaudio affecti fuerimus. cū de eius salute vl' incolumi re uersione intellexerimus. ⁊ tūc ei de tali salute ꝯgratulabi/mur. deū rogātes q̄ hāc p̄us īcolumitatē suā diu seruet. de inde ip̄m deiceps ab aīmi malo tueat̄ In t̄cia āt offerimus eidem amico om̄ez opaz nrām. vt ī alijs fieri ꝯsueuit

¶ Propositio

¶ Cōgratulet̄ Eustachi⁹ andronico. ꝑ salutis sue p̄stine in stauratōe i Pars Exemplū

¶ Quāto dolore affcūs fuerim dieb⁹ istis. eustachi charissi me. cū p̄mū ex amicoꝝ meoꝝ lr̄is ītellexissez. te in grauem quempiam morbū incidisse. per lr̄ās quidem tibi significa

re nõ possem. existimaui ꝓfecto hãc mihi egritudinẽ tuã. eẽ cõem ꝓ eo amore ac beniuolẽtia. q̃ in te summope affectus sum ij ¶ Sed quãto maior fuit exacta mesticia. tanto maior nũc leticia successit postq̃ intellexerim. te iã dei optimi bonitate iuuãte in ꝑstinã salutẽ fuisse restitutũ. Gratulor igit̃ tibi ꝑus ꝓ ista incolumitate tua instaurata. deumq̃ exoro. vt diu te saluũ seruet atq̃ supstitẽ. vt nos oẽs amici tui cupim⁹ ⁊ ꝑoptamus. q̃ tuo amore adeo deuincti sumus vt nũq̃ possumus ab eo auelli iij ¶ Nos q̃q̃ scias diuina fauẽte pietate. saluos oẽs eẽ atq̃ incolumes. ⁊ omi bus votis tuis q̃ libẽtissime ꝑatos. dũ tibi possimus esse ⁊ honori ⁊ vtilitati q̃ maxime Uale.

¶ Exhortatiuũ genus Caput vndecimuz

Xhortatiuũ genus ẽ illd. qd̃ fit quotienscũq̃ ꝑsonã aliquã ad aliq̃d ꝑagẽdũ volumus cohortari. ⁊ huius gñis spẽs st̃ due Una. s. ad leticiã Altera ꝟo ad dolorẽ

Exhortatoria

Ad dolorem Ad leticiam

¶ Exhortatiua epl'a ad leticiã est illa q̃ scribit̃ ad amicum quem exhortari volumus ad aliq̃d ꝑagendũ. qd̃ illi in gaudiũ bonorem. ⁊ vtilitatez futuꝝ sit Cuius epl'e talis est regula ¶ Regula

¶ Si exhortatoriã epl'am ad leticiã ad aliquem amicũ scribere voluerimus. quem exhortari volumus. vl' ad ꝟtutes capessendas. vl' ad gaudiũ ꝓ aliq̃ re suscipiendũ. siue ad aliquid aliud ꝑagendũ qd̃ in eius vtilitatem redũdet. illã in ꝑtes q̃nq̃ diuidemus In q̃ꝝ ꝑma beniuoleutiam captabimus ab ip̃a re. declarãtes. quãtum ip̃i amico. ad quez scribimus. sit futura vtil' res ip̃a. ad quã ip̃m exhortari studemus In scd̃a ꝟo beniuolentiã simil'r capiamus a re ip̃a. laudãtes ip̃am ab honestate ⁊ iusticia ⁊ demõstrãtes ip̃am eq̃ssimã esset: ⁊ q̃cũq̃ ꝓbatissimo viro dignã ad hoc vt ip̃e amicus fatilius incitet̃ ad id faciendũ: ad qd̃ ip̃m cohortamur si senserit aliq̃d iñ sibi honoris ꝓfutuꝝ In tercia ãt demonstrabimus rem ip̃am esse possibilem ⁊ facilem ꝑagendũ: q̃ natural'r quãto res est facilior tãto libentius a nob suscipit̃ cũ natura nr̃ã a labore ꝓcliuis sit ad libidinem ⁊ volupta

tem. In q̃rta ꝓo oñdemus huiusce rei necitatē. dicentes q̃ necārio amicū ip̃m ꝓo porteat tale q̃d pagere. ne forte in aliq̃ q̃d dānū vl dedec⁹ incideret In vltia deniq̃ ꝓponemus. q̃d volum⁹ ip̃m amicū facere. dātes ei modū rē ipam pagendi et h̄ ꝓpō appellat. q̃ tm̄ int̄ ceteras ꝓtes ē ponēda. vbi magis ad ꝓpositū facere videat ¶ Propositio.

¶ Exhortet Fabius papyriū p̃textatū. ingenuū adolescentem ad ꝓtutes capessendas.

i Pars Exemplum.

¶ Nihil vnq̃ fuit papyri charissime q̃d tā publicis q̃ puatis rebꝰ maiori vnq̃ emolumēto fuisse legam⁹. q̃ ea potissimū ꝓtus q̃ nō solū ꝓuatas domos. verꝝ ꝛ publica q̃q̃ ip̃a regere. gubnare atq̃ ip̃rimis augere solita ē. hinc ꝛ athenienses doctissimos viros rem suā publicā merito iter ceteras p̃stantissimā reddidisse ꝓperim⁹ Nec minus q̃dem clarissimoꝝ virorꝝ prudētia: sapiētissimoq̃ ꝓsilio rhomanā scim⁹ rēpu. ꝓseruatā atq̃ mirifice ampliatā ij ¶ Preterio eiusdē ꝓtutis splēdorē: q̃ q̃ ꝓsq̃ potissimū ei failiar̃ nō minimū q̃dem honestat⁹ ē. est em̄ tāta ꝓtutis grā. tāta gl'ia ꝛ auctoritas. vt facile ex ignobili quenq̃ nobilē. ex mortali imortalē reddere possit iij ¶ Ad hāc igit ꝓtutis laudes ꝓ singalari in te beniuolētia mea. his meis lr̄is te icitare dispoſui. nō q̃ ad illā te tua ſpōte ſatis icitatū eē diffidā. ſed vt amorē in te meū apud te teſtificatū relinquā iiij Nec pfecto tibi ad ꝓtutē capeſſendā difficil' adit⁹ ptz. hāc ei tibi facillie ꝓpa b. ſi h statuer̃. q̃ laudū gl'am adamar̃. q̃bus artibꝰ he laudes ꝓpank. i ijs potiſſimū eē elaborādū v ¶ Nec vides q̃nto tibi hac maxie tēpeſtate neccāria ſint. cū cadēti reipu. tl'i ſit op⁹ defenſore. q̃ oī ꝓtute vallat⁹. eā i pſtinū ſtatū veterēq̃ libtatē merito ſit vindicaturus Vale.

¶ Exhortatiua ad dolorem

¶ Exhortatiua epl'a ad dolorē ē illa. q̃ ſcribit̃ ad aliquē amicū quē exhortari volum⁹ ad lachrymas ꝛ merorē p aliq̃ fortuna aduerſa. vl publica vl puata. ꝛ h⁹ epl'e tal' eſt regl'a

¶ Regula

¶ Si exhortatiuā epl'am ad dolorē ad aliquē amicū ſcribere voluerim⁹. quē ad lachrymas vl luctū icitare volum⁹ p

aliq̃ casu aduerso. q̃ nob̃ l' amic' ꝑuate acciderit. vl' publice etiã euenerit. illã ĩ ꝑtes q̃ttuor dĩde⁹. In q̃ꝝ ꝑma beĩuolẽti am captabi⁹ abip̃a re. demrãn tes q̃ntũ sit iustũ ⁊ honestũ. aut ꝑ amicoꝝ aduersitatib⁹. aut ꝑ publicis ĩcõmoditatib⁹ dolere. cũ p̃cipue huiuscemõi calaĩtates dẽam⁹ cões existĩa re In scd̃a ꝟo narrabim⁹ casuz ip̃z. ꝓpt̃ quẽ volum⁹ ip̃z ami cũ ad dolorẽ ꝯmouere In t̃cia ãt cũ ꝟb̃ accõmodatis exhor tabimur ip̃z ad dolorẽ ꝑ tali re suscipiẽdũ In q̃rta ꝟo ⁊ vlti ma demrãbim⁹ q̃ntũ sit neccãriũ in huiuscemõi calaĩtatib⁹ dolere. vt p⁹ dolorẽ succedat cogitatio ⁊ cura ꝯsulẽdi ipſ re b⁹ afflict' ꝓmittẽtes et' nos opaz nrãm ĩ oĩb⁹ fore ꝑatã. dũ modo possimus in aliq̃ ꝑdesse. ¶ Propositio.

¶ Exhortet̃ plancũ Cicero. ad dolorẽ capiendũ ꝑ reipub. rhomane oppressione i Pars Exemplum

¶ Cũ iure tã diuĩo q̃z hũano cogẽte p⁹ piẽtissimũ ĩ deos ob seq̃ũ. q̃cq̃d in nob̃ ẽ. illd̃ totũ patrie reiq̃z publice debeat̃. ꝑ c⁹ ñ solũ ꝓspitatib⁹ letari. incõmoditatibusq̃z lugere dẽm⁹. sz ꝑ q̃ etiã sanguinẽ effundere (si op⁹ ẽ) debiti sum⁹. ñ sũ ab officio boni ciuis alienũ arbitrat⁹ si expositis calaĩtatibus nr̃is. te ad nobiscũ lachrymãdũ incitauero ij ¶ Scias plance charissime ꝑstinã illã dignitatẽ. autoritatẽ nrãm q̃ mirifice h̃ ĩ senatu pollebam⁹ cesaris nũc iniq̃tate penit⁹ eẽ sublatã. q̃ monarchiã imperij ꝯsecut⁹. nõ solũ prẽs ab vrbe ꝓpulit. sz nec alicui viro bono libeꝝ ãpli⁹ nomẽ reliq̃t iij ¶ Quis igit̃ ẽ tã ferre⁹ ciuis. q̃ se a lachrymis ꝯtinere possit amissa nãq̃z dignitate nrã. q̃d reliquũ nob̃ ẽ nisi vt in luctu et squalore taceam⁹ flem⁹. ploram⁹. vlulam⁹ tota die teq̃z lachrymaꝝ istaꝝ etiã volumus sociũ hr̃e iiij ¶ Accẽ em̃ ẽ vt gemitus augeãt̃. lachryme excrescãt. ploratus cre brior fiat. h̃ em̃ fortassis aĩoꝝ q̃ dã irritamẽta fuerint. q̃ diu iniuriã istã pati nequibunt. q̃ si quis ad hãc laudabilem ꝓ uinciã aĩm adiecerit. nõ recuso laborem. sed potius ad om ne capitis periculum subeundum. oẽm operã meã. vitam deniq̃z ip̃am libentissime ꝑatã voueo Uale

¶ Dissuasiuũ genus Caput duodecimũ.

Issuasiuum genus est illud q̃d fit quotienscũq̃z ad aliquem amicum scribimus. quez si viderimus inclinatũ

ad aliqd pagendū ab eo volumus deducere. ⁊ huius gñis
spēs sil'r sunt due. Una scz a leticia. Altera ꝓ a dolore

Dissuasiua.

A leticia A dolore.

¶ Dissuasiua epla a leticia est illa q̄ scribit ad aliquē amicū
quē si viderimus incliatū ad aliqd rep̄hēsibile gaudiū ipz
ab eo conabimur retrahere. ⁊ huius eple tal' est regula

¶ Regula.

¶ Si dissuasiuā epl'am a leticia ad aliquē amicum scribere
voluerimus cui dissuadere itēdimus. ne ī aliquā indebitaz
leticiā prūpat. l'ad'aliqd faciendū ꝓperet. qd ipe sibi bonuz
futuꝝ existiet. illā sil'r ī ptes q̄ncq̄ videmus Jn q̄ꝝ ꝓma oīt
demus rei ipius inutilitatē. si fecerit eā. ⁊ omib⁹ medijs de
mrāre conabimur ipaz omino eē dānosaz Jn scda ꝓo apie
mus rē ipaz eē penitus iiustā ⁊ inhoēstā ⁊ mime viro bono
cōdecentē. ita vt p ꝗ media ipz amicū nrm inducamus ad
hoc vt rē ipaz existimet nullo pacto eē faciendā Jn tcia āt p
ponemus. q̄ pacto sit ab ipo amico pagendū. vt a tli re faciē
da desistat. ⁊ siml' rei ipius modū apiemus q̄ dēat in ipa re
pcedere. Jn q̄rta ꝓo demrābimus q̄ntū sit ipi amico facile
a tali re faciēda desistere. ita vt p hāc facilitatē citius indu
cat ad psuasionē Jn q̄nta ꝓo vltima declarabimus ncē ita
tez ipaz. ppt quā sit coactus a tli leticia desistere. siml'q̄ ipi
amico offeremus omez opaz nrām. si voluerit psuasiomib⁹
nris morem gerere

¶ Propositio.

¶ Dissuadeat Curioni Cicero in leticiā prumpe. quia ce
sar monarchiā obtinuerit imperij.

i Pars Exemplum.

¶ Inueterata fuit. dignissiāq̄z philosophāt opinio Curio
charissiē. nihil viro bono iutili⁹ esse. nihil ve dānosius q̄z
de sue reipub. oppressiōe gaudere. p cuius ꝓsuatōne. q̄nto
q̄s maiorez laudez l'glaz ꝓsequt. tāto maiori nota dignus ef
ficit q̄ in eā aliqd attētare studuerit ij Adde ptea q̄ nil'
vnq̄z viro digno inhonestius nil' ve turpius existiāri pt. q̄z
in reipublice sue casibus leticiā p se ferre. p q̄ si q̄s etiā pul
cherrimū sāguinez exposuerit. ñ modicā sibi glāz ⁊ laudem
cōpabit iij ¶ Cū igitur intelligā te p cesaris victo

ria tm̄ gaudij suscepisse. vt vix te ab ei⁹ publica ostētatione cōtinere possis. dolui certe. te in tm̄ dilapsum fuisse facinus vt etiā in mal' tue patrie gaudere possis. ꝓiñ te hortor vt ab ista leticia vana ⁊ turpi desistere vel' iiij ¶ Facile em̄ tibi ē oēm leticiā illā in lachrymas ꝟtere. cū p̄cipue optim⁹ sp̄ ciuis fueris existīatus cuius officiū ē. illā pulcherrimaꝫ mortē ducere q̄ ꝓ patria suscipit v ¶ Adde etiā q̄ in tātis totqꝫ reipublice ꝑturbatōib⁹. tibi nccē est. nō soluꝫ ab hac aīmi hilaritate discedere. sed ⁊ ꝑpetuas lachrymas periclitāti patrie ꝯdonare. vides em̄ q̄nta etiā tibi sint mala ī hac publica calamitate patiēda. nisi corde ⁊ aīo ingemiscēs cadētib⁹ reb⁹ mature ꝯsulueris. qd̄ vt facias. te rogo. ⁊ ad id ꝑagendū oēm tibi oꝑam meā ꝑatā deuoueo Uale.

¶ Dissuasiua a dolore

¶ Dissuasiua epl'a a dolore est illa q̄ ad aliquē amicū scribit quē si viderim⁹ incliatū ad aliquē rep̄hēsibilē dolorē vl' minime laudabilē. ip̄m ab eo deducere conabimur Et h⁹ epl'e tal' est regula ¶ Regula

¶ Si dissuasiuā epl'am a dolore ad aliquez amicū scribere voluerim⁹. cui dissuadere intēdim⁹. ne ꝓpt' aliquā cām in merorē deducat'. quē ip̄e forte incōsiderate suscipit. illā sil'r in ꝑtes q̄nqꝫ d̄īdemus In q̄ꝝ p̄ma declarabim⁹ q̄ntū sit inutile vl' dānosum ip̄i amico nr̄o in tali casu dolorez oñdere. cū p̄cipue h̄ nō sit viri sapiētis officiū. vt in reb⁹ aduers' dolere debeat. In scd̄a ꝟo demōstrabimus ip̄i amico nō esse honestū vl' laudabile. si ꝓpter ip̄am rē doleat. ⁊ h̄ si voluerimus aliquā rōem adducemus. ꝓpt' quā ꝓbemus turpe eē ip̄i amico nr̄o. si in dolore diutius moret' In tercia āt conabimur oīb⁹ medijs q̄b⁹ nobis possibile fuerit. ip̄m amicū a tali dolore deducere. ⁊ in gaudiū potius ⁊ ꝯsolatōem inducere. In q̄rta ꝟo demrābimus h̄ facile esse. si voluerit amicus ad leticiā se ꝟtere. ⁊ ab ip̄o dolore discedere In q̄nta ꝟo et vltīa oñdemus quātū sit ip̄i amico. ad quē scribimus. necessariū. vt a tl'i mesticia peītus discedat. adducēdo aliquā rōem q̄ videat' ad ꝓpositū facere nā epl'a ista est q̄si sil'is epistole ꝯsolatorie. de q̄ supius mentōem fecimus ⁊ sil'etiaꝫ in hoc loco (si nob̄ videbit') offeremus ip̄i amico oēm operam

nrām. dū possimus ip̄m a tali mesticia vl' dolore remouere et in aliqd̄ gaudiū deducere ¶ Propositio

¶ Dissuadeat Marco antonio Brutus: in luctu tabescere propter Julij cesaris interitum.

i Pars Exemplum

¶ Hoc est officiū optimi cuiusq; ciuis marce antoni charissime. vt nō solū rēpub. suā ⁊ bonū cōe diligat. sz illd̄ etiaz ꝓ virili sua q̄rere ⁊ q̄situ mirifice ꝯseruare conet̄. ꝓ q̄ tutando etiā si opus fuerit q̄ libētissiē sanguinē ip̄z effūdere cupiat. qd̄ q̄ facere neglexerit. vl' acriter puniri dēat. ⁊ a senatu alienus cēseri ij Nō em̄ laudabile ē. immo turpissimū ⁊ detestādū facinus ꝓ p̄uato bono. publicum ⁊ cōe sp̄nere ac spernēdo destruere. immo ⁊ q̄ h̄ facere p̄sūpserit. penas luere decz ⁊ nullū morte sua amicꝫ luctū r̄linq̄re iij Cū igr̄ ꝓpt̄ cesarꝫ interitōez. videā te in merore ⁊ luctu ꝯstitutū. n̄ possū n̄ summope mirari. cū p̄sertiz te sp̄ bonū ꝓbatissimū q; ciuē ꝯgnoueriz. q̄ n̄ solū de rep. tua sp̄ bn̄ mereri studuisti. sz oēs in eā crudelissime delinq̄ntes. tāto p̄secutus es odio vt tāq̄ in mr̄ez tuā seuiētes fuissent. eos sic tibi īimicos existimaueris. recipe igit̄ p̄orē animū tuū in patriā. ⁊ ꝓ neq̄ssimi tyrāni nece noli tātope ꝯmoueri. q̄ nullā virꝫ bonꝫ libertatē relinq̄ns pulcherrimā reip. faciē in turpissimā ꝯuerterat iiij Facile nāq; ē tibi viro prudētissimo a dolore ⁊ luctu ad leticiā potius ⁊ ꝯsolatōez animū deducere. cū p̄cipue videas. tali occupatore extincto. p̄stinā iā sibi lib̄tatez ip̄am recupasse v Cogita p̄t̄ea. q̄ntū tibi h̄ p̄sertiz tpe neccāriū sit. vt relicto merore serenissimā patrie tue faciē ostēdas. que tuis subsidijs fulta. possit aliqn̄ ex tātis calamitatibus respirare. qd̄ vt facilius facere possis. dabimus operā oēs nos amici tui. vt in rebꝫ om̄ibꝫ nrā officia sint tibi q̄ libentissime parata Uale.

¶ Inuectiuū genus. Caput terciūdecimū

Inuectiuū genus ē illd̄ qd̄ fit q̄tienscūq; p̄sonā aliquā vl' amicā vel inimicā rep̄hendere volumus. ꝓ aliq̄ crimine sceleris vl' ignorantie. ⁊ huius gn̄is spēs sunt due Una scz criminis. Altera vero cōtentionis

Inuectiua

Criminis Contentionis

¶ Inuectiua epl'a crimis. ē illa. q̄ ad aliquā ꝑsonaꝫ scribit aut amicā aut inimicā. quā ꝓ aliq̄ scelere vl' flagitio. siue remisse siue excandescēter volumus accusare. cui⁹ epl'e tal' est regula

¶ Regula

¶ Si īuectiuā epl'am crimis ad aliquā ꝑsonā scribere volu erim⁹ ꝑmo scire debem⁹. ꝙ si ꝑsona ip̄a ad quā scribim⁹ est nob amica remissa īuectōe vtendū erit. ⁊ ꝑus ꝟbis aspis accusandū. deiñ ī bona ꝟba desinendū Si ꝟo inimica fuerit ꝑsona. tūc ī tres potissimū ꝑtes ip̄am epl'am dīdem⁹ In q̄rū ꝑma beīuolētiā captabim⁹ a ꝑsona nrā. declarātes. ꝙ ad talē inuectōem nō volūtarie sꝫ coacte sum⁹ īpulsi. ⁊ ꝙ sepe nūero a tali inimico lacessiti. ad vltimū vsq̄ ꝑpessi sum⁹. sꝫ nūc āplius pati ñ possumus. cū p̄cipue ip̄i⁹ ꝑsone vicia in alic⁹ dānū ꝟterent. si nō eēnt accusata ⁊ castigata. In scd̄a vero rē ip̄am rep̄hēdendā adducem⁹ sil'q̄ rōes oēs q̄ ip̄i inuectōe videbūt accōmodare. In t̄cia si amica erit nobis ꝑsona ad benignū aliquē sermonē ꝯuertemur ip̄am monentes vt a tali facinore desistat. qd̄ si fecerit oēm ei oꝑam nrāꝫ offeremus. q̄ꝫ libētissime ꝑatā. si ꝟo inimica erit ꝑsona beniuolentiā iterꝫ a nrā ꝑsona ꝯstituem⁹. dicētes nos āpli⁹ nolle in ip̄m inimicū inuehi. ne potius ꝓpt' odiū id fecisse videamus. q̄ꝫ ꝓpter ꝟitatē. sed ꝙ in aliud tꝑs cetera volum⁹ dicenda reseruare

¶ Propositio.

¶ Inuehit Cicero in luciū catilinā. q̄ ī patriā rēpu. ꝯiurare parat

i Pars Exemplum.

¶ Nihil ē luci catilina. qd̄ me magis hac tēpestate solicitet et ītolerabili pene dolore ꝯficiat. q̄ꝫ qd̄ ⁊ multoꝝ sermoīb⁹ et lr̄is ītellexi. te scꝫ in patriā tuā. ꝓ cuius deberes lib̄tate libent' vitā effūdere. ꝯiuratōem ꝑare. qd̄ ꝓfcō int' cetera vicia scelestaq̄ facinora tāto detestabilius ē. q̄ntū bonū cōe ꝑuato meli⁹ nobiliusq̄ cēset. vñ nisi me amor summus. q̄ ī te afficior. mutuaq̄ beniuolētia nrā īpelleret. potius mihi tacendū. q̄ꝫ ad te scribēdū existiarē. volui tñ hec pauca ad te mittere vt q̄dnā potissimū hac in re senseri. apd̄ te testatum reliquerē ij Quis furor: q̄ īsania: q̄ ve potius demētia te ad tm̄ scelus ꝑagendū ꝯmouere p̄t: Tu patrie filius vel

tius mēbr. scelestas audēb ī mrez. vl potius corpus tuum manus iferre. lugētesq pueros. lachrymātes mronas lu/ctuosos ciues. lugubrē senatū. destructā rēpublicā. deorq ppbanata poteris cernere tēpla: r ḋbo q̄so oculista ospici/es Sz regiā iḋes dignitatē q̄ro. dñatū ocupisco Et q̄ p deū immortalē pt esse dignitas. tti merito noīe decorāda. quis dñatus hōestus. q̄ reip. lachrymſ. bonorq ciuiū deplatō ne parent Ille q̄dez iudicio meo est bōr existimandus. illa merito dignitas appellāda. q̄ ī remp. collatſ meritſ acḋritur Nihil est ei qd maiorſ frcūs glēq esse possit. nec q̄cq ex oi/bo rebo hūanſ est pclarius atq pstātius. q̄q de rep. bñ mere ri. Tu āt reip. oppssiōe īmortalez tibi laudē pare speras: fallerſ (mihi crede) catilina. ac lōge decipis Uide ne dū tibi immortalitatez q̄ris. vitā amittas. atq exiguā hāc existia/tionez quā tibi oli ocitasti. fedissimo noīe deturpes ac deho nestes iij Repelle igit a te iclementissimā l potius nefa riā mentez istā. ac reip. icūbas. q̄ te tuosq dignſ ac pciof q̄ dem possit mūeribo dignitatibusq exornare. vt oibo gtus oibusq iucūdus exñs. ī dulcissime tādez pate sinu suscep/tus. diu faustus felixq viuere possis. qd si facere volueris (vt spero) r optoomez tibi operā meā offero in omnibo tuis optatis q̄q libentissime paratā Uale

¶ Inuectiua contentionis

¶ Inuectiua epla ocentōis est illa q̄ ad aliquā psonā scribi tur. cuius ignorātiā rephendere volumus sup aliq loco hu mano sup q̄ est nob cū ea ocentio Cuius eple tal est regula

¶ Regula

¶ Si inuectiuā epla ocentōis ad aliquā psonā scribere voluerimus. cū q̄ nob sit ocrouersia sup aliq loco studioso vl hūano r ipius in ea re ignorātiā rephendere vl accusare curauerimus illā in tres ptes sit diuidemus Et q̄q possi/mus ipāz epla dirigere ad eā psonā ad quā scribimus meli us tñ est q ipam mittamus ad aliquez ticū aqd quez tāq̄ iudicem res ista agat Sz vtcūqz sit: in pma pte ep le oñde/mus sicut in supiori fcm est q ñ sit officiū vl ocsuetudo nrā in tales ocrouersias venire cuz potius sp pacem r quietem amauerimus r q̄ sepenumero puocati: ad vltimum vsq

simus ppessi. Tñ dicemus. ip̃ presentiarꝝ tãtã cẽ aduersarij no
stri ĩsolẽtiã. q̃ ꝓcipue tẽdit ad honorẽ nrm̃ denigrandũ. qd̃
nullo pacto ãplius tacere possimus. sz potius oĩno velimus
rẽ istã agere apd̃ ip̃az psonã ac quã scribimus. vt ppt̃ boita
tẽ z pstãtiã suã velit sup ea re iudiciũ ferre. In scda. ꝓ nar/
rabimus breuit̃ z dilucide rẽ ip̃az. sup q̃ est int̃ nos exorta
cõtrouersia. sil̃q̃ recitabimus rõnes nrãs. ip̃as ꝓfirmãdo z
per oppositũ rões aduersarij ꝓfutabimus. In tercia ãt dice
mus. multa etiã alia nob̃ dicẽda esse. q̃ tñ dicere nolumus.
ne videamur potius odio q̃ veritate eius ignorãtiã accusa
re. rogabimusq̃ amicũ nostꝝ. vt sup his reb̃ imperitiã ad/
uersarij nr̃i iudicet. simulq̃ illi ꝓmendabimus nos z ei of/
feremus omnem opam nostrã in om̃ib̃ ꝑatam

¶ Propositõ

¶ Inuehak in Batillum Belius. qui impsonale ꝓbum di/
cit numeris z personis carere

i Pars Exemplũ.

¶ Nihil vnq̃ a me magis alienũ ee volui. obseruãdissime
doctor. q̃ alienis detractõib̃ delectari (q̃ pfecto iniquũ sp
et maliuolũ homis aĩm p̃ se ferũt) sz potius ab inimicis me
is z emul̃ sepissime lacessitus ad vltimũ vsq̃ ꝑpessus sum.
ne inãnatissimis z impudẽtissimis eorꝝ maledicis rñdere
conatus. aliq̃d ĩ me sil̃e ee oñderẽ qd̃ me ad rñdendũ allice
ret. Sz cũ dieb̃ istis varias ĩ me batillus ꝓtumelias ꝓiecta
re nõ cesset. q̃ nõ solũ ad lrãture ꝓtrouersiã. sz ad honoris q/
q̃ mei offensionẽ ꝑtinent. statui nõ ãplius silere. sz apd̃ te
iudicẽ peritissimũ. huiuscemodi ꝓtrouersiã agere ij

¶ Clamitat ignorãtissimus iste nebulo ꝓbũ impsonale nu
meris z psonis carere. cũ ip̃sonale a psonarꝝ carẽtia ꝑcipue
dicak. nec sibi aliq̃ pacto pſuadere ꝑt impsoãli ꝓbo nũeros
et psonas accidere. qd̃ lz multis possem rõib̃ z autoritati/
bus approbare. vnã tñ potissimũ adducã. q̃ int̃ ceteras faci
lior existimak. Certũ em̃ est ꝓbo psonas z nũeros accidere.
accẽtia ãt nõ cõia sed ppria sunt vniuscuiusq̃ ꝑtis orõnis
ita q̃ om̃ib̃ spẽb̃ sub suo gñe cõtentis cõuenire debent. vt
priscianoplacuit. g nũerus z psona etiã ꝓbo impsonali acci
dent. vel impersonale verbum non erit. sed cum imper/

nãnat̃ omnipotent

sonale vbi spēs sit. relinquet ip̄m etiā nūeros ⁊ ꝑsonas hr̄e. Nec obstat eius denoīatio. q̄ scz a ꝑsonaꝝ carētia impsonale dicat. nā sicut mute dn̄r lr̄e. nō q̄ oīno voce careāt. sed ad sil'itudīez ceteraꝝ lrāꝝ sint tāq̄ mute. cū vocē mīmā hēant. Ita ⁊ impsonale d̄r nō qd̄ sine ꝑsoīs sit. sz qd̄ ad sil'itudīem ꝑsonal'. illas distīctas hn̄tis. sit tāq̄ sine ꝑsoīs. cū eas ꝯfusas habeat iij ¶ Pl'es q̄dem ⁊ alias possem huiusce ignorātissimi hoīs īeptias scribere. q̄s debita opa p̄termittere statui. ne illas carpēdo odiose potius. q̄ veridice id facere viderer. Tu ligit sup' his rebꝫ sn̄iam feres. q̄ latitatis nostre lumē existis. ⁊ me tibi ꝯmendatū hēb. cui ego o ēz opaz meā offero. in om̄ibꝫ votis tuis q̄ libētissiē accōmodatam. Uale. ¶ Expurgatiuū genus Caput q̄rtūdecimū

Xpurgatiuū genus est illud qd̄ fit q̄tienscūq̄ aliq̄d nob̄ obiectū expurg̃are volumus. vl' cū circa rē aliquā que nobis posset opponi. excusatōem nr̄āz exponere conamur. ⁊ huius gn̄is spēs sil'r sunt due. Una scz crimīs. et altera vero cōtentionis.

Expurgatiua

Crimīs Cōtentōis

¶ Expurgatiua epl'a crimīs ē illa. q̄ ad aliquā ꝑsonā scribit amicā vl' inimicā. a q̄ fuerimus aut remisse aut excādescent pro aliq̄ scelere vl' flagitio accusati. cuius q̄dē epl'e tal' est regula ¶ Regula.

¶ Si expurgatiuā epl'am crimīs ad aliquā ꝑsonā scribere voluerimus. p̄mo scire dēmus q̄ ista epl'a dupl'r fieri potest vno scz mō remisse. ⁊ altero excādescēter. Remisse scribit h̄ epl'a. qñ apud amicū nos volumus excusare ꝑ aliq̄ crimīe. cuius etiā ip̄e nos remisse insimulauerit. ⁊ tūc h̄ epl'a potius excusatoria d̄r Excādescenter āt hec epl'a scribit qñ aut apud inimicū nos defendere volumus ab aliquo crimine obiecto. aut apud aliquā terciā ꝑsonā. qd̄ vsitatius est. Sz quocūq̄ mō fiat ip̄a epl'a. eā in tres potissimū ꝑtes diuidere solemus. In q̄ꝝ p̄ma ꝑ aliquā rōnabilem cām. aut verā aut saltem verisil'em nos excusamus ab eo crimīe. qd̄ fuerit oblectū dicētes aut hoc nō esse veꝝ. qd̄ ab ip̄a ꝑsona scribit aut ꝑ imprudentiā vl' ignorātiā ⁊ nō maliciose id fecisse. q d̄

nob vicõ asscribit. In scdo ayo aut rmisse aut excãdescẽt. scdz epistole misse naturã. ipaz psoná ad quã scribim⁹. vl tali vl alio vicio ipam criminabimur. dicẽtes q boni viri officiũ ẽ: anteqz alios reprehendat. seipm inspicere. ne cecus cecũ illudat. In tercia ãt z vltia. si remissa fuerit epla. pmittemus amico nrõ. in tale crimẽ ãplius nõ esse lapsuros. silqz cohortabimur eũ. ne z ipe in talem culpã incidat. cui⁹ eũ accusauerim⁹ qz eodẽ illũ crimie odemnabim⁹. cui et offeremus oẽm opam nrãm. in oib suis optatis merito patã. Sed si excãdescens fuerit epla. cohortabimur psoná illã ad quam scribim⁹ vt deiceps detractõe desistat. qz si q vult dicere preterit. q nõ vult fortasse audiet. Vl si ad terciã psoná scribat epla. possumus silr inimicuz admonere. vt a maledicendo se abstineat. deiñ excusabim⁹ nos si ptra viri boni officium inimico detraxerimus. dicẽtes q hoc ex iniqtate nõ fecerimus. sed potius vt suis maledictis finẽ aliqñ imponerem⁹.

¶ Propositio.

¶ Expurget se L. Catilina a cõiuratõis crimie cuius fuerat a Cicerone insimulatus

i Pars Exemplum

¶ Ea sp fuit cõditio mea prẽs oscripti. vt maliuolos penitus hoies. alieneqz fame seuissimos obtrectatores abhorrem nihilqz magis viro bono detestabile existiarem. qz mordaci qdã liuore aliena carpe ac lacerare. haecqz tã diu in snia permãsi. q a plerisqz sepe nũero lacessit⁹ ad vltimũ vsqz perpessus suz Dz cũ dieb istis ab inuidissimo huiuscemodi tabula. oimqz bonoz inimicissimo. assiduis obtrectatõib p uocatus sum. dissimulaui quo ad potui. ne si maledictis oibus rñderem. in idem pcacitatis viciũ inciderem. qd impudentissimus iste scurra nõ erubescit cum tñ adhuc quottidianis me cõuitijs suis lacerare nõ desistat. bona cũ vrã veia patres oscripti. in vocẽ tandem erumpe statui. atqz vno (vt aiũt) labore. duas erũnas soluere. z maledictis scz carnificis huius rñdere. z eius vobis scelestissimã oditõem apire quo manifestius scire possitis. quãtum sit eius callidissimi dictis fidei adhibendũ Exclamat bonoz oiz inuidissimus iste calumniator. catilinã bonũ optimũqz ciuem in patriã

cõiurasse. que quondã nõ opibꝫ solum. sed ⁊ sanguine ꝓpo a suis semꝑ ꝓgenitoribꝫ seruata est. Exclamat inq̃linꝰ ꝯtra patriciũ. rem scꝫ publicã suã. suã inquã. cuius ab vrbe cõ/dita ad hec vsq̃ tempora mẽbrum semꝑ extitit destruere co nari. tãq̃ alter alteri inter se corꝑis artus rebelles eẽnt Hu ic ne sceleri patres ꝯscripti credendum censetis: q̃ tãq̃ cõpta foret hec coniuratio. in cõiuratorem inuehit. q̃ queso con/iectura: quibꝫ signis: quo ve monente id ꝑcipe potuit: nisi fortasse suoꝝ cõscientia sceleꝝ. quod in se videt delyrus se/nex in aliꝫs suspicet. qui nullũ vnq̃ bonũ ciuem amare po tuit. sed oĩbꝫ semꝑ infensus. die noctuq̃ insidias ꝑare cõtẽ/dit. quo se omĩbꝫ vilissimus arpinas ꝑferre possit ij

¶ Uidete q̃so patres ꝯscripti. quãtũ sit huic pessimo viro fidei adhibendũ. vt aliquãtisper ad eius scelesta facinora me ꝯuertã. Nuꝑ em̃ cum albis pedibꝫ hãc se in vrbẽ cõtu/lisset. ac inani q̃dam eloquentia sua fretus ⁊ pauꝑrimoruꝫ in se aĩos ꝯuertisset suis adeo eos illecebris spoliauit. vt ni hil ip̃is amplius relictũ fuerit. Hinc ex inopia subito ĩ ma/ximas diuitias dolose excreuit. hĩc domꝰ hinc agri possessi ones. serui cliẽtes. q̃ oĩa tã cito sibi ꝑare nõ potuisset. nisi in sidiꝫs (q̃bꝫ abũdat) pauꝑrime plebis bona surripuisset. Ex hac igit̃ ĩfelicissimã opulẽtia tãta suꝑbia excreuit. vt patri/cio q̃ꝫ ordĩ infẽsus. nõ illi solũ molestꝰ eẽ. veꝝ etiã eũ ꝓ viri bus destruere conet iij ¶ Attĩgerez ꝓfecto reliq̃ ne/fanda huiusce nebulonis facinora. ⁊ plurima q̃dẽ. nisi be/nignissimas aures vrãs tali ꝯmemoratõe offendere dubi/tarẽ vidi em̃ ḡuius auditoꝝ animos offendere. q̃ aliena fla gitia aꝑte dixere q̃ꝫ eos q̃ cõmisere. ꝓiñ ea dedita oꝑa subti cebo. vrm̃ tñ ẽ. res istas equo animo ꝯgnoscere. ac ciuez ve stꝝ ab huiusce rabule insidiꝫs liberare

Expurgatiua cõtentionis

¶ Expurgatiua cõtentionis est illa. q̃ ad aliquã ꝑsonã scri/bit. a q̃ rep̃hensi fuerimus suꝑ aliq̃ loco hũano suꝑ q̃ fuerit int̃ nos ꝯtentio. cuius epl̃e tal̃ est regula ¶ Regula

¶ Si expurgatiuã epl̃am ꝯtentõis ad aliquã ꝑsonã scribe re voluerimus. a q̃ fuerimus rep̃hensi suꝑ aliq̃ loco suꝑ q̃ in ter nos fuit aliq̃ ꝯtrouersia Scire ꝑus dẽmus. q̃ vt pl̃imũ

talis epl'a scribit ad aliquã terciã psonã. put epl'a superior.
apud quã huiuscemõi ꝯtrouersia tractat. sed nihilominus
pt ad ipam psonã dirigi. ad quã scribere intẽdimus. Sed
vtcũq; sit. epl'a ista sil'r in tres potissimũ ptes diuidet. Inq̃
rũ pma facie⁹ pus exordiũ. declarãtes q̃ cã sumus icitati ad
respõdendũ illi. ad quã scribere volumus. vl' de q̃ loq̃ inten
dimus ⁊ q̃ lz nõ sit nrã ꝯsuetudo altercari ⁊ pcipue cũ hoi
bus mal' ⁊ ignorãtib; tñ ne tacẽdo videamur ꝯsentire suis
detractõib;. voluerimus illi rñdere Et tũc adducemus rõ
nes aduersarij nri. q̃s ipe scripserit. ⁊ illas ꝯfutamus. put
melius poterimus In scda ꝟo pte ex opposito demõstrabi
mus aliquã ignorãtiã aduersarij nri. q̃ oib; sit manifesta. et
tamẽ cum omi moderatõe conabimur in ipm inuehi. oñdẽ
tes eũ penitus eẽ lrãꝝ oim vl' reꝝ expertem. In vltia ãt dice
mus. q̃ licet pl'a essent de tali hoie dicẽda. q̃ ipius ignorãti
am apuissent tñ nolumus ea omnia recitare. ne videamur
potius ppter odiũ. q̃ꝫ ppter rei ꝟitatem. in ipm inuehi. sil'q;
dicemus nos voluisse hũc amicũ nrm tãq̃ reꝝ istaꝝ iudicẽ
cõstituere. vt ipe intelligat q̃ cã fuerimus ad scribendũ inci
tati. cui etiã offeremus oẽm opam nrãm in omib; eius vo
tis q̃ꝫ libẽtissiẽ patã ⁊ penitus accõmodatã ¶ Propositõ
¶ Expurget se Batillus ab ignorãtia. cuius fuerat accu
satus a gelio

i Pars Exemplum

¶ Accusatus a gelio sepe nũero ignorãtie doctor excellẽtis
sime. nõ solũ sup q̃busdã humanis locis. in q̃b; iã p mltos
dies inuicẽ disputauimus. sed fere sup oib; q̃ doctũ viꝝ in
telligere decet. licet inuitus in hãc (vt ita dixerim) sãguina
riã palestrã descendã. nõ possum tñ differre. q̃n respõdeã. ne
scdm publij mim ogphi sententiã. veteres ferendo iniurias
nouas inuitem. ⁊ pfecto nihil mihi gtius est. q̃ꝫ corã excel
lẽtia tua huiuscemodi cõtrouersiã agitari. q̃ ⁊ totius huma
nitatis ⁊ vtriusq; ꝟtutis laureã ꝯsecuta est Accusat me sim
plicissimus isten ebulo. q̃ ꝟbum impsonale dixerim nume
ris ⁊ psonis deficere. tãq̃ rem flãm. ⁊ ab omi penitus ꝟita
te semotã. nititurq; hoc psciani autoritate pbare. dicentis
iõ psonas ⁊ numeros impsonali accidere. qꝛ accidẽtia ge

neralia debēt esse omnib' suis spēb'. Cui licet mōdere nō de
berē tāq̄ ignaro ⁊ rudissimo viro tm̄ volo ipm liberalitatis
mee pticipē fieri. eiq̄ declarare qd̄ hactenus pcipe nō po
tuit Accntia duob' mōis accipiūtur scz ppe ⁊ cōiter. si p
pria dicimus esse accntia ꝓbi. tūc vex est q̄ oib' spēb' pueri
re debēt. ⁊ h̄ mō ꝓbum impsonale numeros ⁊ psonas hēbit
Si ꝓ cōia. tūc ꝓbum impsonale vt a psonali distinguat.
uūeris (vt ego existimo) ⁊ psonis carebit ij Hoc vo
lui ipi ꝓdonasse munus Sed in reliq̄s cū tali viro silentiuz
potius q̄q̄ orōem mihi statuo laudabiliorē. nō em̄ mihi essz
bonori cū tali viro diutius cōtendere q̄ etiā pma grāmati
ce rudimēta ignorat. quiq̄ nihil vnq̄ de se boni pstitit. nisi
plagiario quodā furta multa etiā enormiter elaborata. que
oia si narrare vellem. viderer poti⁹ ex maliuolētia q̄q̄ rei ve
ritate in ipm inuehere iij Dimittā igit qd̄ dicendum
erat. in aliud tēp⁹ aperiendū si me ledere pseuerabit. tua tm̄
prestātia bn ꝓgnita vtusq̄ snia sapiētissimū (vt eius moris
est) iudicū feret. cui me i oib' vot⁹ suis offero patissimum.
Vale. ¶Domesticū gen⁹ Caput. xv

Domesticū gen⁹ est illud qd̄ fit cōiter qm̄ de reb' nrīs
domesticis ac familiarib'. aliquē amicū admonere i
tendimus. ⁊ huius gnis spēs sunt due Una scz de ꝓpo sta
tu Altera vero de negocijs.

Domestica.

De ꝓprio statu De negocijs

¶Domestica epla de ꝓprio statu est illa. q̄ ad aliquā psonā
scribit. quā de salute aut egritudīe nrā vl aliena admonere
volumus. Cuius eple tal est regula ¶ Regula
¶Si domesticā epla m de ꝓprio statu ad aliquā psonā scri
bere voluerim⁹. quā admonē itēdimus de nrā vl aliena sa
lute aut egritudīe. Illā in tres ptes diuidere debem⁹. In q̄
rū pma scōm ꝓsuetudīem Ciceronis. solemus istā vl ei si
milem clausulā apponere Si vales bn est ego quidē valeo
In scda ꝓ recitam⁹ dilucide ac breuit vel salutē nrām vl
salutis repatōem. si egroti fuerimus vl forte etiā egritudīez
alic⁹ amici vl ꝓgnati nri ⁊ q̄ pacto se in pncipio egritudīs
habuerit. ⁊ tandē quib' medij s sit liberatus. sp in oib' bīa

deo grãs agẽtes. q̃ sic fieri voluerit Vl' etiã si casus accide/
rit scribem⁹ de ꝯditõe nrã vl' in ꝑtis opib⁹ vl' dignitate q̃sita
ita vt videamur. de his reb⁹ amicũ admonere. q̃ vl' letari vl'
dolere debeat de vtraq; fortuna nrã. In tercia ãt ⁊ vltia so/
le⁹ apponé huiuscemõi clausulas Vale. ⁊ me ames. vt soli
t⁹ es. vl' me nõ mõ diligas. sz ames. qꝛ ita me dij amẽt. ego
nõ solũ te diligo. sed obseruo. Possum⁹ etiã si volum⁹ ante
tales clausulas addere ope nrẽ in oĩb⁹ oblatõem. quẽadmo
dũ in oĩm ferme epl'aꝝ fine seruatur.

¶ Propositio.

¶ Admoneat Curius Scipionẽ. de salute sua quẽ post g̃/
uem egritudinem reparauit

i Pars Exemplum

¶ Si vales. bñ est. ego eq̃dem bonitate dei optimi in hunc
vsq; diẽ satis valeo. ⁊ ꝯualescere ĩcipio ij Mirat⁹ es
fortasse Scipio. ꝙ cũ sp ãtea creberrĩas ad te lrãs dare soli
tus eẽm. nullas tñ iã multis dieb⁹ dederim. ⁊ forte negligẽ
tiã ĩ me verit⁹ me negligẽtie crimĩs ĩsil'asti. qd̃ vt tibi huius
ce rei cãm apiã. nõ negligẽtia fcm̃ eẽ scias. sz egritudĩe poti
us ⁊ morbo ĩpediẽte. q̃ cũ me dieb⁹ exactis. exsperate cuius
dã febris paroxismo occupasset. ĩ tãtã debilitatẽ corpis de
duxit. vt vix me spũs ipe supeẽt ad vitã. vñ despatis rebus
cũ iã aĩam deo. miserrĩaq; corpis mẽbra medicis ꝯmẽdassẽ
expectabã pauprim⁹ hõ vltimã horã. q̃ mihi ex h̃ mũdo mi
grãdũ eẽt Sz volẽte deo cui⁹ beĩgnitate cũcta regunt̃. nõ si
ne tñ magna difficultate ⁊ numerosa pecunia. sum in p̃sti/
nã salutẽ restitut⁹. debileq; quondã corpus respirare cepit.
speroq; ĩdies melius ꝯualescere Hac igit̃ egritudĩe ĩpediẽ/
te. ñ potui officio in re meo satisfacere. qd̃ tñ nunc restituta
salute exeq̃ volui. Te igit̃ nũc admoneo. me satis saluũ esse
atq; ĩcolumẽ. ĩdiesq; meli⁹ habituꝝ. necnõ ꝑcupidũ esse de
statu tuo oĩmq; tuoꝝ aliq̃d ꝑcipiẽdi. q̃s oẽs fauste feliciter q;
valere sp̃ exopto. q̃b⁹ etiã me offero in oĩb⁹ paratũ iij

¶ Vale ⁊ me vt facis ama. valitudinẽq; tuã cura diligẽter.

Domestica de negocijs.

¶ Domestica epl'a d̃ negocijs est illa. q̃ ad aliquã ꝑsonã scri
bitur. quã familiarit̃ de negocijs nr̃is admonere volumus

cuius epl'e talis ē regula ¶ Regula.

¶ Si domesticā epl'am de negocijs ad aliquā ꝑsonā scribere voluerimus quā admonere cupimus. de successione alicuius familiaris negocij qđ ad nos vl' ad ip̄am ꝑtineat. illā sil'r in tres ꝑtes diuidem⁹ In q̄ꝝ ꝑma clausulā aliquā superiori sil'em ponem⁹. qꝛ iste clausule maxime sunt cōes ad huiuscemodi epl'as incipiēdas In scđa ꝟo subito ad negociorꝝ nrōꝝ narratōem accedemus. ea breuit'. dilucide. ꝛ aꝑte narrātes. nihil tñ ꝑtermittētes. qđ ad ip̄am rē facere videatur In tercia aūt ꝯclusionē nrām faciem⁹ dicētes. ꝙ voluerimus ip̄m amicū de tali negocio admonere. qꝛ scim⁹ vtrāq; fortunā nrām illi eē cōem. ꝓpter amorē ꝛ beniuolētiā q̄ in nos afficit' simulq; adiūgemus cōes clausulas finales offerēdo scz oꝑam nrām ip̄i amico ꝑatā. ꝛ addēdo sil'es clausulas ꝑoribꝫ. q̄lis est ista Vale ꝛ me toto corde perames, ego em̄ (ne mentiar) te mihi charissimū habeo.

¶ Propositio.

¶ Admoneat Lucillum Valeri⁹ de familiaris negocij sui expeditione

i Pars Exemplum.

¶ Si vales. bñ est. ego q̄dem valeo. ꝛ te quoq; valere cupio ij ¶ Scio me tibi hodie Lucille charissime. tāto iucūdiorē nūciū eē latuꝝ. q̄nto maior ē amor ꝛ beiuolentia ī me tua. q̄ vtrāq; sꝑ existīauit fortunā nob eē cōem. Exagitata tādē. ꝛ ꝑ aduersarios meos varijs calūnijs in lōgū deducta cā mea. q̄ diebꝫ exactis me sepissime male hēbat ac aīm meū ad diuersa trahēs. ñ min⁹ tīorꝫ q̄ꝫ solicitudīs afferebat. demū kalēdis Martijs. summo cū oīm applausu ciuiū. ab equissimis iudicibꝫ. snīa nrā fuit expedita. aduersarijq; nrī etiā maxīo clamore cōuitioq; iactati. ac penit⁹ repulsi Qua in re tā dijs īmortalibꝫ q̄ꝫ etiā amicorꝝ hūanitati (q̄ mihi benignissimas tulere suꝑpetias) ꝑpetuā scio me ḡtiam debituꝝ iij Ab oībꝫ igit' q̄s q̄tidie molestias patiebar. liberat⁹. trāq̄llū quietūq; aīm meū deīceps ad ea penit⁹ studia nrā reducā. q̄bꝫ scđe res ornāt' aduerse adiuuātur. referāq; me ad eū ꝯsuetudīs nr̄e iucūdissimū fructū capiendū q̄ antea vtriq; nrm̄ ꝑfrui licebat. vt mihi voluptatem et

gaudiũ tibi vero nõ minus solacij adiũgam. cui etiã omnẽ opam meã offero. in oĩbꝫ optatis tuis q̃ꝫ libẽtissime ꝑatam Vale ⁊ valitudiem tuã cura diligẽter ac me mutuo vt facis diligas.

¶ Cõmune genus Caput. xvi.

Ommune genꝰ est illd̃ qd̃ fit quotienscũqꝫ ad amicuꝫ scribere voluerimꝰ. vt eũ ꝑ lrãs nrãs visitemꝰ etiam si nihil accidat qd̃ scribẽdi materiã prestet. ⁊ hoc genꝰ silr in duas spẽs diuisum est: q̃ꝫ vna est de ꝓprio statu. Altera vero de negocijs

Cõmunis

De ꝓprio statu — De negocijs

¶ Cõmunis epl'a de ꝓprio statu est illa q̃ ad aliquã ꝑsonaꝫ scribit ad quã licet nullũ nobis argumẽtũ scribẽdi datuꝫ sit tñ ꝑ lrãs visitare volumus. ⁊ ꝓ ipaꝝ argumẽto de nrã tm̃ salute illã admonemꝰ. cuius epl'e tal' est regula

¶ Regula

¶ Si cõem epl'am de ꝓprio statu ad aliquã ꝑsonã scribere valuerimus. quã ꝑ lrãs visitare intẽdimus. ⁊ tñ nullũ ẽ nobis scribẽdi argumentũ relictũ. illã in tres potissimum partes diuidemus In q̃ꝫ ꝑma a ꝑsona nrã beniuolentiã captabimus dicẽtes. ꝙ licet nulla accidat nobis mat'ia. ꝓpter quã simꝰ incitati ad scribendũ ad ip̃m amicũ. tñ ꝓpter beniuolentiã ⁊ amorẽ quo in ip̃m afficimur. nõ possimꝰ desistere a scribẽdo. tum vt ip̃e ex lr̃is nr̃is aliquã voluptateꝫ capiat. tum vt ex eius respõsione. nos silr iucũditatẽ ꝑcipiamꝰ cũ p̃cipue nulla sit res q̃ magis absentes amicos p̃ntes faciat q̃ꝫ epl'a In scd̃a vero declarabimꝰ ei salutẽ nrãm simlr de eius salute aliq̃d scire cupiẽtes. quã deũ rogabimus ꝑpetuam esse ⁊ felicem seruari In tercia aũt rogabimꝰ ip̃m amicum ad quẽ scribimus vt velit sepissime nos lr̃is sis visitare. ex q̃bꝫ intelligimus de eꝰ statu ⁊ salute ut ex tali intelligẽtia iucunditatẽ capiamus Cui vt in alijs epl'is fieri cõsuetũ est. offeremus oẽm opam nrãm: in oĩbꝫ suis optatis q̃ꝫ libẽtissime accõmodatã

¶ Propositio.

¶ Scribat ad Ciceronẽ Curio: ip̃m de salute sua ac omnium suoꝝ certiorem faciens

¶ Licet nullũ mihi scribẽdi argumentũ datũ sit. suauissime Cicero. q̃ potissimũ diebꝫ istis vti possim. vt ad te aliquid scribã. qꝛ neqꝫ ĩ publicis. neqꝫ in ꝑuatis negocijs nr̃is nihil sane noui ĩ hũc vsqꝫ diẽ euenit. Est tñ tãtus amor ⁊ beĩuoletia. q̃ ĩ te afficior. vt nullũ vnq̃ possim vl' mĩmũ nũciũ preterire. quẽ ad te ꝑuẽtuꝝ putẽ cui lr̃as meas ad te nõ tradaꝫ vt ijs ꝑlectis talẽ iñ iucũditatẽ capias. q̃lẽ ego q̃ꝫ ꝑcipio. cũ lr̃as tuas video ij Cũ igit' nr̃ phania sit ꝓpe diẽ hãc in ciuitatẽ ꝓfectur⁹. vt q̃busdã negocijs suis finẽ ĩponat. statui has ei ad te lr̃as dare. ex q̃bꝫ intelliges. me dei boĩtate ⁊ clemẽtia. cũ oĩbꝫ meis saluũ esse atqꝫ incolumẽ. qd̃ etiã d̃ te tuisqꝫ oĩbꝫ scire desidero. nã ꝓfecto nihil mihi chari⁹ accidere ꝑt. nihil gratius. nihil ve iucũdius. q̃ꝫ de tuo felice statu ac scd̃a fortuna intelligere. is em̃ amor h̃ me facere cogit. q̃ ab ineũte etate vterqꝫ nr̃m̃ deuinctus ẽ iij ¶ Quẽ vt diutius integꝝ ⁊ ꝑpetuũ seruare possim⁹. te rogo. vt etiam me aliqñ tuis lr̃is iuisere vel'. vt resarcita hac ꝯsuetudĩe nostra ꝑ lr̃as. q̃ ĩteruallo locoꝝ ac tꝑm videt' aliq̃ntulũ labefactari. possimus sil' btãm vitã ducere. q̃ vt sepi⁹ facias. te rogo atqꝫ oro. cui etiã (vt sꝑ feci) oẽm oꝑam meã offero. in om̃nibꝫ optatis tuis q̃ꝫ libentissime ꝑatã. Vale

Cõmunis de negocijs.

¶ Cõmunis epl'a de negocijs q̃ etiã vulgaris appellat' ẽ illa que ad aliquã ꝑsonã scribit' ad quã sil'r cũ nullũ scribendi argumentũ reliquũ sit. lr̃as tamẽ ꝓ ꝯfirmatõne amicicie nr̃e scribere volumus ⁊ de aliq̃ re occurrẽte. q̃ tamen ad nos nõ pertineat. vl' pauci sit momenti. ĩpam certiorẽ reddere cupimus Cuius epl'e talis est regula

¶ Regula.

¶ Si cõem epl'am de negocijs ad aliquã ꝑsonã scribere voluerim⁹ ad quã licet nullũ sit nob̃ datũ scribẽdi argumentũ tamen ꝓ ꝯfirmatõe amicicie nr̃e. volum⁹ de aliq̃ re occurrẽte certiorem facere. aut de nouitate vl' negocio aliq̃. qd̃ tamen ad nos nõ ꝑtineat illã in ꝑtes tres sil'r diuidemus In q̃rum ꝑma qua cã potissimũ ad scribendũ incitati simus. ꝑ exordiũ qd̃ piã declarabimus: oñdentes. q̃ licet nulla nobꝫ occurrat materia. q̃ nccãrio nos ad scribendũ impellat. vt

tñ absentē amicū ꝑ lrās visitem⁹ ad amiciciā ꝯfirmandā. q̄ aliq̄ntulū ꝓpter diuturnā absentiā videt̄ labefactari. volumus ad ip̄m amicū lrās nrās dare. q̄bꝫ ꝑlectis talē iucūditatē ip̄e recipiat. qualē nos ex suis lr̄is recipe solemus. In scd̄a ꝟo amicū nrm̄ accōmodatis ꝟbis salutabim⁹ ⁊ si q̄d forte diebꝫ ip̄is noui accidēit. illud breuit̄ dilucideq̄ ei narrabimus vt videamur etiā nob̄ cure esse. amicū ip̄m reddere certiorē de aliq̄bꝫ rebꝫ. q̄ nouiter in ip̄a ciuitate v l̄ regiōe acciderīt. qꝛ vt plurimū oēs sum⁹ facile incliati ad noua intelligēda. In tercia aūt nos oīaq̄ nrā amico offerem⁹ quēadmodū in alijs epl̄is fieri ꝯsueuit nosq̄ illi ꝯmēdabimus rogātes q̄ ceteris q̄q̄ amicis nr̄is nrō noīe salutes velit impartiri

¶ Propositio.

¶ Scribat ad Sempronīū Lucillus. de rebꝫ occurrentibus illū certiorem faciens

i Pars Exemplū

¶ Licet ad te antea nullas dederī lrās. Semprioni charissime id nō cāe fuit. q̄ tui obliuionē ceperim. sꝫ ea potius q̄ alios sil̄r a scribēdo retinere solet qꝛ scꝫ nullū mihi scribēdi argumentū dabat̄ q̄ te lr̄is meis reuisere incitarer Nūc aūt dāte se scribēdi opportunitate has breues statui ad te mittere: q̄bꝫ p̄mū nos oēs saluos supstitesq̄ in hūc vsq̄ diez tibi esse significo ea potissimū dei bonitate ꝯcedēte. q̄ cūcta mortaliū negocia disponit ⁊ moderat̄. cui⁹ etiā maiestatē exoro vt de te q̄q̄ ac oībꝫ tuis idem sentire possim. q̄s oēs hoīes sꝑ diuq̄ faustos cupio felicesq̄ futuros ij ¶ Hoc aūt argumentū potissimū quo nūc p̄cipue ad scribendū incitat⁹ sum. huiuscemodi eē scias. Cuꝫ em̄ iasonis viri p̄cipui ac singularis ⁊ nō immerito iure cōsultoꝝ p̄ncipis. fama cōpulsus ex patria mea in vrbē patauinā me cōtulerim. vt eo legente. ad cesareuꝫ ius aditū impetrare possez. ijsq̄ maxīe codicibꝫ indigerem. q̄ (vt fama refert) isthic venetijs apud publicos impressores abundāter repiuntur. te ꝓ viribꝫ meis exoratum velim. vt iuris ciuilis textus. cū bartholi diuinis cōmentarijs. meo nomine emere cures. ad meq̄ fideli velis nūcio trāsmittere: scribasq̄ quid potissimum pecunie exposueris. nam ꝑ eundem si volueris nūcium. eam tibi re

mittendam curabo. habeboq; tibi grãs immortales. q̃ sic necessitati mee opam tuam benigne p̃stiteris iij Bene vale amicoꝝ optime. ⁊ me nõ diligas. sed ames atq; antonio cornelio nrõ meo nomĩe plures salutes dicito. ceterosq; amicos om̃is nr̃is ꝟbis plurimũ salutato. q̃bꝫ om̃ibꝫ et tibi in p̃mis. om̃ia mea bona. meq; in p̃mis ip̃m. ⁊ cõmẽdo. ⁊ trado. atq; dedo. Iteꝝ vale

¶ Iocosum genus Caput. xvij.

Ocosum genꝰ est illud. qđ fit quotiẽscũq; iocose ⁊ familiariter ad amicos animi causa excitandi scribere volumus. ⁊ huius gñis spẽs sunt due Una scz de se Altera vero de alia. vel de tercia vl' secũda p̃sona

Iocosa.

De se De alio

Iocosa de se.

¶ Iocosa de se est illa q̃ ad aliquã p̃sonã scribit̃. cũ q̃ familiariter iocari volumꝰ sup̃ aliq̃ re q̃ ĩ p̃sona nrã acciderit Cuius epl'e tal'ẽ regula ¶ Regula

¶ Si iocosam epl'am de se ad aliquã p̃sonã scribere voluerimꝰ cũ q̃ familiarit̃ iocari cupimꝰ ĩ p̃sona nrã. illã potissimũ in tres p̃tes diuidemus In q̃ꝝ p̃ma. aut uere aut verisil'iter declarabimus aliquã rem ridiculam vl' iocosam q̃ nob̃ acciderit. ⁊ penitꝰ ad eaꝝ reꝝ ꝓpositũ faciat. de quibꝫ postea dicturi sumus. ita vt amicũ ip̃m ad risum incitemꝰ qꝛ nulla est epl'a familiarior ista q̃ sepe nũero etiã in rebꝫ g̃uibꝫ ⁊ arduis alijs epl'is admisceri solet. vt dicemꝰ ĩ epl'a mixta Sz in scđa p̃te epl'e oportebit nos a talibꝫ ioc' subito redire ad rẽseriã. ne nimiũ iocãdo histriones eẽ videamur. In tercia ãt scđm ꝯsuetudĩem aliaꝝ epl'aꝝ: offeremꝰ amico nrõ oẽm operã nrãm. in oĩbꝫ suis optatis libentissime accõmodatã Sz scire debemꝰ ꝙ istud genꝰ epl'e potiꝰ ẽ mixtũ q̃ꝫ simpl'x. qꝛ sp̃ inter alias epl'aꝝ clausulas solemus huiuscemõi potius iocos miscere. q̃ꝫ sil'r totã epl'am iocosam scribere

¶ Propositio

¶ Iocetur Fabius cũ Antonio q̃ verebat̃ ip̃m in exercitu cõtra hostes potius timidũ q̃ꝫ fortẽ futuꝝ.

i Pars Exemplum.

¶ Nõ miror Antoni. si in h̄ acerrio bello qđ ꝯtra parthos suscepi⁹. me potius timidũ q̄ꝫ mg̃nanimũ futuꝝ vereris qꝛ soleo ego nũq̄ꝫ matutinũ bellũ inchoare. nisi ꝑus optĩa fcã ientatõe. bñ dormiuerim. vt fiãt vires tãto robustiores hac adiuuãte q̄ete. quãto ꝑus ꝓpter labores fuerãt ĩbecilliores effecte. ꝛ tñ adhuc euigilãs vix stare possuꝫ. qđ tibi forte talem timendi cãm p̄bet Sed ne ãplius hãc imbecillitatem meã verearis. addã intentõi mee bonuꝫ maruisiũ. optĩasq̄ casei crustas. q̄s Gerhard⁹ veronẽsis medic⁹ nr̄ deuorare solebat. cũ longũ pedib⁹ iter aggrederet̄. vt ꝯsolidatis pedum basib⁹ nihil tibi de me sit reliquũ tĩoris. ij Sꝫ cupio tecũ corã iocari Illud velim intelligas expeditionẽ mihi istã tãte cure eẽ. vt ꝑ deũ immortalẽ etiã ciboꝝ qñq̄ꝫ oblitus sim. vt reipublice vtilitatẽ curare possim: quaꝫ tñ dieb⁹ ill' tãto sudore ꝯsecut⁹ sum. vt in aciẽ milites sepi⁹ educẽs. non obscure demrãuerim. q̄d patrie pietati debeat̄ ꝛ q̄d de me đ inceps sperãdũ sit. qđ ego nũc ad te nõ scribo qꝛ pauc⁹ post dieb⁹ ad senatũ sup̄ hac re lr̄ãs publice mittã iij Tu interim bñualeto. ꝛ deũ exora. vt res ad vota succedãt. q̄a nũq̄ꝫ rei publice op̄am meã negabo etiã si mihi millies moriendũ esset Iteꝝ bñ vale ꝛ me scito: sicut antea. sp̄ in omnibus votis ꝛ iussis tuis esse q̄ꝫ paratissimũ

Iocosa de alia

¶ Iocosa epl'a de alio ẽ illa q̄ ad aliquã p̄sonã scribit̄. cuꝫ q̄ sil'r domestice iocari volum⁹ sup̄ aliq̄ re q̄ ĩ p̄sona aliena acciderit Cuius epl'e tal' ẽ regula ¶ Regula

¶ Si iocosaꝫ epl'aꝫ de alio scribere volueri⁹ ad aliquẽ amicũ cũ q̄ iocari ĩtendim⁹ sup̄ aliq̄ re. q̄ ñ in p̄sona nr̄ã sꝫ aliena cõtigerit. illã sil'r ĩ tres p̄tes dĩdem⁹ In q̄ꝝ p̄ma ꝟo vl' ficto sed verisimili tñ ioco. aut in eam p̄sonã inuehemur ad quaꝫ scribim⁹ aut in aliquã aliã de q̄ scribere intẽdimus. dũmodo tal' iocus sit ad eas res accõmodatus de q̄bus postea in ip̄a epl'a mentionẽ facere intẽdimus. In secũda ꝟo subito similiter ad rẽ ip̄am seriem cõuertemur. ne nimiũ fabulosi eẽ videamur. narrabimusq̄ꝫ ea que a nobis scribẽda erant ip̄a cum sup̄ioribꝫ adaptãdo. ne videamur diuertere ab eo qđ superius diximus In tercia ꝟo vtimur cõmunib⁹ clausulis

que solent in domesticis epl'is ad amicos scribi. q2 hec epl'a iocosa etiã cũ domesticis aliqñ numerari solet q̃uis vt diximus potius habeat naturã mixtã quã simplicem.

¶ Propositio

¶ Jocetur q̃ntilianus cũ valerio qui raras ad eum lrãs dare solitus est.

i Pars Exemplũ.

¶ Cõsiderãti mihi diebꝫ istis Valeri charissime. quã negligens in scribẽdo fores. cũ nullas adhuc post discessum tuũ mihi lrãs dederꝫ. facile illa ĩcidebat suspicio. in quã etiã bilbilitanus sepius vates incidẽ solebat. cũ clientulũ nihil prõno porrigentem. chyragra laborare suspicabat̃. Ego q̃dez te semꝑ antea adeo in scribẽdo diligentẽ ꝯgnoscebã. vt quẽ tecũ ꝯferre possem. haberẽ ꝓfecto neminẽ. nũc ãt cũ nullas ampliꝰ ad me lrãs te dare videã: ⁊ ad eũ p̃cipue. q̃ maxime ip̃aꝝ ꝑcupidus ẽ. nõ possum suspicari. te in chyragre fortasse morbũ incidisse. q̃ manus tuas quondã ad scribẽdũ ꝓmptissimas. tardiores efficiat Qd̃ si veruz est (vt opinor) aut osculapiũ ꝯsulas. q̃ te ab infesta huiuscemõi egritudĩe liberet. calamũq̃ tibi nũc grauẽ. facilẽ deinceps reddat. vel si oĩno incurabil'est hec egritudo. qd̃ manibꝫ facere nõ p̃t. id saltẽ pedũ officio ꝑficias ij ¶ Sed cupio tecũ coraz iocari Illud mihi q̃ꝫ gratissimũ feceris. si post ista negocia tua. q̃ aĩm tuũ diuerse trahũt. sepius ad me lrãs miseris. q̃bus et de tua imprimis salute. ⁊ de his que isthinc agun/tur: certior fieri possim Nosti enim animum mentem. studiumq̃ meum in his precipue pernoscendis que ad rem/publicam attinẽt. qd̃ si me crebro certiorem reddes. nihil ẽ qd̃ a te magis hoc tꝑe impetrare ꝯtendam Ego quoq̃ ĩ huiuscemõi scribẽdi gñe te saturare spero. p̃sertim si studiũ meum nõ asꝑnaberis. Vale igit̃. ⁊ si q̃d est qd̃ mea tibi oꝑa ꝓdesse possit. vtere. cũ volueris. ecce me tibi ad oĩa optata tua libentissime paratum.

Cõmissiuũ genus Caput. xviij

Ommissiuũ genus est illud qd̃ fit q̃tienscũq̃ ad aliquã ꝑsonã scribere volumus. cui suꝑ negocijs nr̃is expediẽdis. mãdatũ aliquod dare intẽdimus. ⁊ huius gñis simil'r

species. sunt due. Una scz generalis. ⁊ altera ꝑticularis

Commissiua

Generalis Particularis

¶ Cõmissiua epl'a gñalis est illa q̃ ad aliquã ꝑsonã scribit. cui gñal'r sup oĩbꝫ negocijs nr̃is. in aliq̃ regione vl' ciuitate expediẽdis. gñale mandatũ dare volumus Cuius epl'e tal' est regula

¶ Regula.

¶ Si cõmissiuã epl'am gñalem ad aliquã ꝑsonã scribere voluerimꝰ. cui sup oĩbꝫ negocijs nr̃is. tã ꝑticularibꝫ q̃ꝫ gñalibus. in aliq̃ regione siue cĩtate tractãdis. volumus gñale mãdatũ vl' ꝯmissionẽ dare. illã in ꝑtes q̃ttuor ꝑncipalit' diuidemꝰ In q̃ꝝ ꝑma ꝑus tãq̃ꝫ ꝑ exordiũ. beĩuolẽtiã captabimus ab ea ꝑsona ad quã scribimꝰ. oñdẽtes q̃ntã fiduciã habeamꝰ in ip̃a. ꝓpt' fidẽ ⁊ ĩtegritatẽ suã. q̃ bñ rractabit ip̃a negocia nr̃ã. q̃ ei volumꝰ ꝯmittere. deiñ ponemꝰ spẽ quã habemus ĩ ip̃o amico. q̃ ꝓpt' amorẽ seu beĩuolẽtiã q̃ ĩ nos afficitur. bñ ⁊ diligẽter oĩa tractabit In scd̃a ꝟo negocia nr̃ã narrabimꝰ. cuiusmodi sint ⁊ cũ q̃. ⁊ vbi ꝑagẽda. vt sciat' ip̃e amicus nr̃. q̃d potissimũ nr̃ã cã exeq̃ debeat. In t̃cia ãt ponemus autoritatẽ quã tali amico tradere volumꝰ. sup ipꝰ negocijs ꝑtractãdis. cũ oĩbꝫ clausul' q̃ videant' eẽ nccãrie. ad forẽses cãs ꝑagẽdas In q̃rta ꝟo ⁊ vltĩa ponemꝰ g̃tificationem nr̃ãm. dicẽtes nos velle ea firma tenere. q̃ ꝑ ip̃z amicũ nr̃m̃ fuerĩt ĩ talibꝫ negocijs nr̃is expedita. adiũgentes ali' quã penã vl' obligatõem bonoꝝ nr̃oꝝ. ꝓut nob̃ videbit' magis ⁊ ip̃is rebꝫ ⁊ amico ꝯueĩre. Addẽtes deiñ diẽ ⁊ annũ q̃ tales lr̃ẽ scripte fuerĩt. cũ titulo aut' signo ꝯsueto

¶ Propositio.

¶ Cõmittat Scipioni Cicero vices suas in om̃ibꝫ negocijs suis Rhome peragendis

i Pars Exemplũ

¶ Nihil est tã arduũ tãq̃ꝫ difficile Scipio charissime. q̃d ego tui cã ñ libẽt' subirẽ. q̃ꝛ sic amor ⁊ beĩuolãtia nr̃ã postulat ⁊ req̃rit Uñ efficit' vt de te q̃z ñ minorẽ fiduciã habeam q̃ in oĩbꝫ negocijs meis ꝑagẽdis. in q̃bꝫ mihi possis opam tuã ꝑstare. illã fidelissimã exactissimãq̃ꝫ a te expectẽ ij

¶ Quapropter cũ multa mihi sint in hac ciuitate negocia

peragēda q̄ ego nūc potissimū expedire nō possum. cū regē
deh⁹ ꝓuincie pōdere sim īpeditus. statui ea tibi cōmittere
vt qꝛ pñs oīa facili⁹ agere potes. ea ꝯmodius expedias. i q̄
rū oīz ꝑactōe. vt nemīe obstāte. vicē ⁊ autoritatē meā sub/
eas ꝑ pñtes lrās te meū ꝓcuratorē ac nūciū spēalez ꝯstituo
iij ¶ Et spēaliter sup ea cā q̄ mihi est cuz marco ātonio
in ꝯtrouersia. quā etiā credo tibi notissimā eē. gñal'r ṽo ad
oīa mea negocia. tā isthic rhome q̄ꝫ etiā alibi meo noīe tra/
ctāda. ad vocādū quēcūqꝫ op⁹ erit in iudiciū. ⁊ sup ip̄is ne
gocijs libellos ꝓducendos. testes. ⁊ instrumenta. ⁊ si ab ad
uersario vocatus fueris ad rñdendū. ⁊ meo nomine obijci
endum. ad lites contestandas et earum sententias audien/
das ad appellādū. ⁊ appellatōes ꝓseq̄ndas ⁊ gñal'r ad om/
nia ꝑagenda. q̄ merita causaꝝ exigūt ⁊ req̄rūt. Sup q̄bꝫ re
bus do tibi om̄em autoritatem ⁊ ꝑtātez vt eas agere ⁊ tra/
ctare possis. ac si ego ip̄e ꝑsonal'r adessem iiij Promit
tens me om̄ia ⁊ singula. q̄ ꝑ te in his negocijs meis gesta fu
erint. g̅ta ⁊ rata habituꝝ sub obligatōe om̄iū bonoꝝ meo/
rū Tibi igit' om̄em cām ꝯmendo. meqꝫ ip̄m tibi trado ⁊ de
do cui volo om̄ez opam meā q̄ꝫ libentissime esse paratā Ua
le. Ex gymnasio atheniensi Kalendis ianuarijs. olympia
dis ducentesime. anno tercio Ego Marcus Tullius Ci/
cero propria manu scripsi.

Cōmissiua particularis.

¶ Cōmissiua epl'a particularis est illa. q̄ ad aliquā personā
scribit' cui particularit' super aliq̄ tm̄ negocio nrō peragen/
do. vices nrās credere volum⁹. cuius epl'e talis est regula

¶ Regula

¶ Si ꝯmissiuā epl'am particularez ad atiquā personā scri
bere voluerim⁹. cui particularit' tm̄ volumus aliqd̄ sim/
pl'x negociū ꝯmendare. illā sil'r in partes q̄ttuor diuidemus
In q̄ꝝ ꝑma vt fecimus in superiore. beīuolentiā captabi⁹
ab ea ꝑsoā. ad quā scribimus. demrāntes nos hr̄e maximā
spez ⁊ fiduciā in ip̄a. qd̄ ꝓpt' amorez ⁊ beniuolētiā q̄ in nos
afficit'. ip̄e bñ ⁊ diligent' om̄ia pertractabit. In scd̄a ṽo ex/
ponemus ip̄m negociū peragendū. si vnū fuerit vl' plura. si
plura fuerint. seruato suo ordine. ⁊ super quocunqꝫ nego/

cio declarabimus eas ꝑticulares clausulas. q̄ videbunt̄ eē ad eius expeditōem nccārie vel potius referemus huiuscemodi declaratōem ad singulaꝝ causaꝝ ꝓcessus. q̄s ad ip̄m amicū dicemus mittere vl' breui esse missuros, sup q̄bꝫ poterit de rebꝫ ip̄is certissime informari In t̄cia āt apponemus eā autoritatem. sup ip̄is negocijs agēdis. per quā ei volumus cōcedere. sil'r addēdo oēs clausulas. q̄ ad cās forenses pertinere dicunt̄. In q̄rta v̄o ꝓmittemus. nos eē oīa approbaturos. q̄ ip̄e amicus sup ijs negocijs tractauerit. apponēdo sil'r bonoꝝ nrōꝝ obligatōem cū tp̄e. loco. ⁊ titulo. ad tales lr̄ās corroborādas necessarijs

¶ Propositio.

¶ Cōmittat Appius Ciceroni vices suas. sup sacerdotio suo in cilicia expediendo.

i Pars Exemplum.

¶ Fides ⁊ integritas tua marce tulli qua semp in amicorū negocijs vsus es. ⁊ quā ego q̄cq̄ in rebꝫ meis a te ꝑfectā cognoui. nō paruā mihi imp̄sentiaꝝ fiduciā affert. vt p̄ter amorem ⁊ beniuolētiam. q̄ a tenell' annis inter se vterq̄ nr̄m̄ deuinctus ē. ex tua hūanitate ⁊ ꝓbitate. si tibi negocia mea cōmēdauero. illa ac si tua eēnt diligētissime expedies ij

¶ Ut igit̄ intelligas. q̄d mihi nūc potissimū opa tua afferre possit. Scias me hac in ꝓuincia tua. dū ei preessem. sacerdotiū publicū gessisse q̄d oībꝫ magistratibꝫ. q̄ a rhomano senatu ꝓ cōsulari dignitare isthuc ꝓficiscunt̄ aduenire solet. ⁊ q̄ ꝯsuetos redditus ex tali sacerdotio adhuc ꝑcipere nō potui. statui hoc tibi negociū demādare. q̄ in ꝓuicia presens es. ⁊ om̄ia facilius expedire potes iij Quapp̄t super ijs pecunijs. q̄ mihi ex hoc sacerdotio debent̄. accuratissime exigēdis. per p̄ntes lr̄ās te meū ꝓcuratorē ac nuncium spēalem ꝯstituo. ad eas penitus exigēdas. ⁊ si fortasse ex publicis questoribꝫ resistentem quempiā inuenires. do tibi plenā autoritaēē. ac si ip̄e personal'r adessem ad eum in iudiciū vocādum. ⁊ cōtra talē aduersariū libellos ꝓducendū. litē cōtestandā. sn̄ias audiēdas. ⁊ si opus fuerit ab eis appellandū. appellatōesq̄ ꝓsequēdas. ac oīa facienda q̄ forēses huiuscemodi cāe exigūt ⁊ req̄runt iiij ¶ Promit

tens me omnia cõprobatur. q̃ sup̃ hoc negocio p te fuerint expedita: sub obligatõe oim bonor meor. tibiq; oem rẽ ipaz atq; cãm plurimũ ꝯmẽdo. cui etiã volo oem opam meã esse paratã Vale. Ex vrbe. Idibus q̃ntilib. ducẽtesime olim piadis ãno scdo Ego appi⁹ pulcher ꝓpria manu scripsi

¶ Regium genus Caput. xix.

Egium gen⁹ est illd qd fit quotienscũq; scribit p̃nceps epl'am aliquã vl' publicã. vl' p̃uatã. ⁊ huius q̃dem gñis ipẽs sunt q̃nq;. p̃ma scz fidei. scda familiaritatis. tercia edictiua. quarta inhibitoria. quinta ꝟo ꝓmotiua

¶ Regia.

Fidei Familiaritatis Edictiua. Inhibitiua Promotiua

¶ Regia epl'a fidei ẽ illa quã scribit p̃nceps scl'aris vl' spũal' ad aliquã p̃sonã ꝓ fide alicui faciẽda. cui⁹ epl'e tal' ẽ regula.

¶ Regula

¶ Si voluerit p̃nceps epl'am fidei ad aliquã p̃sonã scribere cui fidẽ adhiberi cupiat. notare dz q̃ tal' epl'a p̃t scribi aut ad ipaz p̃sonã. q̃ talẽ fidẽ sibi fieri petit. aut ad aliquã aliã p̃uatã. siue publicã. apud quã tali p̃sone fidẽ haberi ꝯtẽdat. Sed vtcũq; sit tal' epl'a in tres potissimũ ꝑtes diuidet. In quar p̃ma apponet p̃nceps nomẽ ⁊ titulũ suũ. cũ oib adiectõib q̃ suo vident impio ꝯuenire. In scda ꝟo apponet aliqd exordiũ in quo demõstret viros ꝓbos esse summa laude afficiẽdos. ⁊ omi bñficio ꝓsequẽdos In tercia ãt captabit beniuolẽtiã ab ea p̃sona. cui fidẽ facere cupit. laudãdo ipaz ab aliq̃ ꝟtute ꝑticulari. ⁊ ipam oib ꝯmendãdo. ad q̃r manus tales lr̃e deuenerint. adiũgendo sibi fore gratissimuz. si tal' p̃sona fuerit ꝯmẽdata. vl' benigno fauore ab aliq̃ affecta

¶ Propositio.

¶ Fidem faciat venetor p̃nceps georgio alexãdrino. de ea humanitate. qua preditus est.

i Pars Exemplum.

¶ Augustin⁹ barbadicus dei grã dux venetiar ⁊c. vniuers ac singul'. ad quor man⁹ he nr̃e lr̃e ꝑuenerit salutẽ ⁊ dilectõnis affectũ ij Sicut dignũ est ⁊ laudabile vt q̃ vicijs ac sceleribꝫ vallati sunt. eos p̃ncipũ nõ tm̃ vindicta castigz sed maxio et iã dedecore ꝓsequat. ita iustũ ⁊ honestũ cense-

mus. vt bonos viros. virtutiq; deditos. nõ soluz bñficijs et
meritis cumulem⁹. sz etiã benigno fauore. ⁊ summo laudũ p-
conio proseqũmur ijs. Quapropter cũ iã p multos ãnos
georgio alexãdrino. viro sane in vtraq; lingua doctissimo.
vsi sim⁹. cuius eloq̃ntiã ꝯuitatẽ ⁊ sapiam. nemo ẽ q̃ nõ co-
lat. nõ deamet. nõ admiret ꝓter ea bñficia. q̃ in ipm merito
cõtulimus. dignũ existimauimus vt eũ q̃q; ñ obscuro lau-
dũ testimonio subleuem⁹ Hũc igit̃ viz oibꝰ summopere cõ-
mẽdamus. ad q̃s se ꝓtulerit. qz ꝓfecto felix nrõ iudicio illa
ciuitas existimari poterit. ad quaz ipe diuertere voluerit.
Si q̃d ꝓterea in eũ bñficij fauoris. grẽ collatũ fuerit. illud
totũ existimabim⁹ in nrãm ꝑsonã fuisse collatũ. ⁊ p tali bñ
ficio volumus eiꝰ ꝑpetuas grãs habere In quoꝝ fidez has
publicas lrãs fieri iussimus. ac nostri sigilli appensione mu
niri. Ex vrbe veneta Kalendis martijs anno salutis dñice
Millesimo. cccc. lxxxvij.

Regia familiaritatis

¶ Regia epla familiaritatis est illa q̃ scribit̃ ab aliq̃ ꝓncipe
tã seculari q̃ spũali: in fidẽ. q̃ ipe aliquã ꝑsonã in suã fami
liaritatẽ susceperit. cuius eple tal̃ est regula

¶ Regula

¶ Si voluerit ꝓnceps regiã epl̃am familiaritatis ad aliquẽ
scribẽ. ß duoꝰ modijs facere poterit. vno scz mõ q̃ ipa e-
pla dirigit̃ ad ꝓpriã ꝑsonã. quã voluerit ꝓnceps in familiari
tatẽ suã suscipe. Altero vo q̃ epla dirigit̃ ad aliquã vniuer
sitatẽ vl̃ locũ ad quẽ tal̃ ꝑsona se ꝓferre voluerit. vl̃ gnal̃r ad
oẽs ad q̃s tales lr̃e peuenerit. vt apud ipos beigne suscipiat̃
Sed quocũq; mõ fiat. illã sil̃r in tres ꝑtes diuidem⁹ In q̃ꝝ
ꝓma scõm ꝓsuetũ scribẽdi modũ. apponet ꝓnceps nomen ⁊
titulos suos cũ salutatõe. In scõa vo faciet exordiũ. decla-
rãdo q̃liter oẽs uiri ꝓbi nõ solũ sint in ꝓncipũ familiaritatez
suscipiẽdi. sed etiã summo fauore ⁊ meritis ꝑsequẽdi. ⁊ tũc
subiũget q̃ ꝓpt̃ virtutes ⁊ optias ꝓditões tal̃ viri. quẽ ipe cõ
mendare intẽdit. fuerit incitatus ad suscipiendũ eũ in fami
liã suã In tercia ãt facta fide isti⁹ familiaritatis ꝓmẽdabit
eũ apud illã vniuersitatẽ vl̃ locũ ad quẽ ipse voluerit se con
ferre. dicens ei fore gratissimũ. quicquid in talẽ ꝑsonã pri

uatim siue publice cõferetur

¶ Propositio.

¶ Fidẽ familiaritatis faciat cardinalis sancti Marci Joãni veneto secretario suo in galliã ꝓficiscenti.

i Pars Exemplum.

¶ Marcus barb⁹. diuĩa fauẽte clemẽtia. sacro scẽ rhomane eccl'e titulo scĩ Marci ep̃s cardinal' Ludouico xp̃ianissimo gallor̃ regi salutẽ ij Nrã est ꝯsuetudo xp̃ianissime rex. vt si q̃s inuenerim⁹ int' faĩliares nrõs. ꝟtutis floribꝫ ornatos. ⁊ solidissime fidei splẽdore decoratos eos nob̃ potissimũ charissimos habeam⁹. nec vnq̃ illos cessem⁹ meritis et bñficijs subleuare. p̃ter em̃ illud qd̃ iustũ ⁊ honestũ existimam⁹. tales scꝫ viros summa laude afficiẽdos. accedit ⁊ ñ mediocris q̃dã vtilitas int' ceteros domesticos nrõs. q̃ si viderĩt. merita ꝟtutũ suar̃ p̃mia bonos viros fuisse ꝯsecutos eo libẽti⁹ ad ꝟtutẽ aspirabũt. q̃ se potiora bñficia acq̃situros sperabũt iij ¶ Cũ igit' Joãnes venet⁹. faĩliaris nr̃. vir q̃dẽ ĩgenio ⁊ doctrina nemĩ cedẽs. hãc ĩ regionẽ tuã ꝓficiscat'. sua q̃dã negocia expeditur⁹ Tue p̃mũ serenitati notũ facim⁹. ip̃m esse ex p̃mis faĩliaribꝫ nr̃is vnũ quẽ summo amore ⁊ beĩuolẽtia ꝓseq̃mur Cui si nr̃i grã ĩ rebꝫ suis a tua serenitate opitulatũ fuisse senserim⁹. erit q̃dẽ adeo nob̃ g̃tũ ac si bñficia ip̃a in nosmetip̃os collata fuisse letaremur. Tibi igit' eũ ꝯmẽdam⁹. tãq̃ oĩm ceteror̃ nob̃ gratissimũ charissimũq̃ tueq̃ serenitati sil'r offerim⁹ op̃am nrãꝫ in oĩbꝫ tuis optatis q̃ libentissime ꝑatam. Uale

Regia edictiua

¶ Regia epl'a edictiua ẽ illa q̃ scribit' a p̃ncipe tam scl'ari q̃ sp̃uali ad aliquã ꝑsonã. l' publicã vl' p̃uatã. ꝑ re aliq̃ ad publicũ bonũ ꝑtinẽte significãda. cuius epl'e tal' est regula.

¶ Regula.

¶ Si voluerim⁹ epl'aꝫ edictiuã regiã ad aliquã ꝑsonã scribere scire dẽm⁹ q̃ tal' epl'a scribi p̃t. vl' gñal'r ad aliquã vniuersitatẽ vl' ꝓpl'm. vel ꝑticulariter ad aliquã ꝑsonã publicã. vt faciũt p̃ncipes ad alios p̃ncipes. ꝑ edicẽda pace. vl' bello. federe. vl' lege. siue ꝑ sil'ibꝫ. ⁊ tũc ip̃a epl'a diuidet' in tres ꝑtes p̃ncipales. In q̃r̃ p̃ma ponemus nomẽ p̃ncipis cum

suis titulis oībꝫ. ꝓut fecimꝰ in alijs epl'is supioribꝫ. cū salu
tatōe ad eā ꝑsonā ad quā scribit epl'a In scd'a v̄o ponemus
cām ꝓpt' quā sumꝰ incitati. ad talē epl'am scribēdam. oñdē//
do cām illā esse iustā ⁊ honestā. ⁊ quātum poterimꝰ conabi
mur ꝑtes nrās approbare. ⁊ ꝑ oppositū aduersarij deꝑmere.
vt potius videamur nobiscū iusticiā ⁊ eq̄tatē oñdere. quaꝫ
cū eo ad quē scribimꝰ In tercia āt narrabimus id qd̄ scribē
intendimꝰ. si de bello ꝑsouā ipam ad bellū incitātes. si d̄ pa
ce. sil'r ad pacē. ⁊ sic de federe. aut lege ꝓmulgāda. addendo
clausulas illas finales q̄ magis videbūtur ad ꝓpositū facere
et ipam epl'am ꝯcludere. qd̄ ex supioribꝫ epl'is satis supqꝫ
colligere possumus. si ad eas aduerterimus

¶ Propositio

¶ Edicat cesar pacem pannonio regi ꝓ sua in eum liberali//
tate ac munificentia

i Pars Exemplum

¶ Fredericus terciꝰ. diuīa fauēte clemētia. rhomanoꝝ īpa
tor sp augustus Austrie. stirie. carinthie. carrioleqꝫ dux. co
mesqꝫ tirolis ⁊c̄. Mathie vtriusqꝫ pānonie regi Salutem

ij Licet multe cāe inuieē ꝯcurrāt. q̄ me potius ad bel//
lū tecū gerendū q̄ꝫ ao pacē firmandā inducāt. q̄s h̄ recitare
mihi supuacaneū videt. tu em̄ eas bñ optimeqꝫ nnsti. vt ti
bi tñ tuisqꝫ om̄ibꝫ ostendā. quātū potiꝰ mea in vos valeat
liberalitas q̄ꝫ vrā in me ingtitudo. deliberaui penitꝰ tecum
pacem firmare vt cū ab armis discesserimus. possint mili//
tes nrī (q̄ ex vtraqꝫ ꝑte summope ꝯsumpti sunt) ad desidera
tā q̄etem redire. ⁊ dissipatas res suas aliq̄ntulū instaurare.

iij Tibi igit' pñtiū tenore significo. q̄ ab h̄ die in po//
steꝝ relicta om̄i penitꝰ discordia ac simultate. q̄ ꝑus int' nos
fuerat. volo tecū firmissimā pacē habere. cū his tñ pactis ⁊
cōditōibꝫ q̄ ꝑus fuerāt inter nos vnanimi volūtate ꝯclusa
Teqꝫ hortor. vt hāc a tuis saltē desideratā pacē. velis ⁊ li//
bētissima frōte suscipe. ⁊ bñficioꝝ ꝯmunicatōe ꝑpetuā ser//
uare. nos em̄ ex ꝑte nrā hoc tibi volumus esse pollicitū ⁊ cō
stātissime obseruatū. qd̄ nulla vnq̄ꝫ cā a tua beniuolētia de
cidemus. q̄ ad ipam volueris nob illesaꝫ tenere. Uale

Regia inhibitoria

¶ Regia epl'a inhibitoria est illa. q̄ scribit̄ a p̄ncipe ad aliq̄ꝫ personā vl' publicā vl' p̄uatā. cui inhibere intendit aliquod opus vl' iā inceptū vel qd̄ ꝓpediem incipiendum suspicet̄. Cuius epl'e tal'ē regula ¶ Regia.

¶ Si voluerit p̄nceps inhibitoriā epl'am ad aliquā ꝑsonā vl' publicā vl' p̄uatā scribere. cui īhibere velit aliq̄d faciēdū vl' qd̄ iā fieri ceptū sit desinendū. illā sil'r ī tres ꝑtes diuidere debebit In q̄ꝝ p̄ma ponet nomē ⁊ titulos suos scd̄m ꝯsuetudīem taliū epl'aꝝ. In scd̄a v̄o qd̄ erit exordiū epl'e declarabit se intellexisse: ꝙ tal' ꝑsona ad quā ip̄e scribit. vl' iā inceperit vel incipe velit aliqd̄ op⁹. qd̄ ip̄e p̄nceps nullo pacto futuꝝ ītendit. ⁊ sil' in h̄ loco declarabit cām vl' rōem aliquā verā. aut saltē verisimilem: ꝓpter quā ip̄e sit īcitatus ad tale opus inhibendū. In tercia āt inhibitōem ip̄am ponet. v̄bis breuib⁹ ⁊ dilucidis. q̄ ꝓprie ad p̄ncipē attinēt addēdo regales minas. si a tali ope faciēdo nō destiterit. cū oī tñ modestia ⁊ hūanitate. ne videat̄ subito velle īn irā exire. qd̄ ad prudētem ⁊ sapientē viꝝ nō attinet. ⁊ sic absolute finiet epistolā suā. addēdo tamen diem ⁊ locū. q̄ date fuerint lr̄ē

¶ Propositio

¶ Inhibeat pōtifex maximus regi Ferdinādo edificatōnez cuiusdam castelli. in finitimis.

i Pars Exemplum.

¶ Innocētius ep̄s seru⁹ seruoꝝ dei. Illustrissimo regi Appulie Ferdinādo Salutē ⁊ apl'icā bñdictōem ij ¶ Ex lr̄is venerabil' fr̄is nr̄i. cardinal' sc̄i Petri ad vincula. de nostro mādato. toti⁹ agripiceni gubernatoris ⁊ legati ītellexim⁹ te munitissima q̄dā castella. infinitimis Appulie termīs versus agꝝ picenū. q̄ nr̄e ditioni subiacet. ꝯtra pacta ⁊ ꝯuētiones nr̄ās edificare velle. qd̄ se dicit ex ml'tis nūcijs. isthīc venientib⁹ intellexisse ⁊ qꝛ vt scit serenitas tua huiuscemōi castella q̄ noua quapiā edificatōe erigunt̄. ⁊ p̄sertī in ill' locis vbi maior posset dari occasio nocēdi. sp̄ in malū inducit hoīm suspitōem. iō ñ possum⁹ satis admirari. te ꝯ nos talia moliri iij Quapropt' rogam⁹ serenitatē tuā. vt penit⁹ a tali edificatōe desistat. si nobiscū voluerit ꝑpetuā pacē hr̄e. qd̄ si fortasse neglexeris. coacti erimus oēm īiuriam

nostrā ꝑ viribꝫ ꝓpulsare. cū ꝑsertim vim vi repellere liceat.
Sed bñ ꝯfidimꝰ te talia eē factuꝝ: q̄ regiā ꝑsonā tuā dece/
ant. cui etiā nos offeremꝰ oēm oꝑam nrām in oībꝫ optatis
libētissime ꝑatā Date apud scm̄ Petꝝ Anno ab incarnatōe
dñica octogesimosexto sup̄ millesimū ⁊ q̄dringentesimum
Pontificatus aūt nostri. anno ꝑmo

Regia promotiua.

¶ Regia epl'a ꝑmotiua ē illa q̄ scribit̄ a ꝑncipe ad aliquā ꝑ
sonā quā ad dignitatē quampiam' seu gradū ꝑmouere intē
dit Cuius epl'e tal' est regula

¶ Regula.

¶ Si voluerit ꝑnceps ꝑmotiuā epl'am ad aliquā ꝑsonam
scribere h̄ dupl'r facere poterit Uno scꝫ mō qñ ip̄aꝫ epl'am
dirigit ad aliquā terciā ꝑsonā. cui mādat vt amicū quēpiā
vl' familiarem ad aliquā dignitatē ꝑmoueat. Altero v̄o mō
qñ ad ip̄am ꝑsonā ꝓpriā scribit quā ꝑmouere intēdit Sed
quocūq̄ mō fiat. illā in tres ꝑtes diuidet In q̄ꝝ ꝑma scd̄m
istaꝝ epl'aꝝ ꝯsuetudinē. apponet nomē ⁊ titulos suos cum
breui salutatōe. In scd̄a v̄o captabit beniuolentiā ab ea ꝑ/
sona quē ꝑmouere intendit. ip̄am scꝫ laudādo ab aliq̄ v̄tu
te ꝑticulari. q̄ spēaliter in ip̄a refulgeat. dicens. Ex ꝓpter v̄/
tutes suas ip̄a meret̄ oīm fauorē acq̄rere. In tercia aūt ca/
ptabit beniuolentiā a ꝑsona ꝓpria. dicens. q̄ ꝓpter istā cāꝫ
ip̄e sit incitatus. ad porrigendū ei omnem fauorem ⁊ grām
et tunc subiūget q̄ vacāte nūc tali bñficio vl' dignitate ipse
voluerit eā tradere ip̄i amico. q̄ꝫuis nō sit sufficiens vel eq̄l'
ad eius v̄tutes ⁊ ꝯditōes remunerā das. offerēdo tñ ei post
hac omnem oꝑam suā. ita q̄ facile intelliget ab eo magni ex
istimari ⁊ plurimi fieri

¶ Propositio

¶ Promoueat dux mediolanēsis Franciscū veturium. ad
ticinensem pontificatum

i Pars Exemplum.

¶ Joannes galeacius maria. dei grā dux mediolani. papie
comes ac genue dñs Frācisco veturio. abbati leonēsi reuerē
dissimo salutē. ac dilectōis affectū ij ¶ Eximie virtu
tes ac singulares quedā animi tui ꝯditōes que nō obscure

nec vario sermone sed ⁊ clarissima ⁊ vna oim voce pdicant
adeo dieby istis ad aures nras gratissime aduolarūt: vt me
rito animus noster ia inclinatus sit ad eū tibi fauorē in om
niby reby ⁊ optatis tuis exhibendū. quē vnicuicq familiari
ac domestico nro exhibendū existimam⁹. ijs eim medijs du
ximus viros bonos ad ꝓtutē allicienos. q cū ꝓtutū suarū
aliq se viderit pmia ꝓsecutos. eo facilius ad melioza sp ac
cendant. iij Qd vt apti⁹ ista in te affectio nra pateſcat
vacāte nūc ticinēſ pōtificat⁹ sede. te pter oes duxim⁹ huic
pōtificio mūeri pficiendū. vt ꝗ sit tibi animi nri firmissimū
monumentū His igit lris nris declaramus te huius eccle
papienſ epm benemeritū. rogamusq vt hoc munusculum
nrm grato aio suscipe vel. cuius multo sit tuis meritis iferi
us. Sz post hac si dabit facultas. vt merita possim⁹ ꝓtuti
bus pmia ꝓdonare. senties pfecto. nos tāti sapiam tua exi
stimasse. quāti ab oiby existimāda erat. cui etia volum⁹ cēz
opam nrāz. in oiby optatis tuis esse pata Date mediolani.
in nrō ducali palatio. anno salutis. M.cccc.lxxxvij

Mixtum genus Caput. xx..

Mixtum gen⁹ est illud qd fit. quotiens cū cq sedm diuerso
rū negocioꝝ exigētia. in vno lrāꝝ volumīe. diuersoꝝ ge
neꝝ epla cōtinent. ⁊ hui⁹ gnis spēs sunt due. nā aut ex duo
bus generib est mixta epla. aut ex pluribus.

Mixta.

Ex duobus — Ex pluribus

Mixta epla ex duoby gnib. est illa q duo tm gna cōple
ctit. vl etia duas spēs. de bis q supius exposite sunt. cuius
epla tal est regula — Regula

Si mixta epla m ex duoby gnib. vel duaby spēby ad ali
quē amicū scribere voluerim⁹. illa pncipalit in duas ptes
diuidemus In q pma ponemus ea pte epla scribendaz. q
magis nob videbit esse necaria. In sda ꝓo subiūgemus il
la q minore in se ⁊ minus necaria cām hz Sed tū notare de
bemus cq i tali epla mixta solemus i pncipio sp facere exor
diū ꝗ mō scz si epla fuerit pncipal. ⁊ pmo scpta ad amicū. d
claramus ei tacq p exordiū. cq cū nob multa ⁊ varia ad eum
scribēda occurrāt. p has lras volum⁹ cū d oiby admonere ⁊

tũc pticulari. et seruãdo ordinẽ oim scribẽdor. singula bre/
uiter et dilucide exponemus Si ꝓ scdaria fuerit epla. et re
spõsiua. dicemus in pncipio. nos recipisse ab amico nrõ lit
teras. q̃ nobis gtissime fuerũt. et qꝫ ad oia illa pticularit re/
scribemus q̃ videbũtur mũsione digna. et tũc similiter p ordi
nem ad omia respõdebimus Si ꝓ aliqd etiã nob scriben/
dum acciderit. illud in fine epl'e scribemus. offerendo ipi a/
mico omnem operam nostrã in omnib paratas. vt in alijs
epistolis fieri consuetum est.

¶ Propositio

¶ Scribat excusatoriam sil' et domesticã epl'am ad curionẽ
Cicero ipm de negocijs suis admouendo

i Pars Exemplum.

¶ Accepi abs te lrãs Curio charissime. q̃ licet mihi iucun
dissime fuerit. cũ ex ill' itellexeri. de tua tuorũqꝫ oiũ. salute.
aliqd tñ molestie attulerũt. cũ te videã me negligẽtie crimie
suspectũ habere. qd̃ scz vt optabas. sepissimas ad te lrãs ñ
dederi. et pfecto ꝫꝫ hoc mihi molestum sit. qz me sentio ab
omi penit culpa vacare. est tñ aliq̃ntulum ex altera pte iu/
cundũ. cũ hec pserim lrãr mearum expostulatio. nõ puuz
in me amorẽ tuum ostendit. Dabo igit opam. vt qꝫuis ne/
minẽ pterniserim: quem qdem ad te puentur putauerim.
cui lrãs nõ dederim. te etiã h̃ i scribẽdi gñe expleã. pserim
si videro officiũ meũ abs te nõ vilipẽdi Sed de lris hacte/
nus ij ¶ Scribis ad me vt de negocio tuo te certio
rem reddã. scias nos die noctuqꝫ laborare. vt expediat. sz ẽ
tãta aduersariorũ tuorũ iniqtas. vt res sp sic ipis cogentib.
in lõgum ptrahat speramus tamẽ. vt demũ infracta ipor
in iqtate. tuã sis dignitatẽ retẽturus Qd̃ aũt scribis. vt ad
te libros iuris ciuilis trãsmittã. faciã id eqdem libẽtissime
sed qz ppter hec bella intestina q̃ adhuc sedata nõ sunt. nul
lus hinc potest nũcius tuto discedere. expectab ad paucos
dies. quousqꝫ pax. q̃ inter ptes tractat. ad ꝛclusionem veni
at. tunc voto tuo securius et meli satisfiet Si qd est aliud.
quod mea tibi opa pdesse possit. tuum est iubere meum ãt
mãdata tua ꝫꝫ libentissime exequi. Vale

Mixta ex pluribus

¶ Mixta epl'a ex pluribꝫ ē illa q̄ pl'a in se gn̄a ꝯplectit̄. vel plures diuersas spēs. Cuius epl'e tal' breuiter est regula.

¶ Regula

¶ Si voluerimus mixtā epl'am ex pl'ibꝫ ad aliquā ꝑsonaꝫ scribere illā in tot ꝑtes diuidem⁹ q̄t erūt gn̄a vl' spēs epl'aꝝ ex q̄bꝫ ip̄a erit ꝯposita. ⁊ tūc a maiore sꝑ ⁊ maioris momēti incipiem⁹. ꝑ oīa seruādo regulā suā. ꝓut in suo capl'o declaratū ē. deiñ ad ꝓpinquā descēdem⁹. deiñ ad minoreꝫ. donec oīs reꝝ scribēdaꝝ nūerus ꝯpleat̄. sꝑ in oībꝫ seruādo regulā suā sicut in suo loco fuit superius definitū Sed illd̄ addere debem⁹ qd̄ sꝑ est faciendū aliqd̄ exordiū ī tali epl'a. per qd̄ declaremus ea gn̄al'r q̄ scribere intēdim⁹. vl' saltē vt ꝑ ip̄m demus aliquē introitū ad ip̄am epl'am ꝯponendā. In fine p̄terea epl'e adiūgimus oblatōes ꝯsuetas addēdo etiā si nobis videbit̄. expōnem alicuius negocij nr̄i. qd̄ ad ip̄m amicum scribere intēdimus. q̄ negocia. nisi fuerit alicuius magni momēti. sunt sꝑ postponēda. qꝛ amicoꝝ cāe sunt p̄us recitāde ⁊ expediēde. q̄ꝫ ꝓprie. vt videamur ip̄oꝝ negocia magis cordi habere. q̄ꝫ nr̄a

¶ Propositio

¶ Scribat ꝯsolatoriā simul. ⁊ grauē. ⁊ domesticā epl'aꝫ ad pompilium marcus curius

i Pars Exemplum.

¶ Intellexi pompili charissime ex amicoꝝ nr̄oꝝ lr̄is. q̄ mihi diebꝫ istis reddite fuerūt. prēm tuū. viꝝ optimuꝫ. ex hac vita detessisse. qd̄ mihi ꝓfecto tāto molestius fuit q̄nto mihi tu chariores. cuius ego existimo oēm fortunā mihi eē cōmunem. hāc iō calamitatē tāq̄ꝫ ꝓpriā existimaui. sꝫ cū ex altera ꝑte ꝯsidero. q̄ꝫ bñ natus fuerit q̄ꝫ optīe educatus. q̄bꝫ honoribꝫ int' ceteros sui ordīs viros functus. q̄ꝫ facili morbo correptus. ⁊ dū tempus erat vt nature ꝯcederet. q̄ꝫ scissime mortuus. certe nihil est qd̄ doleā. immo v̄o potius decꝫ vt deo maximā grām habeamus q̄ p̄us illū tātis muneribꝫ donauit. deiñ placidissima morte nō ad tenebras. sed de tenebris ad lucē reuocauit ij ¶ Sed his omissis ad ea veniamus q̄ ad nos magis attinēt. Scias diebꝫ istis senatui nr̄ō nunciatū fuisse. samnites maximū ꝯtra remp. nr̄āꝫ exercitū preꝑasse. ac q̄tidie in agꝝ nr̄m̄ īcursionē facere Vñ

centuriatus comitijs celebratis decreuerũt p̃res vt contra hostes arma sumãtur eiq3 rei põpeiũ nr̃3 p̃posuerẽ q̃ ꝯsilio sapientia ⁊ autoritate nemini cedens facillime possit re istã cõficere Tu si me audies ex cumano tuo q̃ꝫ p̃mũ in vrbem venies ne tumultuario bello ingruente aliq̃d dãni patiar̃

iij Quod scrib̃ vt a debitorib̃ tuis pecunias exigã perficerẽ illud ꝓfcõ libentissime s3 in h̃ tã g̃ui tumultu neq3 forensiũ cãꝝ neq3 senatorie actõis ãplius locus est: q̃usq3 r̃s ad aliq̃d melius tendãt S3 h̃ vnũ tibi audeo scribere quod si te ad nos q̃ꝫ p̃mũ ꝯtuleris. ñ solũ poteris p̃uatis sed etiaꝫ publicis fortasse reb̃ nõ mediocre subsidiũ ferre. qđ vt facias te hortor. ⁊ moneo tibi tñ nũq̃ꝫ defuturam opam meam polliceor. Vale.

¶ Explicit libellus p̃mus.

¶ Elegãtie definitio ac regule que ad superiores epl'as faciunt Libellus secũdus

Legãtia ẽ venusta ꝟborũ ꝯcĩnitas. dulcem auribꝫ afferẽs sonũ. cꝰ q̃dẽ gñales regule sunt trigĩta.

¶ Prima regula.

¶ Laudabit̃ illa orõ q̃ obliq̃ đr. ⁊ a posterioribꝫ incipiens dictõibꝫ. in ꝟbũ sepiꝰ. q̃ꝫ in aliã orõis ꝑtẽ finiat. vt cesar adeptꝰ est monarchiã imperij summis viribꝫ. qđ elegãtius đr summis viribꝫ imperij monarchiã cesar adeptus est

Secũda regula

¶ Cõmẽdabit̃ quoq3 orõ que dcõem habeat vniuersalẽ affirmatiuã ⁊ negatiuã in fine vl' aliqđ insigne nomẽ vel aduerbiũ Exẽplũ p̃mi Oẽs laudãt ea: q̃ vir bonꝰ facit. qđ venustius đr Que vir bonꝰ facit laudãt oẽs Exẽplũ scđi Ego neminẽ habeo quẽ magis diligã te. qđ pulchrius đr Quez te magis diligã: habeo neminẽ Exemplũ tercij Egregia st̃ ea q̃ scribis ad me. quod ꝯcinniꝰ ẽ Que ad me scrib̃ st̃ egregia Exẽplũ q̃rti. Ego oĩa diligẽter ꝑfeci q̃ iussisti mihi. qđ eloquentius dicitur. Que mihi iussisti perfeci omnia: diligenter

Tercia regula.

¶ Nomen adiectm̃ elegãtius substãtiuo p̃ponit. vt ꝓtus summa impiũ mgnũ ꝓsiliũ vtile. melius em̃ dr summa virtus. magnũ imperiũ vtile ꝓsiliuz z huiõi

¶ Quarta regula

¶ Int adiectm̃ z substãtm̃ semper est aliq̃d intponendũ vt maxima ꝓtus cesar; sũma laude semper extollẽda est quod elegãtius dr Maxima cesar; ꝓtus summa semper laude extollenda est

¶ Quinta regula

¶ Quotiẽscũqz ab oppoito alicuius ꝓbi scdarij orõ icipiat quod subito relatm̃ seq̃t elegãtius inter relatm̃ z añs scdariũ ꝓbũ ponit vt Gneũ pompeiũ q̃ rhomanoꝝ auxit imperũ summopere diligo Venustius em̃ dr Gneũ põpeium summopere diligo q̃ rhomanũ imperiũ auxit

¶ Sexta regula

¶ Si fuerit relatm̃ in obliq̃ casu posituz venustius añs in relatiui casu positũ postponet vt Virtutes q̃bꝫ ab ineunte etate studuisti immortalitati nomẽ tuũ ꝓmẽdabũt. qd elegãtius dr Quibꝫ ꝓtutibꝫ ab ineũte etate studuisti immortalitati nomẽ tuũ cõmendabunt

Septima regula

¶ Qñ est aliqd substãtm̃ cũ p̃põne aliq̃ iunctũ qd sit de natura p̃cedẽtis vl subsequentis clausule: p̃põem in relatiuũ vertimus z ꝓbũ substãtm̃ adiũgimus vt p tua bũanitate multa in me bũficia ꝓtulisti qd elegãtius dr Que tua bũanitas est multa in me bũficia ꝓtulisti z sic in ceteris

Octaua regula

¶ Sepius relatm̃ qd ꝓbo ꝑmario additũ ẽ ad scdariũ trãsferimus: vt cicero q̃ eloquẽtissimus fuit ceter; oratoribꝫ in dicẽdo p̃stitit qd elegãtius dicemus Cicero eloq̃ntissimus fuit q̃ ceteris oratoribꝫ in dicendo p̃stitit

Nona regula

¶ Si aliqd habuerimus vl nomẽ vl aduerbiũ insigne elegãtius illd cũ q̃dez vl idez ꝓnomine postponemus Exemplũ ꝑmi Marcus tullius orator singlar; fuit qd venustius dr Marcus tullius orator fuit z q̃dez singlar; Exemplum scdi Que mihi iussisti omia libent perfeci qd eloq̃ntius dr Que mihi iussisti omia perfeci z q̃dem libenter

Decima regula

¶ Sicut in mediocri stilo dicēdi. a re nuda p̄us incipe opꝫ deiñ illā exornare Sic in stilo graui. ab exornatu initiū sumere debemus Exemplū p̄mi Pompeius oīm rhomanorū. tum armis. tum ꝯsilio facile p̄nceps fuit Exemplū scd̄i Oīm rhomanoꝝ tum armis. tum ꝯsilio. facile p̄nceps magnus pompeius fuit

Undecima regula

¶ Genitiuus casus semꝑ ceteris p̄ponit̄. vt cōsilium optimi viri. quod elegātius d̄r Optimi viri cōsilium.

Duodecima regula

¶ Si gerūdiuū ꝟbū habuerimus cū suo apposito. appositū illud in gerūdij casu ponemus. ac ābo inuicē ꝯcordabimus vt veni grā amādi ꝟtutem. qd̄ venustius d̄r Veni amāde ꝟtutis grā

¶ Terciadecima regula

¶ Si fuerit aliqd̄ relatm̄ inter duo substātiua. illd̄ potius cū sequēti q̄ꝫ cū p̄cedēti ꝯcordamus Ut est locus ī carcere qd̄ tullianū appellat̄

¶ Quartadecīa regula.

¶ Si dcōis alicuius ꝓcatōem augere volumus. positio ꝑ aut perq̄ꝫ. ꝯpatio lōge. suꝑlatiuo āt q̄ꝫ iūgere debemus Exemplū oīm Perbeatus. vl' ꝑq̄ꝫ btūs fuit cesar. sed lōge beatior augustus: q̄ꝫbtīssimus āt traianus

Quintadecima regula

¶ Noīa greca tercie declīatōis si ꝑ os grecū gtm̄ fecerīt ad scd̄aꝫ declīatōeꝫ referunt̄ vt delphin delphinis: delphinus delphini elephas elephātis: elephātus elephāti

Sextadecima regula

¶ Si aliqd̄ adiectm̄ habuerimus significās laudē vl' vituperiū. vtile vl' īutile: illud potius in dtm̄ substātiui verte mus cū sum es est Ut ꝟtutes sunt mihi iucūditati

Decimaseptima regula

¶ In rebꝫ paribꝫ tum vl' et gemīatū ponimus in īparibus vero cū ⁊ tum: sed leuius p̄ponit̄ Exemplū p̄mi Cicero tū laude tum reꝝ sciētia valet Ul'eneas ⁊ fortis ⁊ pius fuit: Exēplū scd̄i Cesarē pl'imū valuisse cū ꝓpl's tum senatus affirmat

Decimaoctaua regula

¶ Si aliquā personā aut laudare aut vituperare volueri

mus. id trifariā facere poterimus aut cū gtō. quod magis poeticum est. vt Marc⁹ cato vir est magne virtutis. aut cū ntō ⁊ ablatio solo. vt marcus cato vir est magna ꝓtute.

Decimanona regula

¶ Sepenumero verbū infinitū ꝓtemus in pticipiū tā ab latiui q̃ acci casus. si ꝓbum aliqd p̃cedat Exemplum p̃mi Mihi op⁹ est ⁊ sulere. qd melius dr. mihi cōsulto opus est Exēplū scdi Bonā tibi fortunā iueire curabo. qd venusti⁹ dicit Bonā tibi fortunā inuentā curabo

Uicesima regula

¶ Cū adiectm̄ ⁊ substantm̄ in eodē casu posita acciderint substantm̄ in gtō ponem⁹. adiectm̄ ꝓo in eo casu in q̃ poni debet. sed in numero singulari ⁊ genere neutro locamus. vt multa pecunia. pua sapia. aliq̃s lrās. quod melius dr mul tum pecunie. paꝝ sapie. aliqd lrāꝝ

Uicesima prima regula

¶ Cum duobus substantiuis idem adiectm̄ adijci debeat. adiectiuū in p̃ncipio oratōis collocamus ⁊ substātiua cum et vel cum geminato postponimus. vt cesar fuit magn⁹ vir et magnus imperator. quod ornatius dicit Cesar fuit ma gnus ⁊ vir ⁊ imperator.

Uicesima secunda regula.

¶ Cum adiectm̄ ⁊ substantiuū simul fuerit: quoꝝ substan tiuū ab adiectiuo formatū. fuerit diuerse significatōis a pri mo substātiuo. in duo sunt potius substātiua trāsferēda. vt Lauendū est. ab honestate naturali discedam⁹. qd melius dicit Lauendū est ab honestate naturaq̃ discedamus

Uicesima tercia regula.

¶ Cum gerundiū accusatiue vocis habuerimus poti⁹ illd in supinū ablatiue vocis trāsferem⁹. vt Hoc ē mirabile ad dicendū. qd elegātius dicit. hoc est mirabile dictu

Uisecima quarta regula

¶ Si aliqd suplatiuum durius acciderit. p eo positiuū po nemus. ac ci aduerbiū suplatm̄ addemus. vt necessariissi mus. quod elegātius dicimus. maxime necessarius

Uicesima quinta regula.

¶ Si aliquē maximope laudare. vl vitupare voluerimus

laudatõis vl' vituperatõis cãm in gtõ ꝓstituemus ac huiusmodi nomina. splendorem fulgorem. gloriaz. vl' laudem vitiũ facinus. crimẽ. aut scelus addemus Exẽplum ꝑmi. M. antonius plurimũ eloq̃ntia valuit. qd melius dicitur Marcus antonius plimũ eloq̃ntie gl'a valuit Exẽplũ scdi Lucius catilina ꝑiuratõis scelere dãnatus est.

Uicesima sexta regula.

¶ Quotiens nomina singularis vl' pluralis ⁊ numeri connectunt: vicinioꝝ sp mõendũ est. Si ꝯo pl'is nũeri fuerit. ad nobilꝭ trãscundũ erit. Exẽplũ ꝑmi Cesar resq; publica rhomana merito pompeio infesta fuit. Exemplũ scdi Exercitus nr̃i rhomanorũq; turme turpiter fugati sunt.

Uicesima septima regula

¶ Nõnunq; cõpatiua ꝑ positiuis ponũtur. vt vehemẽtꝭ pro vehementer. ⁊ sepius ꝑ sepe

Uicesima octaua regula.

¶ Subiunctiuus modus elegãtius ꝑ indicatiuo ponitur vt velim ꝑ volo. fecerim ꝑ feci.

Uicesima nona regula

¶ Si ꝯbũ subiũctiuũ habuerimꝭ cũ q ꝑiũctõe ea remota elegãtius illd ad ifinitũ reducemꝭ. vt gaudeo. q tribuniti am ptãtẽ ꝓsecutꝭ fueris. qd melius dr Te tribunitiã ptãtez cõsecutũ fuisse gaudeo ¶ Tricesima regula

¶ Cũ aliqd adiectiũ eromare voluerimꝭ pferemus illud ꝑ suũ oppositũ. addita negatõe. Ut cicero fuit lrãz. peritꝭ qd elegãtius dicit Cicero fuit haud nescius lrãz.

¶ Explicit libellus secũdus

¶ Tituli vnicuiq; ꝓsonaz ordini tribuendi. scdm eaz ꝓditionem Libellus Tertius

Titulus est epithetũ vnũ vl' plura. q̃ tam in epl'aruz frõte: q̃z in tergo. vnicuiq; ꝓsonaz ꝓditõi accõmodari solẽt. quoz regule sunt decẽ ⁊ octo

¶ Ad summũ pontificẽ ꝑma regula

¶ Põtificẽ. maximũ. summũ rhomanũ. dñici gregis pastorẽ sacroz ãtistitẽ. xp̃iani cultus moderatorẽ. xp̃iani nomis

vexillifer. prem. diuũ clemetissimũ. scissimũ tutissimũ. be
atissimũ amplissimũ. pientissimũq; dicem⁹ Cui talẽ in lrã/
rũ tergo titulũ dari licebit Diuo paulo scdo. dñici greg; pa
stori pientissimo rhomaneq; basilice põtifici maximo opti
moq; In epl'e ãt medio eius clementiã. sanctitãtẽ. btitudiẽ
amplitudinẽ. pietatemq; appellabimus

¶ Summus aũt pontifex minores quoscũq; põtifices fra
tres reliq̃s ãt filios p lrãs publicas appellabit Uñ ad põti/
fices scribẽs inferiores. sic in lrãr frõte pfat. Paulus secun
dus. diuĩo dei nutu. ouilis dñice custos designat⁹. dilectis
frib⁹. germanis epis Salutem ⁊ benedictõem.

¶ Cesarẽ ꝟo sic aggredit Paul⁹ scds. diuĩa dispõne. xpiani
cultus moderator. dilcõ filio Frederico tcio. rhomanor im
peratori Augusto. faustoq; salutẽ ⁊ apl'icã bñdcõem

¶ Scismaticos ãt gẽtilesq; huiuscemodi titulo salutabit.
Paul⁹ scds dei grã xpiane pleb ãtistes. mahumeto. turco/
rũ regi maxĩo. sanioris mẽtis spm̃. rectiusq; ꝯsiliũ exoptat.

Ad minores põtifices. scda regula

¶ Põtifices mĩores cardĩalẽ. prĩarchã. archiepm. epm. p
tonotariũ. abbatẽq; appellabim⁹ q̃b⁹ hos titulos adijcie⁹.
Põtificẽ nãq; mĩorẽ. in ptẽ dñici gregis ascitũ. ãplissimuz
venerãdissimũ obseruãdissimũ. pientissimũq; dicẽtes. talẽ
in epl'ar tergo Si cardĩali scribendũ erit. titulũ assignam⁹
Petro fuscaro. titulo diui nicolai cardĩali põtifici pri pien
tissimo obseruãdissimoq; In epl'e aũt medio eius ãplitudi
nem obseruantiã prestantiã pietatẽq; appellabimus

¶ Si prĩarche ãt aut archiepo. vl' epo scribere voluerim⁹.
sic in lrãr tergo dicem⁹ Laurẽtio zani. ãtiocheno prĩarche
obseruãdissimo pri nõ min⁹ pientissimo q̃ venerãdo In e/
pistole ãt medio eisdẽ ferme ⁊ supioribꝫ titul' vtemur

¶ Protonotariuz ꝟo in lrãr tergo sic aggrediemur Petro
dãdulo rhomane basilice ptonotario. nõ min⁹ accuratissiõ
quã fideli dño singulari

¶ Abbates ptea ⁊ reliq̃ sacerdotes tali ĩ epl'ar tergo sic ti/
tulo decorãdi Petro cornelio diui frãcisci cenobitar ãtisti/
ti ⁊ religioso ⁊ optĩo Itẽ Petro nigro. diuo iuliano dicate
edis antistiti. flamini pientissimo optimoq; In epl'e autez

medio reuerentiã. dignitatẽ. paternitatẽ appellabimus

Ad Cesarem. tercia regula.

¶ Romanorꝫ impatorẽ. diuũ cesarẽ. cesareã maiestatẽ. xpi ane reip. tutorẽ. vexilliferũqꝫ. triũphatorẽ. patrẽ patrie. augustũ. inuictissimũ. faustissimũ. pientissimũqꝫ dicem⁹ Cui tales in epl'arꝫ tergo tituli tribuũtur Frederico tercio. diuio afflãte spũ. romanorꝫ impatori. cesariqꝫ augustissimo faustissimoqꝫ In epl'e ꝓo medio. maiestatẽ serenitatẽ ãplitudinem ptãtem celsitudinemqꝫ appellabimus

Ad regẽ vel minorẽ ꝑncipẽ. q̃rta regula.

¶ Regẽ. ducẽ. ꝑncipẽ q̃qꝫ ac comitẽ. regie vl'ducalis celsitudĩs siue dignitatis dec⁹. heroicarꝫ cultorẽ ꝓtutũ ꝑncipatus ornamẽtũ. regũ culmĩs splẽdorẽ. ⁊ vnicũ firmamentuꝫ xpianissimũ potẽtissimũ. magnificẽtissimũ mgnanimũ fortissimũ. inclitũ. felicissimũ serenissimũ illustrissimũqꝫ appellabimus Cui tales in epl'arꝫ tergo titulos adũciem⁹ karolo triplicis gallie regi xpianissimo. regũqꝫ culmĩs. splẽdori serenissimo illustrissimoqꝫ In epl'e ꝓo medio maiestatẽ serenitatẽ celsitudinẽ potentiã amplitudĩem magnanimitatẽ. felicitatẽqꝫ dicemus

¶ Ad equitẽ auratũ. q̃nta regula

¶ Equitẽ. eq̃stris ordĩs virꝫ militie dec⁹. reip. columẽ patrẽ spem amplissimã fidissimãqꝫ splẽdidissimũ gñosum. excellentissimũ clarissimũ inclytũ magnanimũ potẽtem fortem strẽnuissimũqꝫ dicem⁹ Cui in lrãrꝫ tergo bos titulos tribuem⁹ Bernardo iustiniano splẽdidissimo eq̃stris ordĩs viro patricio veneto militie decori reiqꝫ publice firmamẽto. In epl'e ꝓo medio. splẽdorẽ gñositatẽ excellentiã claritatẽ strenuitatẽqꝫ appellabimus

¶ Ad patriciũ. sexta regula

¶ Patriciũ: senatorũ ordĩs virꝫ senatorẽ mgnificũ spectatissimũ nobilẽ gñosum ornatissimũ clarissimũ insignẽ spectabilem. integerrimũ. prudẽtissimũ sapientissimũqꝫ dicem⁹ Cui in epl'arꝫ tergo bos titulos dare licebit Joãni fuscareno: patricio veneto: senatorũqꝫ ordĩs viro ĩtegerrĩo. optimoqꝫ. In epl'e ꝓo medio mgnificẽtiã spectabilitatẽ nobilitatẽ gñositatẽ claritudinẽ ĩtegritatẽ prudẽtiã sapiamqꝫ dicem⁹

¶ Illd q̃qꝫ ãnotatõe dignũ cẽsem⁹ Nõ tm patricios. vexꝫ ⁊ cõsulares q̃scũqꝫ viros. vrbiũ ꝑfectos. ꝓsules ꝓcõsules: ꝑ

ꝓres. honorat⁹ fasciby decoratos. necnõ ⁊ ceteros mgrat⁹ his plerũq; titulis nõ absurde salutãdos. vt supi⁹ dixim⁹.

¶ Ad plebeios. septima regula

¶ Plebeios viros triptitos repim⁹. aut eiũ maiores sunt. aut medioxrimi. aut mĩores. ¶ Maiorẽ plebeiũ. spectabilẽ. sapientẽ. pstantẽ pcipuũ. singularẽ officiosuz. ꝓsũmatũ viz. ĩtegerrimũ. ornatissimũ bñficentissimũ spectatissimũq; dicem⁹ Cui ĩ epl'az tergo. tales titulos adiciem⁹ Jacobo philetio. plebei ordĩs. viro pcipuo ac singulari In epl'e ꝯo medio spectabilitatẽ sapiaz. pstãtiã: ĩtegritatẽ. bñficẽtiãq; appellam⁹ ¶ Medioxrimũ plebeiũ. egregiũ prudentẽ. hũanissimũ beignissimũ. pbissimũq; dicem⁹ Cui in lrãz tergo tales titulos dabimus Hieronymo malatheno plebei ordĩs viro hũanissimo. pbissimoq; In epl'e ꝯo medio prudentiã. hũanitatẽ beignitatẽ. pbitatemq; appellabim⁹.

¶ Minorẽ ãt plebeiũ discretũ moratũ. industriũ solertem. expertũ. diligẽtissimũq; viz. obseqntẽ accuratũ fidelissimumq; dicem⁹ Cui in epl'az tergo tales titulos tribuem⁹ Antonio piceno architecto viro tã industrio q̃ accurato In epl'e vero medio. industriã solertiã. diligẽtiã fidẽq; dicemus

Ad studiosos viros. ⁊ pmo ad theologũ. octaua regl'a.

¶ Studiosos viros oẽs appellam⁹ q̃s cuicũq; scie deditos scim⁹ q̃z titulos p ordinẽ suisq; locis ordiabim⁹. ⁊ pmo de theologis Theologũ igit̃. diuiaz hũanarũq; rez iterp̃tẽ sacraz lrãz cultorẽ. sacrepagie pfessorẽ. diuini cult⁹ moderatorẽ. diuĩe volũtatis expolitorẽ sapiẽtissimũ. eximiũ excellẽtissimũ diuinũqz dicemus Cui tales ĩ lrãz tergo titulos dabim⁹ Paulo pgulẽsi. sacrapagie pfessori. tã sapiẽtissimo q̃ diuĩssimo In epl'e ꝯo medio. sapiaz excellẽtiãqz dicemus

Ad iure cõsultum. nona regula

¶ Jure cõsultũ diuiaz hũanarũqz rez iterp̃tẽ. põtificij vel cesarei iuris doctorẽ. vl' loricã. diuini vl' hũani iuris moderatorẽ. utriusqz iuris pfessorẽ. iurecõsultoz ꝯsultissimũ. sapiẽtissimũ optimũ. eximiũ. excellẽtissimũ eq̃ssimũ. ĩtegerrimũqz dicem⁹ Cui ĩ epl'az tẽgo tales titulos dabim⁹ Alexãdro neuo. diuiaz hũanarũqz legũ interp̃ti. tã excellẽtissimo q̃ eq̃ssimo In epl'e ãt medio. sap̃ am. pbitatẽ excellẽtiã eq̃

tatē. ītegritatēq3 dicem⁹ ¶Ad medicū decīa regula.
¶Medicū humane salutis moderatorē. auxiliatorez tuto
rē ꝯseruatorē. remediūq3 medici artis ꝓfessorem. morboꝝ
curatorē. egritudinū ꝓpulsatorem accuratissimū ꝓmptissi/
mū expitissimū diligētissimūq3 dicemus Cui tales in epl'a
rū tergo tituli assignātur Gerardo veronēsi. medice artis ꝓ
fessori. tā accuratissimo q̄ꝫ doctissimo Sꝫ in epl'e medio. sa
pientiā excellentiā. doctrināq3 dicemus
¶Ad philosophū. dialecticūq3. vndecima regula
¶Phm sophie filiū nature exploratorē cāꝝ speculatotē. sa
piētie amatorē. filiūq3 sapientissimū modestissimū excellen
tissimū grauissimū acutissimū. speculatissimūq3 dicemus
Cui ī epl'aꝝ tergo tales titulos trademus Antoīo cornelio
phō. excellētissimo natureq3 exploratori ñ minus acurato
q̄ꝫ acuratissimo In epl'e āt medio. sapīam modestiā excellen
tiam grauitatē speculatorē acumenq3 dicemus.
¶Ad mathematicū. duodecima regula
¶Mathematicū arithmetice. l' geometrie l' sideral' scīe ꝓfes
sorem fatoꝝ expositorē diuini numīs ꝯsciū sideꝝ speculato
rem. phetōtei cursus exploratorē vl' īmobil' mg̃nitudīs me
titorē l' discrete q̄ꝫtitatis supputatorē acuratissimū subtilissi
mū acutissimū prudentissimū pspicacē excellētissimū diui
nū. sapiētissimūq3 dicem⁹ Cui tales ī epl'aꝝ tergo tituli as/
signant' Dñico bragadeno. mathematice artis ꝓfessori. nō
min⁹ acuratissimo q̄ꝫ doctissimo In epl'e ꝟo medio. acumē
subtilitatē prudētiā sapīam excellētiā ꝑspicacitatēq3 dice⁹
¶Ad musicū vatēq3 terciadecīa regula
¶Musicū vatemq3 eisdez ferme titul' decora⁹ celest' armo
nie imitatorez appellātes pieridū filiū. musaꝝ alūnū apolli
ni sacratū thespiadū choro dicatū hippocrenidū choro sa/
cratū pesagidū amicū libetridū cultorez. pesageo liq̄re satu
ratū. laura īsignez. pallida decoratū hedera pireneo fonte
potū castalij fōt' domesticū parnasij fluīs ñ ignaꝝ cephisi
gurgitis l' fluīs ñ expertez heliconie rupis accolā parnasij
nemoris exploratorez. cyrrhei iugi ñ alienū aonij mōt' ha
bitatoez. phebei numīs interp̄tem. testudinee lyre modera
torem nouenaꝝ soroꝝ decātatorez. parnasie edis ciuem sa/

erũ diuinũ elegãtissimũ facũdissimũ suauissimũ. iucũdissimũ ornatissimũ canor sonor argutũ decentissimũ celebratissimũ expolitissimũ altisonũ. dulcisonũ mellifluũq3 dicemus Cui l'epl'ar ego tales merito titulos tribuem? Joãni mario philelpho musar cultori tã ornatissimo q̃ elegãti In epl'e ro medio diuitatez elegãtiã facũdiã suauitatez ornatũ integritatez. nobilitatez excellentiamq3 dicemus.

Ad oratorem Quartadecima regula

¶ Oratorez. forensiũ cãr tutorem latini eloquij moderatorem pedestris orõis dec? patre ligue vnicũ splendorez reip. cõsultorez. scãr legũ asseruatorez. canorã ꝓtut̃ tubã rhõane ligue dec?. facũdissimũ disertissimũ eloq̃ntissimũ. elegãtissimũ limatissimũ expolitissimũ. amãtissimũ. copiosissimũ grauissimũq3 dicemus Cui in epl'ar tergo tales titl'os dabimus Bñdicto brognolo. oratori facũdissimo rhomãeq3 ligue moderatori disertissimo eloq̃ntissimoq3 In epl'ar vero medio. facũdiã elegãtiã eloq̃ntiã grauitatem nobilitatem p̃stantiã. excellentiã integritatemq3 dicemus.

Ad grãmaticũ. quintadecima regula

¶ Grãmaticũ reip. lrãrie columen latini sermoĩs exploratorem. hũani studij p̃ncipez lrãrie disciplie moderatorez autorem poetarũq3 iterp̃tem hũani codic̃ expositorez. latine origis exploratorez hũanissimũ accuratissimũ disertissimũ ornatissimũ copiosissimũ doctissimũq3 dicem? Cui tl'es in epl'ar tergo titulos dabimus Põponio rhomano. vtusq3 ligue moderatori tã hũanissimo q̃ ornatissimo. In epl'e ãt medio hũanitatem elegantiã eloq̃ntiã doctrinã excellentiã nobilitatez p̃stantiã. itegritatemq3 dicemus seu appellabi?

Ad scholasticũ sextadecima regula

¶ Scholasticũ quemq3 de ꝓtute bñmeritũ lrãrie disciplie dicatũ vtusq3 ꝓtut̃ floribꝫ ornatũ lrãr haud exptem: bonarũ artiũ studiosissimũ eruditũ doctũ studijq3 decus hũani dicemus Cui tales ĩ epl'ar tergo titulos dabimus Jacobo cõtareno. vtusq3 ꝓtutis cultori. tã studiosissimo q̃ accuratissimo In epl'e ro medio hũanitatez elegãtiã eloq̃ntiã doctrinã excellẽtiã nobilitatez p̃stãtiã itrgritatemq3 dicemus

Ad cognatos Decimaseptima regula

¶ Pater filiũ vl' nepotem charissimũ dulcissimũ pientissi/
mũ dilectissimũ lepidissimũ suauissimumqz appellat: Filiꝰ
aũt pr̃em vl' patruũ honorãdũ obseruãdũ pientissimũ pbis
simũ humanissimum. venerãdum. colendũqz dicit Quib
tales in epl'arꝝ tergo tituli tribuunt Filius ad patrem Pe/
tro cornelio. patri suauissimo pientissimoqz Pater ꝯo ad fi
lium Joãni cornelio filio charissimo suauissimoqz In epl'a
rũ aũt medio pater ad filiũ pietatem charitatem amorem.
beniuolentiãqz appellabit Itidem filiꝰ ad patrez. sed pater
nitatem obseruantiã dignitatem. pbitatemqz dicere solet.

Ad feminas Decima octaua regula

¶ Feminã castitatis decus pudicicie exemplũ. honestatis
speculũ pudicissimã castissimã integerrimã honestissimã. p
mariãqz dicemus Lui in epl'aruz tergo tales titulos dabi
mus Lucrecie cornelie. femine pmarie ĩtegerrimeqz In e/
pl'e vero medio honestatem pudiciciã castitatẽ integritatez
qz appellabimus Illud ãt sciendũ est. q feĩe virorꝝ suorꝝ ti/
tulis decorãde sunt Proiñ ex supioribꝫ scõm rei psoneqz exi
gentiã nõ tm̃ in hoc sexu. verꝝ etiã in altero vir accuratissi/
mus ḋsqz ex se poterit cõdecentes titulos assignare z maxĩe
quia multi sunt. ḋbus diuersi sunt attribuendi tituli. ꝓter
variam coꝝ cõditionem

¶ Peroratio

¶ Jã ãnuente deo mgnifice Jacobe ad peroptatũ finem de
ductũ est opꝰ nrm̃. qõ eo libentius pfeci quo illud magnifi
centiã tuã maxĩe ꝓoptare intelligebã z plerosqz etiã huius
noue artis mee pcupidos videbã ḋbꝫ omibꝫ satisfaciendũ
esse duxi Et tibi pcipue quem ego z amoz mirifice obseruo
Nã cũ tua in me bñficia memori mente reuoluo ḋbꝫ me nõ
solũ exacto tpe assidue affecisti sz etiã ḋttidie afficere nõ desi
nis sp ꝛsidero quonã potissimũ pacto tue possim volũtati
morem gerere Et mihi pfecto gtissimũ iucundissimũqz sp
accidit ḋcḋd p tua dignitate etiã cũ maximo labore meo rõ
dere possum Hec id ḋdem iniuria cũ em̃ mag magisqz in/
dies emoliar vt tecũ bñficij certare possim tu magis magis
qz adeo rñdes vt me semp benignitate ac liberalitate z ma/
gnificentia a te victum esse fatear necesse sit Et merito illud

poeticũ figmẽtũ in te ꝯpleri video. qđ illi simplicez dicunt charitatẽ. duplices sꝑ sorores remittere solitã Tu em̃ nũq̃ vnicã euphrosinẽ meã recepisti. q̃n mihi eglen thaliãqz cuz summa bñficẽtia remiseris Hinc ortũ est. vt nõ ego solũ. q̃ int̃ ceteros oratores siue poetas mĩm⁹ sum appellãd⁹. sz ꝛ ceteri q̃z oẽs q̃ tuam hanc liberalitatem agnoscũt. quottidie meditent̃ quib⁹ potissimũ sis muneribꝫ afficiendus Suscipe igit̃ leto vultu hilariqz facie q̃ tibi munera damus Et fac vt nr̃i memor sis. q̃ maximo cupimus ardore. vt aliquãdo intelligas. hanc tibi etiam animã nrãz ꝑpetua seruitute dicatam esse Vale

¶ Jacobus geroldus. styrus. knitelfeldẽsis bonaꝝ artiuz doctor. ac patauine. academie moderator Excellentissimo doctori Francisco nigro. veneto tam oratorum q̃z poetarũ principi felicitatem

¶ Excogitabam mecum ip̃e diebꝫ istis Frãcisce charissime quo nã potissimũ pacto tibi possem (si nõ maiores) pares tamen: pro tantis in me beneficijs tuis gratias referre. Nã agere quidem satis posse confidebam. sed nõ in verbis consistit humane societatis cõfederatio Ast̃ potius in beneficiorum multorum vicissitudine Et ꝓfecto nihil reperire poteram tua prestãtia dignũ ex quo intelligeres animũ meuz tibi esse gratissimũ Sed cum in hac diutius dubitatõe manerem Suꝑuenit etiã prestãtissimum opus tuũ. mihi nuꝑrime dedicatum In quo tam facundissime tanq̃z copiosissime. nouam epistolarum cõponẽdarum artem inuenisti vt nequeã profecto illã vl̃ satis mirari vl̃ etiã satis cõmendare Unde si prius mens mea dubitauerat. quo pacto possem pro tantis in me beneficijs tuis tibi pares grãs reddere. nũc multo magis dubia relinq̃tur. nec penitus scio. quẽadmodum possim tãta beneficia etiam summa animi mei gratitudine consequi. nã non est ad diuine huius beneficentie tue laudem. a mea remuneratione. aliqua vel par vl̃ similis cõparatio. hec em̃ fluxa ꝛ vana. illa vero stabilis ꝛ immortalis. ꝛ ideo non nisi ab immortali corpore exequenda Proinde hoc est ad animũ deferendũ Anim⁹ igit̃ qui per se immortalis est ꝛ diuinus quod corp⁹ tibi nec agere nec referre po

test illud ꝑpetua ac memorimēte. sꝑ habere posliceť. Tibi igiť Frācisce charissime p̄ter hāc immortalē apd̄ me tui memoriā. si q̄d ē. q̄ mea opa vti volueris. tuū est p̄cipe. meū āt iussa tua q̄ꝫ libentissime exequi Vale

Tabula epl'aꝝ fāiliariū eiusdē frācisci Nigri in gn̄ib⁹ vigīti. spēbusq̄ vnicuiq̄ subiūctꝫ seq̄ť.

Epl'a Cōmēdaticia	Epētia	fo. iij:	Ciuilis. iiij
	Diceanica		Crimīal'. iiij
Epl'a petitoria	Gratie	folio. v.	
	Rei	folio. vi.	
Epl'a munifica	Gratie	folio. vi	
	Rei	folio vij	
Epl'a demōstratiua.	Laudis	folio vij	
	Vituperij	folio viij	
Epl'a eucharistia	Pro munē	folio viij	
	Pro bn̄ficio.	folio ix	
Epl'a amatoria	Honesta	folio. ix.	
	Turpis	folio. x	
Epl'a lamētatoria	Pro īiuria	folio. xi	
	Pro reꝑdita.	fo. xij	
	Pro exilio	Ibidem.	
Epl'a cōsolatoria	Pro īiuria	folio xiij	
	Pro reꝑdita	folio. xiiij	
	Pro exilio	Ibidem.	
Epl'a expositiua	Testionij	fo. xv	
	Historie	fo. xvi	
	Noticie	fo. xvij.	
Epl'a gratulatoria	Pro fortuna	fo. xvij	
	Pro salute	fo. xviij	
Epl'a exhortatoria	Ad leticiā	fo. xviij	
	Ad dolorē	folio. xix	
Epl'a dissuasoria	A leticia	folio. xx	
	A dolore	Ibidem	

Epl'a inuectiua	Criminis	folio.xxi
	Cōtentōis	fo.xxij
Epl'a expurgatiua	Criminis	fo.xxiij
	Cōtētōis	folio.xxiiij
Epl'a domestica	De ꝓp̄o statu	fo.xxv
	De negocijs	Ibidē
Epl'a cōmunis	de ꝓp̄o statu	fo.xxvi
	De negocijs	fo.xvij.
Epl'a iocosa	De se	folio.xxviij
	De alio	Ibidem.
Epl'a cōmissiua	Generalis	Ibidem
	Particl'ar:	fo.xxix
	Fidei	folio.xxx
	Faīli aritat.	Ibidem
Epl'a regia	Edictiua	folio.xxxi
	Inhibitoria	folio.xxxij
	Promotiua.	Ibidem.
Epl'a mixta	Ex duob	folio.xxxiij
	Ex plurib	folio.xxxiiij

Opusculū hoc de arte scribēdi epl'as quādiligētissime emēdatū Charactere et impēsis Iacobi de breyda Impressuz est Anno dñice incarnatōis. M.cccc.xciiij. Vltima Julij. Dauētrie.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF